

Dit tijdschrift wordt als objectieve documentatie uitgegeven.

De artikels geven de opvatting van de schrijvers weer, onafhankelijk van de meening der Bank.

INHOUD : Stand van de Belgische Staatsschuld per einde Juni 1946 — Economische wetgeving — Statistieken

## STAND VAN DE BELGISCHE STAATSSCHULD PER EINDE JUNI 1946

De recente publicatie van het goed gedocumenteerde verslag van de hand van den heer Dierckx, Minister van State, heeft de aandacht der openbare meening gaande gemaakt voor de problemen die door de Staatsschuld zijn gesteld. Bedoeld verslag werd voorgelegd aan de Senaatscommissie voor Financiën die belast is met het onderzoek der begrotingen voor de dienstjaren 1945 en 1946.

Wij achten dan ook het oogenblik gekomen om een overzichtelijke studie te wijden aan het verloop van 's lands Openbare Schuld tijdens de laatste jaren, waarbij meer in het bijzonder de ontwikkeling gedurende de laatste maanden zal worden nagegaan. Op het stijgend verloop der Staatsschuld tijdens de bezetting zal niet nader worden ingegaan, daar een uitvoerige beschrijving hiervan verscheen in het Tijdschrift van Juni 1945. Daarentegen gaat onze aandacht speciaal naar de evolutie die sinds de bevrijding en tot aan het einde van het eerste halfjaar van 1946 kon worden waargenomen.

Onderhavige studie is in vier afdeelingen ingedeeld : de eerste is gewijd aan een onderzoek van den algemeensten stand van de Staatsschuld; de tweede handelt over de jongste ontwikkeling van de buitenlandse Staatsschuld, terwijl in de derde afdeeling het verloop wordt nagegaan van de binnenlandsche Staatsschuld, waarbij onderscheid gemaakt wordt tusschen de geconsolideerde schuld, de schuld op half-langen termijn en de kortlopende schuld. De vierde afdeeling handelt over de economische problemen die, op den huidige stand, door de samenstelling en de lasten van de Staatsschuld worden gesteld. Wat het statistische materiaal betreft, houden wij ons aan de begripsbepalingen en indeelingen die gewoonlijk in dit Tijdschrift werden aangenomen, weshalve wij af en toe resultaten verkrijgen die ietwat afwijken van degenen voorkomend in het verslag waarvan sprake

in den aanhef van dit artikel. Telkenmale dit het geval is, zal de juiste reden hiervan worden naar voren gebracht.

### AFDEELING I

#### ALGEMEENE STAND VAN DE STAATSSCHULD

Per einde Augustus 1939 beliep 's lands Openbare Schuld *fr* 60.367 miljoen (1). Ten gevolge van de uitgaven gedaan ten behoeve van de verdediging van 's lands grondgebied, was dit bedrag per 30 April 1940 opgelopen tot *fr* 66.016 miljoen.

Tijdens de bezetting zag de overheid zich genoodzaakt, wegens de zware lasten door het Reich aan België opgedrongen (onderhoud der bezettingslegers, allerhande opeischingen), alsmede wegens het tekort op de eigenlijke Staatsbegroting, in ruime mate leeningen, zoowel bij de circulatiebank als op de geldmarkt, aan te gaan. Blijkens den per einde Augustus 1944 opgemaakte staat, beliep de Openbare Schuld op dezen datum, *fr* 156.190 miljoen (2).

Tijdens de twee en vijftig maanden Duitse bezetting was zij aldus met *fr* 90.174 miljoen toegenomen, hetzij gemiddeld ruim *fr* 1,7 milliard per maand.

Op 31 December 1945, d.w.z. zestien maanden na de bevrijding van het Belgische grondgebied, bereikte de Staatsschuld, *fr* 224.822 miljoen. Hieruit blijkt dat zij gedurende dit tijdsverloop verder met *fr* 68.632 miljoen was gestegen, hetgeen neerkomt op een gemiddelde maandelijksche vermeerdering van *fr* 4,2 milliard.

(1) Incl. de particuliere tegoeden op postrekening en de dotatie der oud-strijders. Met deze twee bestanddeelen werd geen rekening gehouden in het verslag van Staatsminister Dierckx.

(2) Incl. de dotatie der oud-strijders die in het verslag van den heer Dierckx niet in rekening werd gebracht.

TABEL I

**Verloop van de Belgische Staatsschuld van**  
(excl. de schuld uit hoofde van invoer in  
(*millioenen*)

Bron: *Ministerie van Financiën* (niet gecorrigeerde getallen).

| Tijdstip  | Geconsolideerde schuld                        |                                      |                                  |   |                                      |                                  |   |                                      |                                  |
|---|---|--------------------------------------|----------------------------------|---|--------------------------------------|----------------------------------|---|--------------------------------------|----------------------------------|
|   | Directe geconsolideerde binnenlandsche schuld |                                      |                                  | Indirecte geconsolideerde binnenlandsche schuld |                                      |                                  | Geconsolideerde buitenlandsche schuld     |                                      |                                  |
|   | Niet gecorrigeerde absolute getallen<br>1     | Gecorrigeerde absolute getallen<br>2 | Wijziging t. o. v. vorigen staat | Niet gecorrigeerde absolute getallen<br>3       | Gecorrigeerde absolute getallen<br>4 | Wijziging t. o. v. vorigen staat | Niet gecorrigeerde absolute getallen<br>5 | Gecorrigeerde absolute getallen<br>6 | Wijziging t. o. v. vorigen staat |
| 31 Augustus 1944  | 33.649  | 33.649                               | —                                | 8.122   | 8.122                                | —                                | 16.530                                    | 24.263                               | —                                |
| 30 September 1944   | 33.648  | 33.648                               | — 1                              | 8.053   | 8.053                                | — 69                             | 16.530                                    | 24.263 (4)                           | 0                                |
| 31 December 1944  | 33.342  | 33.342                               | — 306                            | 8.050   | 8.050                                | — 3                              | 24.247                                    | 24.247                               | — 16                             |
| 31 Maart 1945   | 33.335  | 33.335                               | — 7                              | 8.032   | 8.032                                | — 18                             | 24.218                                    | 24.218                               | — 29                             |
| 30 Juni 1945  | 33.763  | 33.763                               | + 428 (2)                        | 8.027   | 8.027                                | — 5                              | 24.217                                    | 24.217                               | — 1                              |
| 30 September 1945   | 34.233  | 34.233                               | + 470 (2)                        | 7.956   | 7.956                                | — 71                             | 24.150                                    | 24.150                               | — 67                             |
| 31 December 1945  | 44.375  | 44.375                               | + 10.142 (3)                     | 7.953   | 7.953                                | — 3                              | 24.610                                    | 24.610                               | + 460 (5)                        |
| 31 Maart 1946   | 105.612                                       | (1) 44.187                           | — 188                            | 7.935   | 7.935                                | — 18                             | 26.327                                    | 26.327                               | + 1.717 (5)                      |
| 30 Juni 1946  | 102.712                                       | (1) 44.066                           | — 121                            | 7.928   | 7.928                                | — 7                              | 29.356                                    | 29.356                               | + 3.029 (5)                      |
| Verloop der verschillende categorieën leeningen van 31 Augustus 1944 tot 30 Juni 1946 | —   | —                                    | + 10.417                         | —   | —                                    | — 194                            | —   | —                                    | + 5.093                          |

(1) Met ingang van Januari 1946 werd de bij de wet van 14 October 1945 goedgekeurde Muntsaneeringsleening, op de tabel der Staatsschuld ingeschreven. Daar deze leening geen nieuwe geldmiddelen aan de Regeering opricht — de emissie vormde slechts een etappe in de afroeping der tijdens de bezetting geschapen overtollige koopkracht —, dient er best geen rekening mee te worden gehouden in een studie gewijd aan het verloop der Staatsschuld beschouwd uit het oogpunt van het huidig financieel beheer van den Staat. Het bedrag dezer leening werd dienvolgens van het cijfer der geconsolideerde binnenlandsche schuld per 31 Maart en per 30 Juni 1946 afgetrokken.

(2) Emissie van obligaties der Geünificeerde Schuld.

(3) Emissie van de 4 pCt. Bevrijdingsleening.

(4) Het bedrag der geconsolideerde buitenlandsche schuld per 31 Augustus en per 30 September 1944 werd gecorrigeerd ten einde rekening te houden met de tijdens den oorlog te Londen gedane aflossingen, alsmede met de vermeerdering der schuld ten gevolge van de wijziging der koersverhouding van den Belgischen frank in September 1944 en de vaststelling door de *Banque de France* van een nieuwen aankooprij voor het goud met ingang van 1 Januari 1945. (Deze laatste maatregel beïnvloedde het bedrag in Belgische frank van de 5,5 pCt. Leening 1934 in Fransche goud-francs.) Nadere bijzonderheden over deze correctieoperaties komen voor in den tekst van onderhavig artikel. (Afdeling II.)

Op het eerste gezicht blijkt dan ook dat het tempo der stijging tijdens de periode 31 Augustus 1944-31 December 1945, ruim tweemaal sneller was dan gedurende de bezetting.

Deze ietwat paradoxale en weinig bemoedigende conclusie blijkt evenwel bij een nadere beschouwing der statistische gegevens op zeer losse gronden te rusten.

Aan de cijfers betreffende het verloop van de Staatsschuld, die door den Minister van Financiën werden medegedeeld, dienen inderdaad een aantal wijzigingen gebracht, zoo zij een beeld willen geven van den werkelijken economischen en financieelen toestand.

In bovenstaande tabel I werden dan ook de vereischte correcties aan de officieele gegevens aangebracht.

Er moge worden opgemerkt dat in deze tabel alleen rekening werd gehouden met de verplichtingen van den Staat zooals deze in de situaties van de Staatsschuld voorkomen en niet met de andere schulden, die verder in deze beschouwingen nader onderzocht worden.

Hierbij hebben wij ons door de volgende vier beginselen laten leiden :

1° Bepaalde schulden konden wegens de oorlogsomstandigheden niet dan met een zekere vertraging in de staten van de Openbare Schuld worden opge-

nomen. Zij werden door ons in rekening gebracht met terugwerkende kracht tot op den dag van hun ontstaan.

2° Omgekeerd werd daar waar een reeds ingeschreven schuld een tweede maal onder een andere verbintenis van den Staat was opgenomen en deswege op een bepaald oogenblik uit de officieele mededeelingen werd verwijderd, door ons eveneens geschrapt uit de vorige staten waarin zij ten onrechte voorkwam.

3° De buitenlandsche schulden werden pas aan het einde van 1945 herwaardeerd op de basis van de nieuwe koersverhouding van den Belgischen frank (in September 1944). Het kwam ons logisch voor deze herwaardeering ook voor de bezettingsperiode te berekenen : de aanpassing onzer valuta was inderdaad slechts de bevestiging van een evolutie die haar ontstaan vond in de oorlogshandelingen en in de economische en financieele politiek door het Reich in België gevoerd.

4° Ten slotte draagt de Muntsaneeringsleening — de meest belangrijke leening door den Staat tijdens de laatste maanden aangeaan — een zeer eigen karakter. Het doel dezer leening was niet naar de Schatkist nieuwe geldmiddelen te doen toevloeien, doch uitsluitend een definitieve regeling te treffen omtrent de bestemming der in October 1944 geblokkeerde mone-

einde Augustus 1944 tot einde Juni 1946  
 het raam van het *Military Civil Program*)  
 franken)

| Schuld op korten en half-langen termijn                                   |                                 |                                  |  |                                 |                                  | Gezamenlijke schuld (op langen, half-langen en korten termijn, binnenlandsche en buitenlandsche) |  |                                  |
|---|---------------------------------|----------------------------------|--|---------------------------------|----------------------------------|--|--|----------------------------------|
| Binnenlandsche schuld op korten of half-langen termijn                    |                                 |                                  | Buitenlandsche schuld op korten of half-langen termijn |                                 |                                  |  |  |                                  |
| Niet gecorrigeerde absolute getallen (incl. de dotatie der oud-strijders) | Gecorrigeerde absolute getallen | Wijziging t. o. v. vorigen staat | Niet gecorrigeerde absolute getallen                   | Gecorrigeerde absolute getallen | Wijziging t. o. v. vorigen staat | Niet gecorrigeerde absolute getallen<br>11 = 1 + 3 + 5<br>+7+9<br>11                             | Gecorrigeerde absolute getallen<br>12 = 2+4+6<br>+8+10<br>12 | Wijziging t. o. v. vorigen staat |
| 7   | 8                               |                                  | 9  | 10                              |                                  |  |  |                                  |
| 97.494  | 111.196 (6)                     | —                                | 395  | 726 (8)                         | —                                | 156.190  | 177.956  | —                                |
| 97.874  | 113.974 (6)                     | + 2.778                          | 395  | 726 (8)                         | 0                                | 156.500  | 180.664  | + 2.708                          |
| 121.203   | 124.855 (6)                     | +10.881                          | 726  | 726                             | 0                                | 187.568  | 191.220  | + 10.556                         |
| 133.769   | 136.994 (6)                     | +12.139                          | 726  | 726                             | 0                                | 200.080  | 203.305  | + 12.085                         |
| 136.899   | 146.124 (6)                     | + 9.130                          | 726  | 726                             | 0                                | 203.632  | 212.857  | + 9.552                          |
| 145.330   | 154.321 (6)                     | + 8.197                          | 726  | 726                             | 0                                | 212.395  | 221.386  | + 8.529                          |
| 147.187   | 147.187                         | — 7.134 (7)                      | 697  | 697                             | — 29                             | 224.822  | 224.822  | + 3.436                          |
| 143.189   | 143.189                         | — 3.998                          | 484  | 484                             | — 213                            | 283.547  | 222.122  | — 2.700                          |
| 138.733   | 138.733                         | — 4.456                          | 484  | 484                             | 0                                | 279.214  | 220.567  | — 1.555                          |
| —   | —                               | +27.537                          | —  | —                               | — 242                            | —  | —  | + 42.611                         |

(5) Canadeesche en Amerikaansche credieten.

(6) Het bedrag van de binnenlandsche schuld op korten of op half-langen termijn werd gecorrigeerd in den staat van 31 Augustus 1944 alsmede in de latere staten tot en met dien van 30 September 1945. Nadere bijzonderheden over deze correctieoperaties komen voor in den tekst van onderhavig artikel. (Afdeling III.)

(7) Emissie van de Bevrijdingsleening.

(8) Het bedrag van de buitenlandsche schuld op korten of op half-langen termijn werd gecorrigeerd ten einde rekening te houden met de tijdens den oorlog te Londen gedane operaties, alsmede met de vermeerdering der schuld ten gevolge van de wijziging der koersverhouding van den Belgischen frank in September 1944. Nadere bijzonderheden over deze correctieoperaties komen voor in den tekst van onderhavig artikel. (Afdeling II.)

taire tegoeden. Wij hebben het dan ook wenschelijk geacht het bedrag dezer leening van het cijfer der Staatsschuld af te trekken, te meer daar deze leening in ruime mate uit de opbrengst der in 1945 goedgekeurde exceptioneele belastingen zal worden afgelost (speciale belasting op de winsten voortvloeiend uit leveringen en prestaties aan den vijand; extra-belasting op de exceptioneele inkomsten, winsten en baten in oorlogstijd verwezenlijkt; vermogensheffing).

De wijzigingen die krachtens bovenvermelde beginselen werden aangebracht, zijn nader toegelicht in de aantekeningen onder tabel I. Hierop zullen wij overigens uitvoeriger terugkeeren bij het afzonderlijk onderzoek van het verloop der buitenlandsche schuld en der binnenlandsche schuld op langen, half-langen en korten termijn.

Wat de vergelijking van de evolutie der Belgische Openbare Schuld tijdens de bezettingsjaren met deze gedurende het tijdvak 31 Augustus 1944-31 December 1945 betreft, komen belangrijke conclusies uit de door ons opgemaakte tabel naar voren (tabel I, kolom 12).

Terwijl het bedrag der Staatsschuld per 31 December 1945 (*fr* 224.822 miljoen) ongewijzigd bleef, werd het gezamenlijk bedrag dezer schuld op 31 Augustus 1944 van *fr* 156.190 miljoen op *fr* 177.956 miljoen gebracht, eenerzijds door bijvoeging van de te Londen en in Congo tijdens de vijandelijkheden aangegane

leeningen (*fr* 13.845 miljoen) alsmede van de stijging van het saldo in Belgische franken der uitstaande buitenlandsche schulden in September 1944 (*fr* 8.178 miljoen) en anderzijds door aftrekking der tijdens den oorlog te Londen afgeloste bedragen van de buitenlandsche schuld (*fr* 257 miljoen).

Op basis dezer nieuwe cijfers bedroeg de toename van de schuld tijdens de bezettingsperiode *fr* 111.940 miljoen, hetzij *fr* 2,15 milliard per maand terwijl de stijging sinds de bevrijding tot einde 1945, nog slechts *fr* 46.866 miljoen beliep, hetzij *fr* 2,9 milliard per maand.

Aldus blijkt dat, zelfs met inachtneming der wijzigingen aan de officieele cijfers, de aangroei der Staatsschuld gedurende de maanden na de bevrijding in een sneller tempo geschiedde dan gedurende de Duitse bezetting.

Deze conclusie die formeel juist is zoo alleen de cijfers van de officieele staten met elkaar worden vergeleken, is evenwel van allen grond ontbloot bij een nadere beschouwing der oorzaken van de schuldtoename in den loop der maanden volgend op de bevrijding.

De verdere stijging van de Staatsschuld tijdens deze periode dient inderdaad niet alleen toegeschreven aan de drukkende lasten die, wegens de voortdoring van den oorlog en de zeer kostelijke poli-

tiek van subsidieverleening, op onze financiën wogen, doch ook aan de thesaurievoorschotten door den Staat verstrekt in uitvoering van de met de Geallieerden afgesloten *Lend-Lease* en *Mutual Aid* overeenkomsten.

Terwijl het gebrek aan evenwicht na de bevrijding — grootendeels van tijdelijken aard — tusschen de prestaties van de Belgische economie ten behoeve van de geallieerde mogendheden en de in ruil ontvangen tegenprestaties, in ruime mate mede oorzaak was van de stijging der Staatsschuld, is het ons inziens niet logisch dat op het passief van de bezettingsperiode geen rekening wordt gehouden met de prestaties die zonder tegenwaarde in het raam van de clearing met het Reich werden geleverd en met het tegoed in Duitse deviezen dat de Emissiebank op het oogenblik van de bevrijding bezat.

Bij de oprichting van laatstgenoemde bank had de Secretaris-Generaal van het Ministerie van Financiën haar den staatswaarborg verleend, welke ook de schadelijke gevolgen mochten zijn die uit depreciatie of de niet-betaling der bedragen overeenstemmend met de transacties voorzien in artikel 13, 3°, harer statuten, zouden voortvloeien, d.w.z. van de deviezen in haar bezit en met name de Duitse betaalmiddelen, incl. de *Reichskreditkassenscheine* en haar tegoed bij de *Reichsbank*, de *Deutsche Verrechnungskasse* en de *Reichskreditkasse*.

Per 2 September 1944 beliepen de gezamenlijke vorderingen van de Emissiebank, die door dezen waarborg gedekt waren, *fr* 66.887 miljoen (1).

Ook al ligt het niet in onze bedoeling een oordeel uit te spreken over de toekomstige waarde van deze garantie, noch over de definitieve oplossing die aan de gezamenlijke problemen, gesteld door de liquidatie van de Emissiebank, zal gegeven worden, mag niettemin worden aangenomen dat de balanszuivering van de Nationale Bank van België met zich zal brengen dat de vordering groot *fr* 64.597 miljoen, zijnde de voorschotten door de Nationale Bank van België aan de Emissiebank verleend, door den Staat zal worden overgenomen.

De werkelijke Staatsschuld aan het einde van de bezetting, dient dan ook niet op *fr* 177.956 miljoen, doch wel op *fr* 244.843 miljoen of op *fr* 242.553 miljoen vastgesteld, al naar gelang bij de Openbare Schuld worden gevoegd, het bedrag der eventuele schuld wegens den waarborg door den Secretaris-Generaal aan de Emissiebank verleend, of althans de last door den Staat te dragen met het oog op de saneering van de balans der Nationale Bank, die door de voorschotten aan de Emissiebank zwaar belast werd.

De aangroei van de Staatsschuld tijdens de bezettingsperiode bedraagt na deze nieuwe correctie

*fr* 178.827 miljoen of *fr* 176.537 miljoen, al naar gelang wordt rekening gehouden met de gezamenlijke garantie door den Staat aan de Emissiebank verleend of alleen met de waarde der vordering van de Nationale Bank op de Emissiebank.

Bovenstaande cijfers wijzen op een maandelijksche toeneming van *fr* 3,43 milliard of *fr* 3,39 milliard, dan wanneer wij hierboven deden opmerken dat de toeneming van de Staatsschuld van 31 Augustus 1944 tot 31 December 1945, slechts *fr* 2,9 milliard gemiddeld per maand beliep.

In strijd met de conclusie die uit een oppervlakkige beschouwing der ongewijzigde statistische gegevens mocht blijken, geschiedde het reële tempo van de toeneming dan ook in den loop der maanden na de bevrijding ietwat minder snel dan tijdens de bezetting.

Bij een vergelijking van het verloop der Openbare Schuld gedurende deze twee perioden, mag men zich overigens niet beperken tot een onderzoek van het zuiver kwantitatieve aspect van het probleem.

Ten aanzien van den algemeenen toestand der Openbare financiën moet, bij de beoordeeling van den aangroei der Staatsschuld, een onderscheid worden gemaakt al naar gelang de opgenomen geldmiddelen worden aangewend voor begrotingsuitgaven dan wel voor de thesaurievoorschotten, die in principe kunnen gerecupereerd worden.

In eerstgenoemd geval heeft de toeneming van de schuld een definitief karakter; in het tweede daarentegen, zullen de voorgeschoten bedragen terugvloeien, althans ten deele, en zal de Staat, bij hun terugvordering, over geldmiddelen beschikken waarmee hij zijn schuld kan aflossen of toekomstige begrotingstekorten dekken.

Het is dan ook duidelijk dat met den buitengewonen omvang der schatkistvoorschotten van 31 Augustus 1944 tot 31 December 1945, moet rekening gehouden worden wil men een objectief oordeel over het financieel beleid der overheid tijdens deze periode uitspreken. Wij achten het derhalve niet zonder belang, deze voorschotten te vergelijken met deze in den loop der vorige jaren verstrekt.

Van 1 Januari 1940 tot 31 Augustus 1944 beliepen de voorschotten door den Staat hoofdzakelijk verleend aan de Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen, de provinciën en gemeenten, de Regie van Telegraaf en Telefoon en de organen belast met 's lands ravitaillering, *fr* 13.470 miljoen, terwijl de terugbetaalde bedragen *fr* 2.276 miljoen bereikten. Het saldo, groot *fr* 11.194 miljoen, vertegenwoordigt een maandgemiddelde van ca. *fr* 186 miljoen. Een deel dezer voorschotten moest trouwens als niet terugvorderbaar worden beschouwd. Wat de voorschotten betreft door de Nationale Bank aan de Emissiebank verleend, en waarvan de last vermoede-

(1) De samenstelling van dit bedrag werd aangegeven in het Tijdschrift van Juni 1945 (« Algemeene uiteenzetting betreffende den financieelen toestand », blz. 313).

lijk door den Staat zal worden gedragen, zij zullen door dezen laatste slechts op een indirecte wijze kunnen worden verhaald in vorm van een beperkt herstelbetalingsrecht ten laste van het Reich (1).

Het valt moeilijker nauwkeurig het bedrag der voorschotten vast te stellen die in het tijdvak 31 Augustus 1944-31 December 1945 door den Staat werden verleend, daar de financiële operaties in verband met de uitvoering der *Lend-Lease*- en *Mutual Aid*-overeenkomsten, evenals met de bedrijvigheid van de Economische Zending te Brussel, van zeer ingewikkelden aard zijn.

Bovendien komen in de hierover beschikbare statistische gegevens, een aantal bezwaarlijk aan te vullen leemten voor.

Niettemin kunnen de gezamenlijke voorschotten van den Staat tijdens deze periode, met inbegrip van de voorschotten aan de geallieerde legers voor de betaling der soldij, aan den Dienst voor Onderlinge Hulpverlening en aan de Economische Zending — na aftrek der terugbetalingen en compensatieontvangsten — op zoowat *fr* 35 milliard, hetzij ruim *fr* 2 milliard per maand, worden geraamd.

Wel is waar zijn al deze voorschotten niet algeheel terugvorderbaar, daar de Schatkist hiervan definitief een deel te haren laste neemt (verliezen op overheidsinvoer, tekort op *Mutual Aid* ten laste van België, geallieerde tegenprestaties uit hoofde van *Mutual Aid* en *Lend-Lease* die door de Belgische overheidsdiensten werden opgenomen, inschrijving op de *Lend-Lease* rekening van een aanzienlijk deel van het *Military Civil Program*). Het invorderbare bedrag mocht evenwel op *fr* 15 milliard worden geraamd.

De verwachte ontvangsten uit de terugbetaling van thesaurievoorschotten vormden dan ook aan het einde van 1945 wegens hun omvang, een zeer gunstigen factor van 's lands algemeenen financiële toestand.

Deze ontvangsten deden trouwens reeds hun invloed gelden op het verloop van de Staatsschuld tijdens het eerste halfjaar van 1946.

De aanmerkelijke afnemng van deze schuld tusschen 1 Januari en 30 Juni 1946 is ten deele toe te schrijven aan de opbrengst van deze terugbetalingen.

De Staatsschuld daalde inderdaad van *fr* 224.822 miljoen per 31 December 1945 tot *fr* 220.567 miljoen (excl. de Muntaneeringsleening (2) per 30 Juni 1946, hetzij een vermindering met *fr* 4.255 miljoen in één halfjaar (zie tabel 1).

(1) De Herstelbetalingsconferentie, gehouden te Parijs van 9 November tot 21 December 1945, besliste dat het recht op herstelbetaling medebracht dat de betrokken landen de terugbetaling van hun clearing-vordering op het Reich, verzaakten.

(2) Deze leening bracht aan den Staat geen nieuwe geldmiddelen op; zij vormde slechts een etappe in het afroomingsproces der tijdens den oorlog gecreëerde overtollige geldmiddelen. Bij een onderzoek van de Staatsschuld uit het oogpunt van de huidige financiële politiek, kan zij dan ook best buiten beschouwing gelaten worden.

Zooals reeds hierboven gezegd, geschiedde deze aflossing in den loop van het eerste halfjaar van 1946, uit de gedeeltelijke terugbetaling der belangrijke voorschotten die tijdens het vorige jaar door de Schatkist waren verstrekt.

Tegenover deze aanzienlijke terugbetalingen, stonden evenwel nieuwe en substantieele voorschotten, die o.m. aan de Belgische Economische Zending werden verleend. Niettemin bedroegen de terugbetalingen ruim *fr* 1.500 miljoen meer dan de nieuwe voorschotten.

Bovendien waren de gewone ontvangsten zeer hoog, terwijl de Schatkist bovendien de beschikking kreeg over de opbrengst der exceptioneele en buitengewone ontvangsten.

Eerstgenoemde (exceptioneele) ontvangsten, voortvloeiend uit de toepassing van de wet op de fiscale amnestie, beliepen ruim *fr* 2.000 miljoen tijdens het eerste halfjaar van 1946. De buitengewone ontvangsten, nagenoeg algeheel afkomstig van de belasting op de oorlogswinsten en de vermogensheffing, bereikten meer dan *fr* 4.000 miljoen tijdens dezelfde periode. Bedoelde ontvangsten werden meestendeels verkregen in den vorm van effecten der Muntaneeringsleening. Een deel er van werd evenwel ook in liquide middelen geïnd (of in tegoeden op tijdelijk onbeschikbare rekening).

De vermindering van de Staatsschuld tijdens het eerste halfjaar van 1946 was derhalve slechts mogelijk dank zij een samenloop van gunstige omstandigheden, waarvan sommige zich niet meer zullen voordoen.

Vermoedelijk zijn nog belangrijke ontvangsten van exceptioneele aard te verwachten, doch uit hoofde van hun transitair karakter, zullen deze ten slotte wegvallen.

Wat de buitengewone ontvangsten betreft, zij zullen worden aangewend voor de aflossing der Muntaneeringsleening, overeenkomstig de wetgevende beschikkingen (wet van 14 October 1945, artikel 5, § 2).

De bewegingen in de Staatsschuld tijdens de eerstvolgende maanden zullen dus hoofdzakelijk worden bepaald door den omvang waarin de terugbetalingen van Schatkistvoorschotten een tegenwicht zullen vormen voor de nieuwe voorschotten en de budgetaire uitgaven, die niet door de gewone of exceptioneele ontvangsten worden gedekt.

In dit verband lijkt ons een nieuwe schuldvermindering niet uitgesloten eenmaal dat de Economische Zending haar functie zal beëindigen. Op dat oogenblik zullen de ontvangsten in specie niet meer in groote mate door nieuwe voorschotten worden opgeslorpt en zal het de Schatkist mogelijk zijn een belangrijk deel van de Staatsschuld met haar beschikbare geldmiddelen af te lossen.

De inkrimping van de gezamenlijke Staatsschuld die aldus zal kunnen verwezenlijkt worden is des te

wenschelijker daar eerlang de financiering der oorlogsschadevergoeding en der industriele wederuitrusting naar alle waarschijnlijkheid een aanzienlijke verzwaaring van den last der Openbare Schuld zal medebrengen.

#### AFDEELING II

### DE JONGSTE ONTWIKKELING VAN DE BUITENLANDSCHE STAATSSCHULD

Op 30 April 1940 bedroeg de buitenlandse Staatsschuld *fr* 18.939 miljoen (incl. de buitenlandse schijven van de aandelen der Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen, die voorheen in de indirecte binnenlandsche schuld waren opgenomen).

Per 31 Augustus 1944 stond de totale buitenlandse Staatsschuld in den toen gepubliceerden staat voor een bedrag groot *fr* 16.925 miljoen te boek.

Van den eenen datum tot den anderen was zij derhalve met *fr* 2.014 miljoen afgenomen, ten gevolge van aflossingen die tijdens de bezettingsperiode in België werden gedaan :

|   |           |       |          |
|---|-----------|-------|----------|
| Contractueele aflossing der Fransche leeningen .....  | <i>fr</i> | 88    | miljoen. |
| Aflossing door inwisseling tegen obligaties van de binnenlandsche schuld .....  | »         | 1.277 | »        |
| Vervroegde terugbetaling op 15 Juli 1943 van het saldo der 5 1/2 pCt. buitenlandse leening 1932 ....                      | »         | 329   | »        |
| Terugbetaling van in het buitenland uitgegeven Schatkistbons (15 miljoen Zwitsersche frank en 14,25 miljoen gulden) ..... | »         | 320   | »        |
|   | <i>fr</i> | 2.014 | miljoen. |

Ten einde den werkelijken omvang van de buitenlandse Staatsschuld op 31 Augustus 1944 te kennen, dient men evenwel rekening te houden met de tijdens den oorlog te Londen verrichte transacties alsmede met den terugslag van de nieuwe koersverhouding van den Belgischen frank in September 1944 op de verplichtingen van den Staat tegenover het buitenland.

De gevolgen van de te Londen verrichte operaties en van de wijziging der koersverhouding op de buitenlandse schuld kunnen als volgt worden geresumeerd :

#### A. Oorzaken van stijging van de schuld

1° Stijging van den wisselkoers t.o.v. de koersverhouding op 30 April 1940 .....

|           |       |          |
|-----------|-------|----------|
| <i>fr</i> | 8.178 | miljoen. |
|-----------|-------|----------|

2° Emissie te Londen van in sterling luidende Schatkistbons (1) *fr* 143 miljoen.

---

*fr* 8.321 miljoen.

#### B. Oorzaken van daling van de schuld

Aflossing van de buitenlandse Staatsschuld tijdens den oorlog te Londen .....

|           |     |          |
|-----------|-----|----------|
| <i>fr</i> | 257 | miljoen. |
|-----------|-----|----------|

C. Nadeelig saldo .....

|           |       |          |
|-----------|-------|----------|
| <i>fr</i> | 8.064 | miljoen. |
|-----------|-------|----------|

Voor een juiste vaststelling van de buitenlandse Staatsschuld op 31 Augustus 1944, dient laatstgenoemd saldo gevoegd bij het bedrag aangegeven in den officieelen staat van dezen datum. Bij de bevrijding bedroeg deze schuld derhalve *fr* 16.925 miljoen + *fr* 8.064 miljoen, hetzij *fr* 24.989 miljoen (zie tabel I, kolom 6 + kolom 10).

Dit bedrag viel als volgt uiteen :

|  |           |        |          |
|--|-----------|--------|----------|
| 1) Gemoratorieerde schuld tegenover buitenlandse regeeringen (oorlogsschuld 1914-1918) ..... | <i>fr</i> | 19.151 | miljoen. |
| 2) Geconsolideerde buitenlandse schuld .....   | »         | 5.112  | »        |
| 3) Kortlopende buitenlandse schuld .....   | »         | 726    | »        |
|  | <i>fr</i> | 24.989 | miljoen. |

Op 31 December 1945 stond de buitenlandse Staatsschuld op *fr* 25.307 miljoen, waarvan *fr* 19.151 miljoen gemoratorieerde schuld tegenover buitenlandse regeeringen (oorlogsschuld 1914-1918), *fr* 714 miljoen schulden tegenover buitenlandse regeeringen, *fr* 4.745 miljoen geconsolideerde buitenlandse leeningen en *fr* 697 miljoen kortlopende buitenlandse leeningen (zie tabel II).

De stijging der buitenlandse schulden, voorkomend in de tabel van de Staatsschuld, bedroeg derhalve *fr* 318 miljoen in den loop der eerste zestien maanden na de bevrijding. Zij was het resultaat der volgende oorzaken van stijging en daling :

#### A. Oorzaak van stijging

De eenige oorzaak van stijging der buitenlandse schuld van 31 Augustus 1944 tot 31 December 1945 ligt in de gedeeltelijke aanwending van het crediet door de Canadeesche regeering aan België verleend (2).

Op 31 December 1945 was dit crediet aangesproken ten beloope van 18 miljoen Canadeesche dollar, hetzij 714 miljoen Belgische frank.

(1) Deze Schatkistbons werden niet op de Londensche geldmarkt uitgegeven; zij werden opgenomen door de *Compagnie maritime belge* die ze bij de Nationale Bank van België in bewaring gaf als waarborg voor den goeden afloop van de conventie van 7 October 1943 (termijnverkoop van acht schepen aan de *Compagnie maritime belge* door den Staat).

(2) Crediet van 100 miljoen Canadeesche dollar tegen 3 pCt. 's jaars terugbetaalbaar in 30 jaar (besluit van 28 Juni 1946).

TABEL II

**Verloop van de buitenlandse Staatsschuld van de bevrijding tot 30 Juni 1946**  
(excl. schuld uit hoofde van het *Military Civil Program*)

Bron (niet gecorrigeerde getallen): *Ministerie van Financiën*.

| Tijdstip                              | Geconsolideerde buitenlandse schuld                       |  |                        |            | Kortlopende buitenlandse schuld | Totale buitenlandse schuld | Wijziging t. o. v. den vorigen staat |
|---------------------------------------|---|--|------------------------|------------|---------------------------------|----------------------------|--------------------------------------|
|                                       | Gemoratorieerde schuld tegenover buitenlandse regeeringen | Andere schulden tegenover buitenlandse regeeringen | Buitenlandse leeningen | Totaal     |                                 |                            |                                      |
| 31 Augustus 1944 .....                | 19.151 (*)  | —  | 5.112 (*)              | 24.263 (*) | 726 (*)                         | 24.989 (*)                 | —                                    |
| 30 September 1944 .....               | 19.151 (*)  | —  | 5.112 (*)              | 24.263 (*) | 726 (*)                         | 24.989 (*)                 | 0                                    |
| 31 December 1944 .....                | 19.151  | —  | 5.096                  | 24.247     | 726                             | 24.973                     | — 16                                 |
| 31 Maart 1945 .....                   | 19.150  | —  | 5.068                  | 24.218     | 726                             | 24.944                     | — 29                                 |
| 30 Juni 1945 .....                    | 19.151  | —  | 5.066                  | 24.217     | 726                             | 24.943                     | — 1                                  |
| 30 September 1945 .....               | 19.151  | —  | 4.999                  | 24.150     | 726                             | 24.876                     | — 67                                 |
| 31 December 1945 .....                | 19.151  | 714  | 4.745                  | 24.610     | 697                             | 25.307                     | + 431                                |
| 31 Maart 1946 .....                   | 19.151  | 2.504  | 4.672                  | 26.327     | 484                             | 26.811                     | + 1.504                              |
| 30 Juni 1946 .....                    | 19.151  | 5.589  | 4.616                  | 29.356     | 484                             | 29.840                     | + 3.029                              |
| Van 31 Augustus 1944 tot 30 Juni 1946 |   |  |                        |            |                                 |                            | + 4.851                              |

(\*) *Gecorrigeerde getallen*: Bijvoeging bij de buitenlandse schuld van het resultaat der tijdens den oorlog te Londen uitgevoerde operaties en herwaardeering van de schuld op basis van de nieuwe koersverhouding van den Belgischen frank.

**B. Oorzaken van daling**

|  |    |     |                 |
|--|----|-----|-----------------|
| 1. Contractuele aflossingen van diverse geconsolideerde buitenlandse leeningen .....                                       | fr | 152 | miljoen.        |
| 2. Invloed van de Fransche gelddevaluatie van December 1945 op de 5 pCt. Conversieleening 1934 ....                        | »  | 215 | »               |
| 3. Terugbetaling van buitenlandse Schatkistbons (Schatkistcertificaten met 6 maanden looptijd, uitgegeven te Londen) ..... | »  | 29  | »               |
|  |    |     | fr 396 miljoen. |

Van 31 December 1945 tot 30 Juni 1946 steeg de buitenlandse Staatsschuld van fr 25.307 miljoen tot fr 29.840 miljoen, hetzij met fr 4.533 miljoen.

Deze toeneming was het resultaat van de hierna volgende oorzaken van stijging en van daling :

**A. Oorzaken van stijging**

De eenige oorzaak van stijging der buitenlandse schuld tijdens het eerste halfjaar van 1946 was de aanwending der credieten van de Canadeesche regering en van de *Import Export Bank* (1), ten beloope van resp. 23 miljoen Canadeesche dollar (zoodat per 30 Juni 1946, het reeds gebruikte deel van het crediet van 100 miljoen Canadeesche dollar, 41 miljoen bereikte) en 90,4 miljoen U.S.-dollar (op een totaal beschikbaar crediet van 100 miljoen U.S.-dollar). Aldus werden tusschen 31 December 1945 en 30 Juni 1946 gezamenlijk fr 4.875 miljoen der verstrekte credieten benut ..... fr 4.875 miljoen.

(1) 2 3/8 pCt. leening van 55 miljoen U.S.-dollar terugbetaalbaar in 30 jaar (besluit van 16 November 1945) en 3 pCt. leening groot 45 miljoen U.S.-dollar terugbetaalbaar in 20 jaar (besluit van 28 November 1945)

**B. Oorzaken van daling**

|   |    |     |                 |
|---|----|-----|-----------------|
| 1. Contractuele aflossing van sommige geconsolideerde buitenlandse schulden ..... | fr | 129 | miljoen.        |
| 2. Terugbetaling van buitenlandse Schatkistbons (1) .....                         | »  | 213 | »               |
|   |    |     | fr 342 miljoen. |

Dientengevolge beliep het saldo van de stijging fr 4.533 miljoen.

Van de bevrijding tot 30 Juni 1946 vermeerderde derhalve de buitenlandse Staatsschuld met fr 4.851 miljoen (excl. verplichtingen uit hoofde van het *Military Civil Program*).

Deze stijging is als zeer beperkt aan te zien, zoo men haar vergelijkt met het passiefsaldo van 's lands handelsbalans tijdens de laatste maanden.

In werkelijkheid werden de ingevoerde goederen grotendeels geleverd in het raam van het *Military Civil Program* of de *Lend-Lease*-overeenkomst, terwijl anderzijds belangrijke deviezenbedragen aan de Schatkist werden beschikbaar gesteld als tegenwaarde van de Belgische prestaties krachtens *Mutual Aid* en *Mutual Aid Cash*, en de voorschotten verstrekt aan de geallieerde legers voor de betaling der soldij.

Eerst toen de leveringen op rekening van het *Military Civil Program* werden stopgezet (31 Octo-

(1) Het betreft hier de zgn. « Mendelssohn » 4 pCt. Schatkistbons in 1939 op de Nederlandse geldmarkt geplaatst en waaraan een wisselkoersoptie (gulden-dollar) verbonden was. Op den — tot 23 Februari 1946 hiernieuwden — vervaldag stelde de Schatkist aan de houders voor hetzij de bons in hoofdsom en achterstallige interesten in landsvaluta terug te betalen, hetzij deze te hernieuwen en de achterstallige interesten bij de hoofdsom te voegen voor een termijn van één jaar tegen een discountrente van 1,5 pCt.; ingevolge dit aanbod werd een kapitaal ter nominale waarde van 14.350.000 gulden oude bons hernieuwd tegen de hierboven vermelde voorwaarden, terwijl het saldo grotendeels terugbetaald werd.

ber 1945), de invoer in het raam van de *Lend-Lease*-overeenkomst afnam en het verblijf van de geallieerde legers op het Belgische grondgebied minder ruime middelen opbracht, ging de buitenlandsche schuld een stijgend verloop vertoonen, die overigens evenredig was aan de uitbreiding van den gezamenlijken invoer in de Belgisch-Luxemburgsche Economische Unie.

Deze evolutie valt duidelijk in tabel II op te merken. Terwijl de buitenlandsche schuld van 31 Augustus 1944 tot 30 September 1945 met *fr* 113 miljoen terugging, steeg zij in het laatste kwartaal van 1945 met *fr* 431 miljoen, in het eerste kwartaal van 1946 met *fr* 1.504 miljoen en in het tweede kwartaal met *fr* 3.029 miljoen.

Wel is waar zou het logischer zijn de schuld ontstaan uit hoofde van het *Military Civil Program* — die op een *fr* 8.000 miljoen geraamd wordt — ten laste van de periode 31 Augustus 1944-30 September 1945 te boeken, doch hier staat tegenover dat deze verplichtingen in ruime mate blijken een compensatie te zullen vinden in de prestaties door België geleverd in het raam van *Reverse Lend-Lease* en *Mutual Aid*. Er zal dan ook slechts een deel van dit bedrag op den staat van de buitenlandsche schuld moeten ingeschreven worden op het oogenblik dat de rekeningen met de Geallieerden definitief zullen aangezuiverd worden.

#### AFDEELING III

### DE BINNENLANDSCHE SCHULD, HAAR SAMENSTELLING EN HAAR JONGSTE ONTWIKKELING

#### A. Geconsolideerde schuld.

Per 30 April 1940 bedroeg de binnenlandsche geconsolideerde schuld *fr* 34.912 miljoen (1). Op 31 Augustus 1944 bereikte zij *fr* 41.771 miljoen waarvan *fr* 33.649 miljoen directe en *fr* 8.122 miljoen indirecte schuld vertegenwoordigden.

Per 31 December 1945 was de binnenlandsche geconsolideerde schuld opgelopen tot *fr* 52.328 miljoen waarvan *fr* 44.375 miljoen directe en *fr* 7.953 miljoen indirecte schuld.

Hieruit blijkt dat de geconsolideerde binnenlandsche schuld tijdens deze periode met *fr* 10.557 miljoen vermeerderde, welke stijging het gevolg is van een aangroei der directe schuld met *fr* 10.726 miljoen en een daling der indirecte schuld met *fr* 169 miljoen.

Op 30 Juni 1946 beliep de binnenlandsche geconsolideerde schuld *fr* 110.640 miljoen, waarvan *fr* 102.712 miljoen de directe en *fr* 7.928 miljoen de indirecte schuld vertegenwoordigden.

(1) Excl. de buitenlandsche schijven der aandelen van de N.M.B.S. die op de geconsolideerde buitenlandsche schuld zijn ingeschreven.

Dientengevolge nam de geconsolideerde binnenlandsche schuld van 31 Augustus 1944 tot 30 Juni 1946 toe met *fr* 68.869 miljoen, zijnde het resultaat van een stijging der directe schuld met *fr* 69.063 miljoen en een daling der indirecte schuld met *fr* 194 miljoen.

Over de vermindering van de geconsolideerde indirecte schuld, hoeven wij niet langer te blijven stilstaan.

Wat de toeneming van de indirecte schuld betreft, zij werd door de hierna volgende factoren van stijging en daling veroorzaakt :

#### 1° Oorzaken van stijging

De Staat schreef volgende nieuwe langlopende leeningen uit :

- |                                |                             |
|--------------------------------|-----------------------------|
| 1. 4 pCt. Geünificeerde Schuld | <i>fr</i> 1.202 miljoen (1) |
| 2. Bevrijdingsleening          | ..... » 10.610 » (2)        |

Laatstgenoemde leening werd in November 1945 uitgegeven en ingeteekend ten beloope van *fr* 3.606 miljoen door middel van 3 1/2 pCt. vijfjaarsschatkistcertificaten, 1941-1946, en ten beloope van *fr* 2.118 miljoen door middel van rentedragende kortlopende Schatkistcertificaten.

- |  |                          |
|--|--------------------------|
| 3. 3 1/2 pCt. Muntsaneeringsleening uitgegeven in Januari 1946 | ..... » 61.829 »         |
|  | <hr/>                    |
|  | <i>fr</i> 73.641 miljoen |

#### 2° Oorzaken van daling

- |  |                               |
|--|-------------------------------|
| 1. Contractueele aflossing van de directe geconsolideerde schuld                           | ..... <i>fr</i> 1.394 miljoen |
| 2. Afdraging der speciale belastingen door middel van obligaties der Muntsaneeringsleening | ..... » 3.184 »               |
|  | <hr/>                         |
|  | <i>fr</i> 4.578 miljoen       |

Hieruit blijkt dat, ook zonder inachtneming van de Muntsaneeringsleening, de langlopende binnenlandsche schuld sedert de bevrijding aanzienlijk toenam. De schuld op korten of op half-langen termijn kon aldus voor een niet onaanzienlijk deel geconsolideerd worden. Hierop zal uitvoeriger in de vierde afdeling van onderhavig artikel worden ingegaan.

(1) Besluit van den Regent van 11 Juni en 28 Augustus 1945, betreffende de uitgifte van obligaties der 4 pCt. Geünificeerde Schuld (*Staatsblad* van 12 Juni 1945, blz. 3778 en *Staatsblad* van 1 September 1945, blz. 5473).

(2) Besluit van den Regent van 20 October 1945 betreffende de uitgifte der 4 pCt. Bevrijdingsleening (*Staatsblad* van 21 October 1945, blz. 7039).



## B. Schuld op half-langen termijn.

Op 30 April 1940 stond de schuld op half-langen termijn voor *fr* 700 miljoen ingeschreven.

Per 31 Augustus 1944 was zij, blijkens den op dezen datum gepubliceerden staat, tot *fr* 37.438 miljoen opgelopen.

Hierbij dient gevoegd een bedrag, groot *fr* 395,5 miljoen, aan Schatkistcertificaten op half-langen termijn, dat een deel vertegenwoordigt van de tijdens den oorlog in Belgisch Congo uitgegeven Overwinningsleening (het saldo is door kortlopende certificaten vertegenwoordigd).

Deze leening werd op den staat van de Openbare Schuld pas met ingang van Januari 1946 ingeschreven. Zij werd door ons ook in rekening gebracht op de voorgaande staten (zie tabel III, nota 1).

Aldus bereikte de half-lange schuld, na deze correctie, *fr* 37.834 miljoen op het oogenblik van de bevrijding.

Daar artikel 23 der besluitwet van 6 October 1944 betreffende de biljetten van de Nationale Bank van België en de gelddeposito's in landsvaluta, den looptijd verlengde der in Belgische munt luidende Schatkistcertificaten die tusschen 9 October 1944 en 8 October 1945 vervielen, steeg de half-lange schuld met ca. *fr* 38 milliard in October 1944, zoodat de kortlopende schuld met een gelijkwaardig bedrag verminderde. Naderhand gingen de verlengde Schatkistcertificaten geleidelijk terug over van de half-lange naar de kortlopende schuld. Per 31 December 1945 was de schuld op half-langen termijn afgenomen tot *fr* 30.147 miljoen. Per 30 Juni 1946 stond zij voor 31.229 miljoen te boek (1).

## C. Kortlopende schuld.

Hierboven werd het verloop nagegaan van de kortlopende buitenlandsche schuld in den loop van het tijdvak 31 Augustus 1944-30 Juni 1946.

In onderhavige paragraaf gaat onze aandacht naar de evolutie van de kortlopende binnenlandsche schuld, die verreweg de meest belangrijke was tijdens deze periode.

Overeenkomstig den regel die wij bij onze beschouwingen hebben aangenomen, zijn in de kortlopende binnenlandsche schuld niet alleen de Schatkistcertificaten met ten minste één jaar looptijd opgenomen, doch ook de half-lange certificaten van het oogenblik af waarop hun vervaldag minder dan één

(1) Excl. de 3 1/2 pCt. Vijfjaarsschatkistcertificaten 1941 (eerste en tweede schijf). Daar de uitgifte dezer certificaten resp. op 22 Juli 1941 (eerste schijf) en op 5 November 1941 (tweede schijf) eindigde, hebben wij ze van den half-langen naar den korten termijn resp. op 31 Juli en op 31 October 1945 overgeboekt. Deze verschuiving verklaart de lichte afwijking onzer cijfers van degenen die in het verslag van Staatsminister Dierckx voorkomen.

jaar afligt, evenals de dotatie der oud-strijders en de particuliere tegoeden op postrekening (1).

Aldus ingedeeld, beliep de kortlopende binnenlandsche schuld *fr* 60.056 miljoen blijkens de Schatkist-situatie per 31 Augustus 1944.

Wil men zich een juist denkbeeld vormen over den werkelijken omvang van de binnenlandsche kortlopende schuld op het oogenblik van de bevrijding, dan dienen hierbij, in overeenstemming met de normen die in het begin van dit artikel werden uiteengezet, volgende bedragen gevoegd :

1° De rentedragende Schatkistcertificaten met zes maanden looptijd, door de Belgische regeering te Londen bij de Bank van Belgisch Congo geplaatst en luidend in Congoleesche franken. Deze certificaten werden eerst sedert November 1944 in den staat van de Openbare Schuld ingeschreven. Zij werden door ons ook in rekening gebracht op de vorige staten (zie tabel III, nota 6) ..... *fr* 4.036 miljoen.

2° De in Belgische franken luidende rentelooze Schatkistcertificaten met zes maanden looptijd, door de Belgische regeering te Londen aan de Nationale Bank van België overgedragen. Deze Schatkistcertificaten werden eerst van December 1944 af in den staat van de Openbare Schuld ingeschreven voor het nog uitstaande bedrag op dezen datum (*fr* 5.933,5 miljoen). Zij werden door ons ook op de vorige staten geboekt voor hun aanvankelijk bedrag, groot *fr* 6.701 miljoen (zie tabel III, nota 7).....  
*fr* 6.701 miljoen.

3° De kortlopende Schatkistcertificaten door de Belgische regeering te Londen in Congo uitgegeven (d.w.z. het kortlopende deel der Overwinningsleening). Deze certificaten werden op den staat van de Openbare Schuld eerst met ingang van Januari 1945 ingeschreven. Wij hebben ze eveneens op de vorige staten in rekening gebracht (zie tabel III, nota 8) ..... *fr* 2.569 miljoen.

*fr* 13.306 miljoen.

Aldus beliep de binnenlandsche kortlopende schuld op het oogenblik van de bevrijding in werkelijkheid *fr* 73.362 miljoen.

Per 31 December 1945 was zij opgelopen tot *fr* 115.344 miljoen (zie tabel III, kolom 10), na op 31 October 1945, een maximum-cijfer, groot *fr* 122.162 miljoen, te hebben bereikt. In den loop der zestien maanden volgend op de bevrijding steeg dienvolgende de kortlopende binnenlandsche schuld met *fr* 41.982 miljoen.

Op 30 Juni 1946 stond deze schuld te boek voor *fr* 107.504 miljoen. Een vermindering van *fr* 7.840 miljoen was dus tijdens het eerste semester van dit jaar

(1) Althans in zoverre de Staat hierover het beheer had, hetgeen tijdens de bezettingsperiode niet het geval was (zie conventie van 3 Augustus 1940).

TABEL III

Verloop van de binnenlandsche schuld op korten of half-  
(gecorrigeerde  
(millioenen)

| Tijdstip                                      | Rentdragende Schatkistcertificaten en voorschotten van het Gemeentekrediet |  |                      |  |  |  | Rentelooze Schatkistcertificaten<br>(In portefeuille van de Nationale Bank van België) |  |   |             | Vermeer-<br>dering of<br>vermin-<br>dering<br>sedert<br>de voor-<br>gaande<br>periode |
|---|--|--|----------------------|--|--|--|--|--|---|-------------|---|
|   | Op half-langen termijn   |  | Op korten termijn    |  | Korten en half-langen<br>termijn samen |  | Absolute getallen (*)  |  |   |             |   |
|   | Absolute<br>getallen   | Vermeer-<br>dering of<br>verminde-<br>ring sedert<br>de voor-<br>gaande<br>periode | Absolute<br>getallen | Vermeer-<br>dering of<br>verminde-<br>ring sedert<br>de voor-<br>gaande<br>periode | Absolute<br>getallen                   | Vermeer-<br>dering of<br>verminde-<br>ring sedert<br>de voor-<br>gaande<br>periode | Voorschot-<br>ten aan<br>den Staat<br>(Certifi-<br>caten A)                            | Voorschot-<br>ten aan<br>O. M. A.<br>(Certifi-<br>caten B) | Voorschot-<br>ten aan<br>de Geal-<br>hoerden<br>(Certifi-<br>caten C) | Totaal      |   |
| 1   |  | 2  |                      | 3=1+2  |  | 4  | 5  | 6  | 7=4+5+6   |             |   |
| 31 Augustus 1944 .....                        | 37.834   | —  | 46.649 (6) (8)       | —  | 84.483                                 | —  | 19.903   |  | 19.903 (7)  | —           |   |
| 30 September 1944 .....                       | 38.050 (1)   | + 216  | 48.533 (6) (8)       | + 1.884  | 86.583                                 | + 2.100  | 18.678   |  | 18.678 (7)  | — 1.225     |   |
| 31 December 1944 .....                        | 68.553 (1) (2)   | + 30.503   | 18.839 (8)           | — 29.694   | 87.392                                 | + 809  | 26.459 (10)  |  | 26.459 (10)   | + 7.781     |   |
| 31 Maart 1945 .....                           | 55.651   | — 12.902   | 31.689               | + 12.850   | 87.340                                 | — 52   | 20.238 (10)  | 4.613 (10)   | 11.262 (10)   | 36.113 (10) | + 9.654   |
| 30 Juni 1945 .....                            | 48.906   | — 6.745  | 40.510               | + 8.821  | 89.416                                 | + 2.076  | 21.090   | 11.000   | 8.563   | 40.653      | + 4.540   |
| 30 September 1945 .....                       | 35.641 (3) (5)   | — 13.278   | 57.121               | + 16.611   | 92.762                                 | + 3.346  | 21.544   | 15.341   | 8.853   | 45.738      | + 5.085   |
| 31 December 1945 .....                        | 31.843 (3) (4) (5)   | — 3.785  | 56.439               | — 682  | 88.282                                 | — 4.480  | 36.343   |  | 5.704   | 42.047      | — 3.091   |
| 31 Maart 1946 .....                           | 31.127 (3) (4) (5)   | — 716  | 49.644               | — 6.795  | 80.771                                 | — 7.511  | 43.134   |  | 4.784   | 47.918      | + 5.871   |
| 30 Juni 1946 .....                            | 31.229 (3) (4) (5)   | + 102  | 45.752               | — 3.892  | 76.981                                 | — 3.790  | 42.747   |  | 4.252   | 46.999      | — 919   |
| Evolutie van 31-8-1944 tot<br>30-6-1946 ..... | —  | — 6.605  | —                    | — 897  | —                                      | — 7.502  | —  |  | —   | —           | + 27.096  |

(1) Incl. fr 395,5 miljoen Schatkistcertificaten op half-langen termijn, zijnde een deel van de Overwinningsleening die tijdens den oorlog in Belgisch Congo werd geëmitteerd (het saldo bestaat uit kortlopende certificaten).

(2) Daar bij artikel 23 van de besluitwet van 6 October 1944 betreffende de biljetten van de Nationale Bank van België en de gelddeposito's in landsmunt, de Schatkistcertificaten in Belgische valuta die tusschen 9 October 1944 en 8 October 1945 afliepen, met een jaar werden verlengd, nam de schuld op half-langen termijn in October 1944 met ca fr 38 milliard toe, terwijl de schuld op korten termijn met hetzelfde bedrag afnam. Naderhand gingen de uitgestelde Schatkistcertificaten geleidelijk van den half-langen termijn terug over naar den korten termijn. Deze evolutie was voleindigd in October 1946.

(3) Excl. de 3 1/2 pCt. vijfjaarscertificaten 1941 (eerste schijf). Daar de emissie eindigde op 22 Juli 1941, hebben wij ze per 31 Juli 1945 overgedragen van den half-langen naar den korten termijn.

(4) Excl. de 3 1/2 pCt. vijfjaarscertificaten 1941 (tweede schijf). Daar de emissie eindigde op 5 November 1941, hebben wij ze per 31 October 1945 overgedragen van den half-langen naar den korten termijn.

(5) Excl. de voorschotten aan het Gemeentekrediet, die kortlopend geworden waren.

(6) Incl. de zesmaandscertificaten door de Belgische regering te Londen aan de Bank van Belgisch Congo overgedragen.

ingetreden, zoodat de gezamenlijke toeneming van 31 Augustus 1944 tot 30 Juni 1946, fr 34.142 miljoen beliep.

Hieruit blijkt dat de binnenlandsche schuld op korten termijn in de laatste maanden een nagenoeg gelijklopende evolutie vertoonde met deze van de gezamenlijke Staatsschuld; laatstgenoemde schuld bereikte evenwel haar maximum-bedrag in December 1945 (fr 224.822 miljoen), dan wanneer de binnenlandsche kortlopende schuld iets afnam in den loop der laatste twee maanden van 1945 in verband met de uitgifte van de Bevrijdingsleening.

Bij een nader onderzoek van de jongste ontwikkeling der verschillende bestanddeelen van de binnenlandsche kortlopende schuld, komen een aantal niet onbelangrijke conclusies naar voren. Hieronder werden dan ook achtereenvolgens de diverse groepen verbintenissen van den Staat, die gewoonlijk onder de rubriek « binnenlandsche kortlopende schuld » zijn ondergebracht, nagegaan, waarbij gewezen werd op hun quantitatief verloop tijdens de laatste maanden, alsmede op de eventuele wijzigingen aan hun juridisch statuut.

#### I. TEGOEEDEN DER PARTICULIEREN OP POSTREKENING

Vóór den oorlog waren de particuliere tegoeden op postrekening niet onderscheiden van de geldmiddelen van de Schatkist. Deze tegoeden kwamen nochtans niet voor op de officieele staten van de Openbare Schuld.

Bij besluit van de Secretarissen-Generaal van Financiën en Verkeerswezen dd. 31 Juli 1940 werd het beheer der tegoeden van derden bij het Bestuur der Postchèques toevertrouwd aan de Emissiebank. In uitvoering van dit besluit werd op 3 Augustus 1940 een accoord tusschen de Emissiebank, de Nationale Bank en het Ministerie van Financiën afgesloten, waarbij de wijze van belegging dezer particuliere tegoeden bepaald werd.

In dit accoord is voorzien dat een rentelooze Schatkistbon van fr 3.059 miljoen, zijnde het bedrag der particuliere tegoeden op het oogenblik van hun overdracht aan de Emissiebank, aan deze laatste als tegenwaarde van deze tegoeden zou worden overge maakt.

Deze Schatkistbon werd in de officieele staten van de Openbare Schuld opgenomen.

langen termijn van 31 Augustus 1944 tot 30 Juni 1946

getallen)

franken)

| Andere bestanddeelen van de schuld op korten termijn |  |  |   | Totaal                                  |   |   |   |
|--|--|--|---|---|---|---|---|
| Dotatie der oud-strijders                            |  | Particuliere tegoeden op postrekening (**) |   | Binnenlandsche schuld op korten termijn |   | Binnenlandsche schuld op korten en op half-langen termijn |   |
| Absolute getallen                                    | Vermeerdering of vermindering sedert de voorgaande periode | Absolute getallen                          | Vermeerdering of vermindering sedert de voorgaande opgave | Absolute getallen (gecorrigeerd)        | Vermeerdering of vermindering sedert de voorgaande opgave | Absolute getallen (gecorrigeerd)                          | Vermeerdering of vermindering sedert de voorgaande opgave |
| 8  |  | 9  |   | 10=2+7+8+9                              |   | 11=1+2+7+8+9  |   |
| 316  | —  | 6.494                                      | —   | 73.362                                  | —   | 111.196   | —   |
| 316  | 0  | 8.397 (9)                                  | + 1.903   | 75.924                                  | + 2.562   | 113.974   | + 2.778   |
| 322  | + 6  | 10.682 (9)                                 | + 2.285   | 56.302                                  | — 19.622  | 124.855   | + 10.881  |
| 322  | 0  | 13.219 (9)                                 | + 2.537   | 81.343                                  | + 25.041  | 136.994   | + 12.139  |
| 336  | + 14   | 15.719 (9)                                 | + 2.500   | 97.218                                  | + 15.875  | 146.124   | + 9.130   |
| 336  | 0  | 15.485 (9)                                 | — 234   | 118.680                                 | + 21.462  | 154.321   | + 8.197   |
| 334  | — 2  | 16.524 (9)                                 | + 1.039   | 115.344                                 | — 3.336   | 147.187   | — 7.134   |
| 334  | 0  | 14.166 (9)                                 | — 2.358   | 112.062                                 | — 3.282   | 143.189   | — 3.998   |
| 344  | + 10   | 14.409 (9)                                 | + 243   | 107.504                                 | — 4.558   | 138.733   | — 4.456   |
|  | + 28   |  | + 7.915   |   | + 34.142  |   | + 27.537  |

(7) Incl. de renteloze zesmaandscertificaten door de Belgische regering te Londen aan de Nationale Bank van België overgedragen.

(8) Incl. de kortlopende certificaten door de uitgeweken regering in Congo geëmitteerd (Overwinningssleening).

(9) Incl. de niet door Schatkistcertificaten vertegenwoordigde tegoeden.

(10) Excl. de voorschotten te Londen door de Nationale Bank aan de Schatkist verstrekt ten einde de leeningen van de Kolonie aan de Schatkist te waarborgen. Deze voorschotten werden van December 1944 tot April 1945 op de staten van de Openbare Schuld geboekt. Ze werden nooit aangewend en ze vormden een dubbelstelling met de verplichtingen van den Staat tegenover de Bank van Belgisch Congo; we hebben ze dienvolgens geschrapt van de staten waarin ze werden opgenomen.

(\*) In de staten vóór 31 Maart 1945 gepubliceerd, werd geen onderscheid gemaakt tusschen de voorschotten aan den Staat voor eigen rekening (Certificaten A), de voorschotten aan O.M.A. (Certificaten B) en de voorschotten aan de Geallieerden (Certificaten C). Sedert 31 December 1945 werden de voorschotten aan den Staat voor eigen rekening (Certificaten A) en de voorschotten aan O.M.A. (Certificaten B) in een zelfde rubriek ondergebracht.

(\*\*) Incl. de renteloze Schatkistcertificaten in het bezit van de Emissiebank als tegenwaarde van deze tegoeden.

Ten aanzien van de nieuwe stortingen der particulieren, voorzag het accoord dat ze slechts tot beloop van 65 pCt. in Schatkistbons (renteloos sedert 1 Augustus 1943) mochten worden belegd, terwijl de resteerende 35 pCt. op een rekening bij de Emissiebank bleven uitstaan en dezelfde bestemming kregen als deze voorzien in het accoord van 23 Februari 1927 tusschen den Belgischen Staat en de Nationale Bank van België, waarbij een Thesauriereserve aangelegd werd.

Per 31 Augustus 1944 had de Emissiebank, benevens het aanvankelijk certificaat van fr 3.059 miljoen, diverse andere viermaandscertificaten, met een gezamenlijke waarde van fr 3.435 miljoen, in portefeuille. Deze kwamen eveneens voor op de officieele staten van de Openbare Schuld.

Buiten deze fr 6.494 miljoen Schatkistcertificaten, beheerde de Emissiebank per 31 Augustus 1944 nog een bedrag van fr 1.865 miljoen particuliere tegoeden op postrekening, die niet door Schatkistcertificaten waren vertegenwoordigd.

Bij de bevrijding nam de Staat terug het beheer van de particuliere tegoeden op postrekening over.

Tot aan de vereffening van de Emissiebank werden de Schatkistcertificaten die een deel dezer tegoeden vertegenwoordigden, op den officieelen staat van de Openbare Schuld voorloopig gehandhaafd. Met ingang van December 1945 werden de particuliere tegoeden, die niet door Schatkistcertificaten waren vertegenwoordigd, eveneens opgenomen in den officieelen staat van de Openbare Schuld.

Overeenkomstig de principes die bij den aanhef van dit artikel werden uiteengezet, hebben we deze tegoeden ook in de vroegere staten opgenomen en wel voor de eerste maal in den staat van 30 September 1944, de eerste die werd opgemaakt nadat de Staat het beheer der particuliere tegoeden op postrekening terug had overgenomen (c. f. tabel III, nota 9).

Er moge worden op gewezen dat de Staat de schuld gevormd door de particuliere tegoeden op postrekening, die bij de bevrijding niet door Schatkistcertificaten waren vertegenwoordigd, zonder compensatie overnam. De tegenwaarde dezer tegoeden was inderdaad door de Emissiebank aangewend tot financiering der clearingoperaties.

Bij de bevrijding had de Staat derhalve slechts de

beschikking over de particuliere tegoeden die door de Schatkistcertificaten waren vertegenwoordigd, hetzij *fr* 6.494 miljoen.

Per 31 December 1945 stond de Staat debet voor *fr* 16.524 miljoen, zijnde het gezamenlijk bedrag der particuliere tegoeden op postrekening.

De aangroei der Staatsschuld, wegens het beheer door den Staat van de gelden van derden op postrekening, beliep derhalve *fr* 10.030 miljoen van 31 Augustus 1944 tot 31 December 1945.

Per 30 Juni 1946 bedroegen deze tegoeden *fr* 14.408 miljoen.

In den loop van het eerste halfjaar van 1946 was de Staatsschuld tegenover de rekeninghouders dientengevolge met *fr* 2.116 miljoen afgenomen. Deze vermindering dient hoofdzakelijk toegeschreven aan de omzetting van de geblokkeerde postrekeningen in effecten van de Muntsaneeringsleening.

Van 31 Augustus 1944 tot 30 Juni 1946 beliep derhalve de toeneming van de Openbare Schuld, ingevolge de aanwending door den Staat van de particuliere tegoeden op postrekening, in het geheel *fr* 7.914 miljoen.

## II. DOTATIE DER OUD-STRIJDERS

Dit afzonderlijk bestanddeel van de binnenlandsche kortlopende schuld steeg van *fr* 316 miljoen einde Augustus 1944 tot *fr* 334 miljoen einde December 1945 en tot *fr* 344 miljoen einde Juni 1946. De toeneming beliep derhalve *fr* 18 miljoen van einde Augustus tot einde December 1944 en *fr* 28 miljoen van einde Augustus 1944 tot einde Juni 1946.

## III. SCHATKISTCERTIFICATEN MET TEN HOOGSTE ÉÉN JAAR LOOPTIJD EN VOORSCHOTTEN VAN HET GEMEENTEKREDIET

De kortlopende Schatkistcertificaten worden in twee groepen ingedeeld : de rentedragende en de rentelooze certificaten.

Ten einde onze uiteenzetting niet uitermate te overladen zullen we in een zelfde rubriek handelen over de kortlopende rentedragende Schatkistcertificaten en de voorschotten van het Gemeentekrediet aan den Staat, ook al zijn bedoelde voorschotten, waarvan het bedrag tot eenige honderden miljoenen beperkt bleef, niet door Schatkistcertificaten vertegenwoordigd. Zoo doende verkrijgen we een overzichtelijk beeld van het verloop der kortlopende rentedragende Staatsschuld, excl. de dotatie der oud-strijders waaraan wij, in verband met haar zeer bijzondere aard, een afzonderlijke paragraaf hebben gewijd.

### Rentedragende certificaten met minder dan één jaar looptijd en Voorschotten van het Gemeentekrediet

Bovenstaande tabel III geeft voor de verslagperiode de algemeene evolutie weer van de binnenlandsche

kortlopende, rentedragende schuld (kolom 2), terwijl in tabel IV dezelfde evolutie voorkomt doch gesplitst in haar verschillende bestanddeelen.

Bij de bevrijding beliep het bedrag aan rentedragende certificaten met minder dan één jaar looptijd, *fr* 46.649 miljoen (c. f. tabel III, kolom 2) (1).

Per 31 December 1945 was een bedrag van *fr* 55.739 miljoen kortlopende rentedragende Schatkistcertificaten in omloop, nadat einde October 1945 een topcijfer, groot *fr* 60.152 miljoen, was bereikt.

De voorschotten van het Gemeentekrediet, die in Augustus 1945 kortlopend werden, beliepen *fr* 800 miljoen per 31 October 1945 en *fr* 700 miljoen per 31 December 1945.

Het gezamenlijk bedrag der kortlopende rentedragende Schatkistcertificaten en dito voorschotten van het Gemeentekrediet bedroeg aldus *fr* 60.952 miljoen per 31 October 1945 en *fr* 56.439 miljoen per 31 December 1945. Van de bevrijding tot einde 1945 was het derhalve toegenomen met *fr* 9.790 miljoen.

Per 30 Juni 1946 bereikten de kortlopende rentedragende Schatkistcertificaten *fr* 45.652 miljoen en de voorschotten van het Gemeentekrediet *fr* 100 miljoen. Het gezamenlijk bedrag der kortlopende rentedragende Schatkistcertificaten en der voorschotten van het Gemeentekrediet beliep dientengevolge *fr* 45.752 miljoen, hetzij *fr* 10.687 miljoen minder dan per einde 1945 en *fr* 15.200 miljoen minder dan per 31 October 1945.

Vershillende factoren zijn oorzaak van deze contractie.

Vooreerst kon door de emissie van de Bevrijdingsleening in November 1945 worden overgegaan tot de consolidatie van *fr* 2.118 miljoen kortlopende rentedragende Schatkistcertificaten en *fr* 3.606 miljoen 3,5 pCt. vijfjaarscertificaten die in 1946 vervielen (door ons ondergebracht bij de kortlopende schuld), hetzij gezamenlijk *fr* 5.724 miljoen.

Anderzijds brachten de geldzuiveringsoperaties in Januari 1946 een aanmerkelijke vermindering van het bedrag der kortlopende rentedragende certificaten met zich.

Het lijkt ons onontbeerlijk hier een gedetailleerde uiteenzetting te geven van de financieele en comptabele operaties die op dat oogenblik plaats hadden in toepassing van de wet van 14 October 1945 betreffende de geblokkeerde of de tijdelijk onbeschikbare moneitaire tegoeden en van het ministerieel uitvoeringsbesluit van 5 December 1945. Het Juninummer van 1946 bracht reeds een bondige beschrijving van deze operaties. Wij achten het nochtans van belang hierop terug te komen, waarbij we meer bijzonder den nadruk zullen leggen op hun terugslag ten aanzien van den omvang van de Staatsschuld.

(1) Incl. de kortlopende certificaten van de tijdens den oorlog in Congo geëmitteerde Overwinningseening en de Schatkistbons die tijdens den oorlog aan de Bank van Belgisch Congo werden overgedragen

Er zij in herinnering gebracht dat in toepassing van artikel 15 van de besluitwet van 6 October 1944 betreffende de biljetten van de Nationale Bank van België en de gelddeposito's in landsvaluta, het bedrag der biljetten neergelegd, hetzij bij de Nationale Bank van België zelf, hetzij bij een bank of bij een postkantoor, na aftrek van de op 17 November 1944 vrijgegeven fr 3.000, op het credit geboekt werd van een *speciale rekening*; deze werd ambtshalve geopend op naam van den eigenaar-aangever hetzij door de Nationale Bank van België of een andere bank indien de neerlegging bij een van deze instellingen geschiedde, hetzij bij het Bestuur der Postchèques zoo de neerlegging in een postkantoor plaats vond.

Deze speciale rekeningen stonden bij de banken of het Bestuur der Postchèques als orderekeningen te boek.

De dadelijk opvraagbare gelddeposito's in landsvaluta en deze met maximum twee jaar looptijd bij de credietinstellingen en het Bestuur der Postchèques — incl. de creditstaande rekeningen-courant bij deze instellingen — werden boven een bepaald bedrag eveneens onbeschikbaar gemaakt.

De op speciale rekeningen geboekte tegoeden (neergelegde en niet ingewisselde biljetten) en de onbeschikbaar gemaakte tegoeden (dadelijk opvraagbare gelddeposito's in landsvaluta en deze met maximum twee jaar looptijd bij de credietinstellingen en het Bestuur der Postchèques, incl. de creditstaande rekeningen-courant bij deze instellingen werden gesplitst in « tijdelijk onbeschikbare » (40 pCt.) en in « geblokkeerde » tegoeden (60 pCt.).

De wet van 14 October 1945 voorzag een definitieve regeling voor de geblokkeerde of tijdelijk onbeschikbare monetaire tegoeden en stelde de principes vast die dienden toegepast ten einde den resp. toestand van de Nationale Bank, de Schatkist en de credietinstellingen zowel van uit comptabel als uit financieel oogpunt te regulariseeren.

Volgende techniek werd bij deze verrichtingen toegepast :

1° Ten aanzien van de *geblokkeerde tegoeden* :

a) Geblokkeerd gedeelte van de overeenkomstig artikel 15 van de besluitwet van 6 October 1944 (aangegeven en niet ingewisselde biljetten) geopende speciale rekeningen en van de op 9 October bestaande rekening-courantsaldi bij de Nationale Bank.

De schuldvordering op de Nationale Bank van België, vertegenwoordigd door de geblokkeerde biljetten en rekening-courantsaldi bij de circulatiebank, werd aan de Schatkist overgedragen. In ruil hiervan werden aan de houders van de geblokkeerde rekeningen effecten van de Muntaneeringsleening toegekend, die de Nationale Bank voor hun rekening aanhoudt.

Deze operatie had niet den minsten terugslag op

het bedrag der uitstaande kortlopende Schatkistcertificaten.

b) Geblokkeerd gedeelte der depositorekeningen bij de financieele instellingen andere dan de Nationale Bank van België.

De banken en de andere financieele instellingen droegen aan de Schatkist kortlopende Schatkistcertificaten en andere vorderingen over ten beloope van het bedrag der geblokkeerde rekeningen, terwijl anderzijds de Staatsschuld tegenover de houders van tegoeden in postrekening verminderde met het geblokkeerde bedrag der rekeningen die op de passiefzijde van het Bestuur der Postchèques te boek stonden.

De Staat emitteerde voor een gelijkwaardig bedrag effecten van de Muntaneeringsleening.

De opbrengst der emissie van dit gedeelte der Muntaneeringsleening werd in de boeken van de Nationale Bank van België ingeschreven op de rekening « Openbare Schatkist, onbeschikbare rekeningen. Speciale rekening geopend krachtens artikel 9 van de wet van 14 October 1945 ».

Daar de Nationale Bank hier een passief overnam dat vroeger voor haar niet bestond, droeg de Staat haar een overeenkomstig bedrag certificaten A (rentelooze Schatkistcertificaten) over. Beschouwd uit oogpunt der Openbare Schuld vond hier derhalve een vervanging plaats van rentedragende Schatkistcertificaten alsmede van een deel der schuld tegenover de particuliere postrekeninghouders (geblokkeerde tegoeden) door rentelooze Schatkistcertificaten.

2° Ten aanzien van de *tijdelijk onbeschikbare tegoeden* :

a) Tijdelijk onbeschikbaar gedeelte der bij de Nationale Bank van België gedeponeerde biljetten en der aldaar op 9 October 1944 bestaande rekening-courantsaldi.

Krachtens artikel 10 van de wet van 14 October 1945, werden deze tegoeden op een rubriek « Tijdelijk onbeschikbare rekeningen » onder de rekening-courantsaldi van de Nationale Bank van België gebracht.

Deze verrichting had niet den minsten terugslag op den omvang van de Staatsschuld.

b) Tijdelijk onbeschikbaar gedeelte van de overeenkomstig artikel 15 van de besluitwet van 6 October 1944 (aangegeven en niet ingewisselde biljetten) geopende biljettenrekeningen bij de financieele instellingen andere dan de Nationale Bank.

Het bedrag dezer tegoeden werd behoudens verzet van den rekeninghouder, door de instellingen waar de neerlegging geschiedde, overgeboekt naar tijdelijk onbeschikbare rekeningen die op naam van den houder der speciale rekening geopend werden.

Als tegenwaarde van deze boekingen droeg de Staat aan de betrokken financieele instellingen kortlopende Schatkistcertificaten over.

De Schatkist werd voor een overeenstemmend bedrag gecrediteerd op haar gewone rekening bij de Nationale Bank van België; ze wendde vervolgens dit bedrag aan om het saldo van haar schuld tegen-

over de Nationale Bank van België te verminderen. Het bedrag der certificaten A werd gelijkwaardig verminderd.

TABEL IV

Verloop van de kortlopende rentedragende Staatsschuld van 31 Augustus 1944 tot 30 Juni 1946  
(excl. de dotatie der oud-strijders)

(miljoenen franken)

| Tijdstip          | Kortlopende rentedragende Schatkistcertificaten               |  |                          |                        | Schatkistcertificaten van den half-langen naar den korten termijn overgegaan<br>5 | Totaal kortlopende Schatkistcertificaten<br>6<br>(4+5) | Voorschotten van het Gemeentekrediet<br>7 | Eindtotaal<br>8<br>(6+7) |
|-------------------|---|--|--------------------------|------------------------|---|--|---|--------------------------|
|                   | Certificaten aan de Bank van Belgisch Congo overgedragen<br>1 | Certificaten van de Overwinningsleening<br>2 | Andere certificaten<br>3 | Totaal<br>4<br>(1+2+3) |   |  |   |                          |
| 31 Augustus 1944  | 4.036   | 2.569  | 40.044                   | 46.649                 | —   | 46.649   | —   | 46.649                   |
| 30 September 1944 | 4.036   | 2.569  | 41.928                   | 48.533                 | —   | 48.533   | —   | 48.533                   |
| 31 December 1944  | 4.036   | 2.569  | 12.234                   | 18.839                 | —   | 18.839   | —   | 18.839                   |
| 31 Maart 1945     | 4.036   | 2.289  | 25.364                   | 31.689                 | —   | 31.689   | —   | 31.689                   |
| 30 Juni 1945      | 4.036   | 1.777  | 34.697                   | 40.510                 | —   | 40.510   | —   | 40.510                   |
| 30 September 1945 | 3.993   | 1.593  | 48.235                   | 53.821                 | 2.500   | 56.321   | 800                                       | 57.121                   |
| 31 October 1945   | 3.993   | 1.750  | * 49.106                 | 54.849                 | 5.303   | 60.152   | 800                                       | 60.952                   |
| 31 December 1945  | 3.993   | 1.477  | 48.573                   | 54.043                 | 1.696   | 55.739   | 700                                       | 56.439                   |
| 31 Maart 1946     | 3.993   | 778  | 42.809                   | 47.580                 | 1.664   | 49.244   | 400                                       | 49.644                   |
| 30 Juni 1946      | 3.993   | 480  | 40.263                   | 44.736                 | 916   | 45.652   | 100                                       | 45.752                   |

(\*) Maximum-bedrag sedert de bevrijding bereikt.

c) Tijdelijk onbeschikbaar gedeelte der deposito-rekeningen bij de financieele instellingen andere dan de Nationale Bank.

Aan het régime van deze tegoeden werd geen enkele wijziging aangebracht.

Uit het onderzoek van de techniek der emissie der Muntsaneeringsleening blijkt derhalve duidelijk dat — afgezien van de nieuwe schuld die door de leening ontstond — deze operatie een belangrijke verschuiving van de Openbare Schuld teweegbracht.

In verband met de regularisaties die op den huidige stondd nog plaats vinden, is het voorshands niet mogelijk definitieve cijfergegevens te verstrekken over den juisten omvang dezer beweging. Uit de thans beschikbare gegevens — die de meeste verrichtingen van vóór 30 Juni 1946 omvatten — blijkt nochtans dat de emissie van de Muntsaneeringsleening het tot dusver mogelijk maakte een vermindering van *fr* 5.445 miljoen op het bedrag der uitstaande kortlopende rentedragende Schatkistcertificaten te verwezenlijken (nl. *fr* 18.739 miljoen — nominale waarde — aan certificaten door de banken en de andere financieele instellingen aan de Schatkist overgedragen als tegenwaarde van de geblokkeerde 60 pCt. der deposito-rekeningen minus *fr* 13.294 miljoen — nominale waarde — certificaten door den Staat, overeenkomstig artikel 15 van de besluitwet van 6 October 1944, aan de banken en de financieele instellingen overgedragen ingevolge de omzetting in tijdelijk onbeschikbare rekeningen van het tijdelijk onbeschikbaar deel der

bij deze instellingen geopende biljettenrekeningen). Daarbij werd een bedrag van *fr* 238 miljoen Schatkistcertificaten met half-langen looptijd (voor het meerendeel 3,5 pCt. vijfjaarscertificaten 1941 die wij bij het kortlopend papier hebben ondergebracht) door de banken en de andere financieele instellingen eveneens aan de Schatkist overgedragen als tegenwaarde van de geblokkeerde 60 pCt. der deposito-rekeningen.

Daarentegen vermeerderde het gezamenlijk bedrag der certificaten A in het bezit van de Nationale Bank met *fr* 8.312 miljoen (*fr* 21.600 miljoen certificaten als tegenwaarde van de bedragen op de speciale onbeschikbare rekening van de Schatkist bij de Nationale Bank geboekt, ingevolge de omzetting in Muntsaneeringsleening van het geblokkeerd deel der deposito-rekeningen bij de financieele instellingen andere dan de Nationale Bank van België, minus *fr* 13.288 miljoen certificaten die uit het tegoed van de gewone rekening der Schatkist bij de Nationale Bank afgelost werden ingevolge de omzetting in tijdelijk onbeschikbare depositorekeningen van de oude biljettenrekeningen bij de financieele instellingen andere dan de Nationale Bank van België.

De afneming van de rentedragende Schatkistcertificaten en de voorschotten van het Gemeentekrediet tusschen 31 October 1945 en 30 Juni 1946 is derhalve ten beloope van *fr* 11.407 miljoen toe te schrijven aan de emissie van de Bevrijdings- en de Muntsaneeringsleening. Het verschil tusschen laatstgenoemd

cijfer en de gezamenlijke contractie van *fr* 15.200 miljoen (hetzij *fr* 3.793 miljoen) is ontstaan uit het overschot der terugbetalingen op de nieuwe emissies.

Tabel iv geeft voor de periode 31 October 1945-30 Juni 1946 een synthetische voorstelling van het verloop der verschillende bestanddeelen van de rentedragende kortlopende Staatsschuld, excl. de dotatie der oud-strijders (Schatkistcertificaten en voorschotten van het Gemeentekrediet).

Deze tabel toont aan welk het resp. aandeel was van de Bevrijdingsleening, de operaties die met de emissie van de Muntsaneeringsleening gepaard gingen en de gewone emissie- en terugbetalingsoperaties in de daling van de rentedragende kortlopende Staatsschuld van het oogenblik af waarop ze een maximumcijfer bereikte (31 October 1945) tot 30 Juni 1946.

**Rentelooze Schatkistcertificaten**  
met een looptijd van ten hoogste één jaar

Blijkens den staat der Openbare Schuld per 31 Augustus 1944, beliep het bedrag der Schatkistcertificaten met een looptijd van ten hoogste één jaar, *fr* 19.696 miljoen, waarvan *fr* 13.202 miljoen in het bezit van de Nationale Bank van België en *fr* 6.494 miljoen in de portefeuille der Emissiebank, als tegenwaarde van de particuliere tegoeden op postrekening.

Bij deze bedragen — in den officieelen staat van de Openbare Schuld opgenomen — dienen nog de rentelooze Schatkistcertificaten gevoegd die tijdens den oorlog door de regeering te Londen aan de Nationale Bank van België werden overgedragen. Hoewel deze certificaten pas in December 1944 in de tabel van de Openbare Schuld werden opgenomen, is het inderdaad logisch ze voor hun aanvankelijk bedrag van *fr* 6.701 miljoen ook op de vroegere staten in te schrijven.

Rekening gehouden met deze correctie, bereikten de rentelooze Schatkistcertificaten met een loop-

tijd van ten hoogste één jaar bij de bevrijding *fr* 26.397 miljoen, waarvan *fr* 19.903 miljoen in portefeuille van de Nationale Bank en *fr* 6.494 miljoen in deze der Emissiebank.

De certificaten in het bezit der Emissiebank ondergingen geen enkele wijziging en bedroegen nog steeds *fr* 6.494 miljoen per 30 Juni 1946.

Wat het bedrag der certificaten in het bezit van de Nationale Bank van België betreft, dit nam geleidelijk toe ingevolge de aan de O.M.A. en de geallieerde legers verstrekte voorschotten. Het bereikte *fr* 45.738 miljoen per 30 September 1945 en *fr* 45.935 miljoen per 31 October 1945; per 31 December 1945 was het terug gedaald tot *fr* 42.047 miljoen, inzonderheid wegens de gedeeltelijke terugbetaling door de Geallieerden van de bedragen die hun werden voorgeschoten voor de soldij der troepen.

De comptabele operaties in verband met de emissie van de Muntsaneeringsleening veroorzaakten een afgeteekende stijging der rentelooze Schatkistcertificaten in het bezit van de Nationale Bank; einde Januari 1946 beliepen ze *fr* 49.830 miljoen. Van toen af daalde het bedrag dezer certificaten aanhoudend. Per 30 Juni 1946 bedroeg het nog slechts *fr* 46.999 miljoen.

Als conclusie bij deze paragraaf over de binnenlandsche kortlopende Staatsschuld, is het van belang na te gaan in welke mate ieder bestanddeel van deze schuld betrokken werd in de contractie die tusschen 31 October 1945 en 30 Juni 1946 verwezenlijkt werd.

Hierboven zagen we reeds dat de binnenlandsche kortlopende schuld per 31 October 1945, *fr* 122.162 miljoen beliep, zijnde het maximumcijfer dat sedert de bevrijding bereikt werd.

Per 31 December 1945 was ze nog slechts *fr* 107.504 miljoen groot.

Tusschen beide datums was aldus een vermindering van *fr* 14.658 miljoen ingetreden.

TABEL v

**Vermindering van de kortlopende rentedragende Staatsschuld tusschen 31 October 1945 en 30 Juni 1946**  
(miljoenen franken)

| Aard van de schuld   | Bedrag per 31 October 1945 | Bedrag per 30 Juni 1946 | Vermindering van den eenen datum tot den anderen | Consolideering door de Bevrijdingsleening | Terugbetaling wegens uitgifte van de Muntsaneeringsleening (1) | Andere operaties (1) |
|--|----------------------------|-------------------------|--|---|--|----------------------|
|  | 1                          | 2                       | 3<br>=4+5+6                                      | 4   | 5  | 6<br>=3-(4+5)        |
| Rentedragende Schatkistcertificaten met ten hoogste één jaar looptijd.....   | 54.849                     | 44.736                  | 10.113   | 2.118                                     | 5.445  | 2.550                |
| Schatkistcertificaten van den half-langen naar den korten termijn overgegaan | 5.303                      | 916                     | 4.387  | 3.606                                     | 238  | 543                  |
| Voorschotten van het Gemeentekrediet (korte termijn) .....                   | 800                        | 100                     | 700  | —   | —  | 700                  |
| Totaal...  | 60.952                     | 45.752                  | 15.200   | 5.724                                     | 5.683  | 3.793                |

(1) Voorloopige cijfers.

Uit tabel v blijkt dat de rentedragende Schatkistcertificaten — die wij bij de kortlopende schuld onderbrachten — tijdens deze periode met *fr* 14.500 miljoen afnamen (een vermindering van *fr* 10.113 miljoen der kortlopende rentedragende Schatkistcertificaten en van *fr* 4.387 miljoen der Schatkistcertificaten met half-langen looptijd die thans kortlopend geworden waren), terwijl de voorschotten van het Gemeentekrediet terugliepen met *fr* 700 miljoen.

De rentelooze Schatkistcertificaten in het bezit van de Nationale Bank van België stegen van *fr* 45.935 miljoen per 31 October 1945 tot *fr* 46.999 miljoen per 30 Juni 1946, hetzij een vermeerdering van *fr* 1.064 miljoen.

De dotatie der oud-strijders, die *fr* 336 miljoen beliep per 31 October 1945, steeg tot *fr* 344 miljoen per 30 Juni 1946, hetzij met *fr* 8 miljoen.

Ten slotte daalden de particuliere tegoeden op postrekening van *fr* 14.939 miljoen per 31 October 1945 tot *fr* 14.409 miljoen per 30 Juni 1946, hetzij met *fr* 530 miljoen.

Bij de contractie waren derhalve hoofdzakelijk de rentedragende Schatkistcertificaten, de voorschotten van het Gemeentekrediet en, in veel mindere mate, de tegoeden van derden op postrekening betrokken, dan wanneer het bedrag der rentelooze certificaten in portefeuille der Nationale Bank een lichte stijging te zien gaf.

Er dient evenwel op gewezen dat de comptabele verrichtingen in verband met de emissie der Munt-saneeringsleening, de op- en neergaande bewegingen van de verschillende bestanddeelen van de kortlopende schuld in ruime mate beïnvloedden.

Bij uitblijven dezer verrichtingen waren de rentedragende Schatkistcertificaten afgenomen met *fr* 8.817 miljoen en de rentelooze Schatkistcertificaten met *fr* 7.248 miljoen.

Hieruit mag dus worden geconcludeerd dat zonder de boekingen vereischt door de emissie van de Munt-saneeringsleening, de rentelooze en de rentedragende Schatkistcertificaten nagenoeg in dezelfde mate in de contractie van de kortlopende schuld tijdens de laatste acht maanden zouden zijn betrokken.

#### AFDEELING IV

### HET PROBLEEM VAN DEN LAST EN VAN DE SAMENSTELLING VAN DE STAATSSCHULD

In de eerste drie afdelingen van onderhavige studie werd een uitvoerige uiteenzetting gegeven van het recent verloop van de Staatsschuld.

Wij achten het wenschelijk in deze laatste afdeling enkele gevolgtrekkingen te maken uit het onderzoek dezer statistische gegevens en daarbij de aandacht te

vestigen op de problemen waaraan in den loop der eerstvolgende maanden een oplossing dient gevonden.

Sedert het losbarsten van den tweeden wereldoorlog, vertoont het verloop der Staatsschuld twee zorgwekkende aspecten.

Eenerzijds zijn de verplichtingen van den Staat dermate gestegen dat men zich te recht mag afvragen of de dienst der schuld niet een te zware last voor de volkshuishouding zal blijken.

Anderzijds is het relatieve aandeel van de vlottende schuld zeer aanzienlijk geworden.

Zooals hierboven reeds werd vermeld (c. f. tabel 1, kolom 11), bereikte de Staatsschuld op 30 Juni 1946, *fr* 279.213 miljoen (incl. de Munt-saneeringsleening, die op dat oogenblik voor *fr* 58.647 miljoen te boek stond).

Zoo bij dit bedrag de schuldvoordering der Nationale Bank van België op de Emissiebank, hetzij *fr* 64.597 miljoen, wordt gevoegd, dan beloopt de gezamenlijke, werkelijke en eventuele verplichtingen van den Staat aan het einde van het eerste halfjaar 1946, *fr* 343.810 miljoen.

Dit cijfer mag nochtans niet worden beschouwd als zijnde de weergave van den juisten omvang der Staatsschuld.

Ingevolge de monetaire en financiële operaties die sedert de bevrijding plaats vonden, beschikt de Staat inderdaad over een reeks activa, waarmede hij een gedeelte van zijn schuld zal kunnen aflossen.

Anderzijds zullen de fiscale uitzonderingsmaatregelen van October 1945 (speciale belasting op de winsten voortvloeiend uit leveringen en prestaties aan den vijand; extra-belasting op de in oorlogstijd behaalde exceptionele inkomsten, winsten en baten, vermogensheffing) aanzienlijke bedragen opleveren die zullen aangewend worden tot aflossing van de Munt-saneeringsleening.

Ten slotte mag de gemortgageerde schuld voortvloeiend uit den oorlog 1914-1918 — die nog steeds voorkomt op de officieele staten van de Openbare Schuld — van het gezamenlijk bedrag worden afgetrokken, vermits ze nog alleen een theoretische betekenis heeft.

De werkelijke omvang der blijvende Staatsschuld aan het einde van het eerste halfjaar van 1946, kan aldus bij benadering worden vastgesteld door de volgende bedragen van *fr* 343.802 miljoen af te trekken :

1° De opbrengst der Munt-saneeringsleening, vermeld op de passiefzijde van den staat van de Nationale Bank van België, per 27 Juni 1946 : *fr* 61.903 miljoen;

2° De opbrengst van de herwaardeering van den goudvoorraad (in den staat van de Nationale Bank van België geboekt op het credit van de Schatkist) : *fr* 10.493 miljoen;

3° Het bedrag der niet aangegeven biljetten ten tijde van de geldsaneeringsoperaties in October 1944.



Einde Juni 1946 had de Nationale Bank een voorschot van *fr* 4.000 miljoen op dit bedrag gestort;

4° De opbrengst der speciale belastingen. In den loop der parlementaire debatten die de goedkeuring van deze belastingen voorafgingen, werd hun rendement geraamd op nagenoeg *fr* 50.000 miljoen. Per 30 Juni 1946 hadden deze belastingen aan de Schatkist nagenoeg *fr* 4.000 miljoen, hetzij in den vorm van afgifte van obligaties der Muntaneeringsleening, hetzij in specie, opgebracht.

De geldmiddelen afkomstig van de betaling der buitengewone belastingen werden met het oog op den terugkoop van de obligaties der Muntaneeringsleening tot beloop van *fr* 821 miljoen gestort op de speciale rekening, die bij de Nationale Bank van België op naam van de Schatkist werd geopend.

Dit bedrag was dus beschikbaar voor de aflossing der Leening, terwijl ontvangsten ten bedrage van *fr* 46 milliard uit de invordering der speciale belastingen nog te verwachten waren.

De bedragen die de Staat voor de aflossing van de Staatsschuld kon aanwenden naarmate de uitzonderingsbelastingen van October 1945 binnenvloeiden, mochten bijgevolg aan het einde van het eerste halfjaar van 1946 worden geraamd op nagenoeg *fr* 47 milliard;

5° Het bedrag van de gemortgageerde schuld uit den oorlog 1914-1918 : *fr* 19.151 miljoen.

Zoo van de werkelijke en eventuele verplichtingen van den Staat aan het einde van het eerste halfjaar van 1946 (*fr* 343.810 miljoen) het totaal der compensatieactiva en der hierboven opgesomde ontvangsten voor aflossing, alsmede de gemortgageerde schuld uit den oorlog 1914-1918 (hetzij in totaal *fr* 142.547 miljoen) worden afgetrokken, kan de Staatsschuld na beëindiging van de thans aan den gang zijnde financiële operaties op nagenoeg *fr* 200 milliard worden vastgesteld.

Vanzelfsprekend is dit bedrag hier slechts een benaderingsgetal.

De terugbetaling der thesaurievoorschotten, de Duitse herstelbetalingen en de toekenning aan den Staat der niet aangegeven effecten, kunnen dit bedrag iets doen dalen. Daarentegen kan de financiering van de oorlogsschade en de industriële wederuitrusting, alsmede de eventuele tekorten op de toekomstige

begrotingen, de Staatsschuld boven het voorziene cijfer doen stijgen.

Gesteld dat de gunstige en ongunstige bestanddeelen tegen elkaar opwegen, de Staatsschuld tot ongeveer 200 milliard wordt verminderd en een gedeelte der kortlopende schuld geconsolideerd wordt, zal de rente- en aflossingslast ca. *fr* 8 milliard 's jaars bedragen, dan wanneer de begroting van de Openbare Schuld in 1939 beneden *fr* 2.500 miljoen lag.

De last der Staatsschuld zal dus aanmerkelijk zwaarder zijn dan vóór den oorlog, zelfs zoo rekening gehouden wordt met de sindsdien ingetreden gelddepreciatie.

Aangenomen mag worden dat deze last uitermate drukkend zal worden, zoo het reëel volksinkomen in de eerstkomende jaren beneden het peil van vóór de vijandelijkheden ging liggen.

De opvoering der productie blijkt inderdaad voor den Staat het eenige middel om de rente en aflossing der Staatsschuld te bestrijden zoo hij niet de drukkende fiscaliteit door den oorlog ontstaan, wenscht te handhaven. Het onderzoek van het probleem, gesteld door de toeneming van de Staatsschuld, leidt derhalve tot dezelfde conclusies als deze van de meeste andere economische problemen op den huidigen stond; het toont aan dat hoe langer hoe meer als het hoofddoel van de economische politiek moet worden vooropgesteld : de vooruitgang van de productie door grotere technische perfectie, rationalisatie van het distributieapparaat, vermindering van de personeelbezetting in de openbare diensten en oriëntering van de beschikbare arbeidskrachten naar een nuttige bedrijvigheid.

Naast het vraagstuk gesteld door den aangroei van den gezamenlijken last der Staatsschuld staat het probleem van het bewerken van een bevredigend evenwicht tusschen de binnenlandsche schuld op langen, half-langen en korten termijn.

De kortlopende schuld steeg inderdaad in den loop der vijandelijkheden steeds meer in relatieve betekenis.

In tabel VI is het aandeel van de geconsolideerde schuld, de half-lange schuld en de kortlopende schuld op verschillende tijdstippen uitgedrukt in pCt. van de gezamenlijke binnenlandsche schuld.

TABEL VI

**Geconsolideerde binnenlandsche schuld, binnenlandsche schuld op half-langen termijn en binnenlandsche schuld op korten termijn uitgedrukt in pCt. van de gezamenlijke binnenlandsche schuld**

|  | 30 April 1940 | 31 Augustus 1944 | 31 October 1945 | 31 December 1945 | 31 Maart 1946 | 30 Juni 1946 |
|--|---------------|------------------|-----------------|------------------|---------------|--------------|
| Binnenlandsche geconsolideerde schuld (1)    | 74,2          | 27,3             | 21,3            | 26,2             | 26,7          | 27,2         |
| Binnenlandsche schuld op half-langen termijn | 1,5           | 24,7             | 16,4            | 16,0             | 15,9          | 16,4         |
| Binnenlandsche schuld op korten termijn      | 24,3          | 48,0             | 62,3            | 57,8             | 57,4          | 56,4         |
| Gezamenlijke binnenlandsche schuld...        | 100 %         | 100 %            | 100 %           | 100 %            | 100 %         | 100 %        |

(1) Excl. de Muntaneeringsleening.

Terwijl aan den vóórvond van den oorlog de binnenlandsche kortlopende schuld slechts één vierde en de schuld op half-langen termijn nauwelijks 1,5 pCt. van de totale binnenlandsche schuld vertegenwoordigden, bedroeg het aandeel van eerstgenoemde schuld op het oogenblik van de bevrijding nagenoeg de helft en dit van laatstgenoemde bijna één vierde van de gezamenlijke binnenlandsche schuld.

De gevaren verbonden aan een kortlopende schuld van dergelijken omvang werden door de regering ingezien. Een massale aanbieding van Schatkistcertificaten voor terugbetaling zouden de resultaten verkregen door de geldsaneringspolitiek onvermijdelijk in het gedrang brengen.

Bij besluitwet van 6 October 1944 betreffende de biljetten van de Nationale Bank en de deposito's in landsvaluta, werd dan ook de looptijd der vervallen Schatkistcertificaten met één jaar tot 8 October 1945 verlengd, met uitzondering van de certificaten die het voorwerp van speciale conventies uitmaken (artikel 23).

Naderhand werd de vervaldag andermaal tot 31 December 1945 verlengd, waarna een nieuwe verlenging van drie maanden tot 30 Maart 1946 werd uitgevaardigd voor de certificaten die op 31 December 1945 vervielen.

Dat deze maatregelen als zeer logisch moeten worden aangezien, blijkt hieruit dat de Schatkistcertificaten, die nagenoeg alle bij de banken zijn geplaatst, de tegenwaarde vormen van deposito's die zelf in ruime mate geblokkeerd of tijdelijk onbeschikbaar gesteld werden.

Nochtans kreeg de Bankcommissie de bevoegdheid bij een besluit genomen in uitvoering van artikel 11, § 1, van het koninklijk besluit n<sup>o</sup> 185 van 9 Juli 1935, een definitief régime tot stand te brengen, waardoor het gevaar voor massale aanbieding van certificaten der vlottende schuld, verhinderd werd.

De uitvoeringsmaatregelen door de Bankcommissie dd. 29 Januari 1946 getroffen en door het ministerieel besluit van 5 Februari 1946 goedgekeurd, legden inderdaad aan de banken de verplichting op, kasmiddelen en overheidspapier tot een bepaald percentage (volgens het geval 50, 60 of 65 pCt.) van hun kortlopend of dadelijk opvraagbaar passief, aan te houden. Dank zij deze beslissing is ieder gevaar voor de Schatkist van een massale aanvraag tot terugbetaling van kortlopende certificaten, geweerd.

Immers, op een totaal bedrag van *fr* 107.504 miljoen kortlopende binnenlandsche schuld per 30 Juni 1946, bevonden zich voor *fr* 46.999 miljoen niet rentedragende certificaten in het bezit van de Nationale Bank van België en *fr* 35.651 miljoen rentedragende certificaten in het bezit van de banken, die, wegens de door de Bankcommissie vastgelegde regelen, slechts een beperkt bedrag er van, konden terugbetaald krijgen.

Zoo de verplichting tot handhaving dezer dekkingpercentages, het onmiddellijke gevaar verbonden aan den grooten omvang der uitstaande kortlopende certificaten heeft verwijderd, houdt zulks geenszins in dat het voornemen om een deel dezer schuld te resorberen door middel van beschikbare geldmiddelen, afkomstig van eventueele overschotten op latere begrotingen of van emissies op langen termijn, door den Staat moet worden prijs gegeven.

Voor zooverre zulks mogelijk is, is het inderdaad wenschelijk aan de geldmarkt de middelen terug te schenken die voor het vervullen van haar functie vereischt zijn; de terugbetaling door den Staat van een deel van het overheidspapier in het bezit van de banken, samen met de toeneming der deposito's, vormt hiertoe een der middelen, die het algemeen economisch en monetair evenwicht niet in gevaar brengen.

In dit verband moge gewezen worden op de inkrimping der bankcredieten verstrekt aan den openbaren sector tijdens de laatste drie kwartalen. Terwijl op 30 September 1945, het gezamenlijk bedrag dezer credieten (portefeuille overheidswissels, Belgische overheidsfondsen en belegde wettelijke reserve), *fr* 45.213 miljoen bereikte (waarvan *fr* 40.486 miljoen kortlopende certificaten), was dit bedrag per 30 Juni 1946 gedaald tot *fr* 40.969 miljoen (waarvan *fr* 35.652 miljoen kortlopende certificaten; zie tabel VII), hetzij een vermindering van *fr* 4.244 miljoen (de kortlopende Schatkistcertificaten verminderten met *fr* 4.834 miljoen terwijl de overheidsfondsen met *fr* 590 miljoen vermeerderden).

TABEL VII

Verloop der credietverlening van de banken aan den openbaren sector van 30 September 1944 tot 30 Juni 1946

(millioenen franken)

Bron: Nationale Bank van België (Contrôle der Bankstaten).

| Tijdstip              | Portefeuille overheidspapier (1) | Belgische overheidsfondsen en belegde wettelijke reserve | Totaalbedrag der credieten aan den openbaren sector |
|-----------------------|----------------------------------|--|---|
| 30 September 1944 ... | 34.998                           | 3.965  | 38.963  |
| 31 Maart 1945 .....   | 35.006                           | 4.023  | 39.029  |
| 30 Juni 1945 .....    | 37.161                           | 4.253  | 41.414  |
| 30 September 1945 ... | 40.486                           | 4.727  | 45.213  |
| 31 December 1945 .... | 37.553                           | 5.202  | 42.755  |
| 31 Maart 1946 .....   | 37.689                           | 5.197  | 42.886  |
| 30 Juni 1946 .....    | 35.652                           | 5.317  | 40.969  |

(1) Overheidspapier herdisconteerbaar bij de Nationale Bank van België, Overheidspapier beleenbaar bij de Nationale Bank van België tot 95 pCt. van het bedrag en eventueel te innen Schatkistcertificaten (ministerieel besluit van 5 December 1945, artikel 10).

Deze inkrimping is in ruime mate toe te schrijven aan de bewegingen die zich in de portefeuille der banken naar aanleiding van de Muntsaneeringsleening hebben voorgedaan.

Immers, de banken droegen belangrijke bedragen Schatkiscertificaten aan den Staat over ten einde de effecten van de Muntsaneeringsleening — uitgegeven in vervanging van de geblokkeerde 60 pCt. der depositorekeningen — te betalen. Daarentegen werden Schatkiscertificaten, voor het totaalbedrag der tijdelijk onbeschikbare depositorekeningen (voorheen de tijdelijk onbeschikbare biljettenrekeningen), door den Staat aan de banken overgedragen.

Deze comptabele verrichtingen konden vanzelfsprekend de beschikbare geldmiddelen van het particuliere bankwezen niet doen stijgen. Evenwel kon de Staat, tijdens het tweede kwartaal van 1946, door effectieve terugbetalingen zijn schuld tegenover de banken verminderen en aldus een zekere uitbreiding der credieten aan het particulier bedrijfsleven mogelijk maken.

Nu overgegaan zal worden tot de liquidatie van de overheidsorganen belast met den invoer, en de privé-economie opnieuw zal moeten zorg dragen voor de financiering van den wereldhandel, is het wenselijk dat de Staat voortgaat op den weg dien hij gekozen heeft en met name zijn schulden tegenover de banken gedeeltelijk terugbetaalt door middel van zijn eventuele excedentaire thesaurie-middelen, die, zooals wij reeds deden opmerken, vrij belangrijk moeten worden op het oogenblik dat de voorschotten aan de Economische Zending zullen ophouden of althans aanzienlijk verminderen.

Een dergelijke politiek zou de liquiditeit van het bankwezen verhoogen en het in staat stellen na afschaffing van het régime van den overheidsinvoer, onzen buitenlandschen handel te financieren.

## ECONOMISCHE WETGEVING

*Deze rubriek bevat de wetten, besluiten en andere officiële bekendmakingen die van bijzonder belang zijn voor 's lands algemeene economie en via het Belgisch Staatsblad werden afgekondigd in den loop van de maand aan deze van de publicatie van ons Tijdschrift voorafgaand.*

*Alleen de gewichtigste wetten en besluiten hebben wij in extenso overgenomen. Voor de andere wetteksten volstaat een eenvoudige vermelding, desnoods door een verklarende nota verduidelijkt.*

*Om het naslaan er van te vergemakkelijken, hebben wij hooger bedoelde documentatie in de volgende rubrieken ondergebracht :*

- I. *Algemeene economische en sociale wetgeving*
- II. *Geld-, bank- en financiewezen*
- III. *Landbouw*
- IV. *Nijverheid*
- V. *Arbeid*
- VI. *Binnenlandsche handel*
- VII. *Buitenlandsche handel*
- VIII. *Verkeerswezen*
- IX. *Prijzen en loonen*
- X. *Rantsoeneering en ravitailleering*
- XI. *Wederopbouw en oorlogsschade*

### I — ALGEMEENE ECONOMISCHE EN SOCIALE WETGEVING

#### **Besluit van 20 Juni 1946**

*houdende bepaling van de inrichting en de werking van de ministerieele kabinetten (Staatsblad, 23 Juni 1946, blz. 5890).*

#### **Ministerieel besluit van 21 Juni 1946**

*tot wijziging van dit dd. 9 Januari 1946, houdende oprichting van een Studiecommissie belast met het voorbereiden van de herziening van de wetgeving op het handelsfonds (Staatsblad, 19 Juli 1946, blz. 6016).*

#### **Besluit van den Regent van 22 Juni 1946**

*gegeven in uitvoering van artikel 5 van de besluitwet van 28 December 1944, betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders. — Verhooging van het bedrag der aanvullende ouderdoms- en overlevingspensioenen (Staatsblad, 20 Juli 1946, blz. 6047).*

### II. — GELD-, BANK- EN FINANCIEWEEZEN

#### **Besluitwet van 11 Mei 1946**

*houdende wijziging van de wet dd. 7 December 1934 tot instelling van een Centraal Bureau voor de Kleine Spaarders (Staatsblad, 31 Mei-1 Juni 1946, blz. 4757).*

#### **Besluitwet van 4 Juni 1946**

*tot wijziging van de besluitwet van 6 October 1944, betreffende de aangifte van vermogens in goud en in vreemde munten, van buitenlands gelegen goederen en van waarden op het buitenland (Staatsblad, 7 Juni 1946, blz. 4952).*

#### **Besluitwet van 4 Juni 1946**

*tot wijziging van de besluitwet van 6 October 1944 betreffende de wisselcontrôle (Staatsblad, 7 Juni 1946, blz. 4950).*

#### **Besluit van den Regent van 4 Juni 1946**

*houdende wijziging van het Regentbesluit dd. 6 October 1944 betreffende de wisselcontrôle (Staatsblad, 7 Juni 1946, blz. 4958).*

**Besluitwet van 19 Juni 1946**

*houdende wijziging van de besluitwet van 26 Januari 1946 betreffende de betaling van toelagen in het kader van de politiek van tusschenkomst in zake van 's lands ravitailleering (Staatsblad, 30 Juni 1946, blz. 5526).*

Dit besluit schaft de door de regeering toegekende vergoeding af voor het vervoer van de melk en van den melkroom.

**Besluitwet van 21 Juni 1946**

*tot wijziging van artikel 139 der gemeentewet (Staatsblad, 23 Juni 1946, blz. 5395).*

**Besluit van den Regent van 21 Juni 1946**

*houdende, eensdeels, regeling van de uitvoering van artikel 14, § 2, der wet van 15 October 1945, tot invoering van een speciale belasting op de winsten voortvloeiend uit leveringen en prestaties aan den vijand en, anderdeels, aanvulling van artikel 7 van het besluit van den Regent dd. 26 April 1946, getroffen in uitvoering van artikel 13, § 3, der wet van 16 October 1945 (Staatsblad, 28 Juni 1946, blz. 5475).*

**Besluitwet van 28 Juni 1946**

*betreffende de rekening in RM. bij de credietinrichtingen van de gebieden die onder Duitsch administratief stelsel werden geplaatst en de regeling van sommige bijzondere gevallen op het stuk van muntconversie (Staatsblad, 30 Juni 1946, blz. 5518).*

**Besluitwet van 28 Juni 1946**

*waarbij het accijsrecht op inlandsch bier gedeeltelijk geschorst wordt (Staatsblad, 30 Juni 1946, blz. 5521).*

**Besluit van den Regent van 28 Juni 1946**

*betreffende de uitgifte van de leening tot consolidatie van de credieten van 100 millioen Canadeesche dollar toegestaan aan België door de regeering van Canada (Staatsblad, 18 Juli 1946, blz. 5987).*

**Ministerieel besluit van 29 Juni 1946**

*betreffende het fiscaal régime van bier (Staatsblad, 30 Juni 1946, blz. 5522).*

**Ministerieel besluit van 29 Juni 1946**

*betreffende de forfaitaire overdrachtstaxe op bier (Staatsblad, 30 Juni 1946, blz. 5524).*

**Ministerieel besluit van 1 Juli 1946**

*betreffende het fiscaal régime van tabak (Staatsblad, 3 Juli 1946, blz. 5583).*

**Besluit van den Regent van 1 Juli 1946**

*betreffende artikel 4 van het Wetboek der met het zegel gelijkgestelde taxes (Staatsblad, 5 Juli 1946, blz. 5638).*

**Wet van 8 Juli 1946**

*houdende verlenging, tot 30 September 1946, van den termijn voorzien voor de verrichtingen tot vestiging van de directe belastingen van het dienstjaar 1945, en houdende machtiging, tot denzelfden datum, tot vereffening en ordonnanceering der uitgaven van hetzelfde dienstjaar (Staatsblad, 17 Juli 1946, blz. 5950).*

**III — LANDBOUW**

**Ministerieel besluit van 10 Juli 1946**

*tot oprichting bij het Ministerie van Landbouw van een Commissie van Advies voor het Vlas (Staatsblad, 22-23 Juli 1946, blz. 6101).*

**Ministerieel besluit van 10 Juli 1946**

*tot oprichting bij het Ministerie van Landbouw van een Commissie van Advies voor de Hop (Staatsblad, 29-30 Juli 1946, blz. 6302).*

**IV — NIJVERHEID**

**Ministerieel besluit van 21 Mei 1946**

*waarbij een maandelijksche en een jaarlijksche statistiek van de voortbrenging in de waternijverheid wordt voorgeschreven (Staatsblad, 10 Juli 1946, blz. 5758).*

**Ministerieel besluit van 18 Juni 1946**

*waarbij een jaarlijksche statistiek van de voortbrenging wordt voorgeschreven in de glasnijverheid (Staatsblad, 27 Juli 1946, blz. 6223).*

**Ministerieel besluit van 22 Juni 1946**

houdende verlenging tot 31 Augustus 1946, van de economische reglementeering in de rubbernijverheid, de koolzuurnijverheid, de draad- en de nagelnijverheid, de flacon- en flesschennijverheid, de vensterglasnijverheid en de boutennijverheid (Staatsblad, 5 Juli 1946, blz. 5636).

**Ministerieel besluit van 26 Juni 1946**

waarbij een jaarlijksche statistiek van de voortbrenging wordt voorgeschreven in de non-ferro metaalnijverheid (Staatsblad, 27 Juli 1946, blz. 6225).

**Ministerieel besluit van 29 Juni 1946**

houdende afschaffing, voor wat betreft de producten van de distillatie van kolenteer, daaronder begrepen de ruwe of gezuiverde phenolen en cresolen, de pyridine, de ruwe naphthaline in schijven en gezuiverd, alsmede de anthraceen (anthraceendeg), ruw of gezuiverd, met uitzondering van wegenteer, staalwerkteer, drenkmasa, kreosoot en pik, van de bepalingen van het ministerieel besluit van 31 Januari

1945, houdende reglementeering van de voortbrenging en de verdeling van petroleum- en teerproducten, van benzol en van minerale wassoorten (Staatsblad, 10 Juli 1946, blz. 5759).

**Ministerieel besluit van 8 Juli 1946**

houdende afschaffing, wat betreft ruwe petroleum en derivaten van de distillatie van ruwe petroleum, uitgezonderd paraffine, pharmaceutische vaseline en van de bepalingen van het ministerieel besluit van 31 Januari 1945, houdende reglementeering van de voortbrenging en van de verdeling van petroleum- en teerproducten, van benzol en van minerale wassoorten (Staatsblad, 13 Juli 1946, blz. 5862).

**Besluitwet van 9 Juli 1946**

betreffende de vereffening van de compensatiefondsen en -kassen, opgericht op grond van het besluit van 21 December 1942, waarbij de mogelijkheid wordt verleend compensatieregelingen tusschen ondernemingen in te stellen (Staatsblad, 14 Juli 1946, blz. 5886).

**V — ARBEID**

**Besluit van den Regent van 22 Juni 1946**

gegeven in uitvoering van artikel 5 van de besluitwet van 28 December 1944, betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders. — Verhooging van het bedrag der aanvullende ouderdoms- en overlevingspensioenen (Staatsblad, 20 Juli 1946, blz. 6047).

**Ministerieel besluit van 28 Juni 1946**

betreffende de toepassing van artikel 5 van de besluitwet dd. 15 November 1945, houdende instelling van een Nationaal Hulpfonds voor de Huishoudelijke Wederuitrusting der Werknemers (Staatsblad, 30 Juni 1946, blz. 5524).

**VI — BINNENLANDSCHE HANDEL**

**Besluit van 3 Juni 1946**

tot wijziging van het besluit van 23 Juli 1945, waarbij de verkoop van vee en de slachtveemarkt opnieuw ingericht worden (Staatsblad, 6 Juni 1946, blz. 4923).

**Besluit van 12 Juni 1946**

waarbij de handel in schapen en geiten wordt vrijgegeven (Staatsblad, 15 Juni 1946, blz. 5146).

**Ministerieel besluit van 8 Juni 1946**

waarbij het vervaardigen en het verhandelen van het gewoon brood, van sommige broodjes en Fransch brood, gereglementeerd worden en de verkoopprijzen dezer producten vastgesteld (Staatsblad, 17-18 Juni 1946, blz. 5205).

**Ministerieel besluit van 25 Juni 1946**

houdende reglementeering van de verwerking en van de verdeling van ruwe huiden en vellen en van gelooid leder (Staatsblad, 12 Juli 1946, blz. 5824).

**Besluitwet van 29 Juni 1946**

*betreffende het niet-verantwoord optreden van tusschenpersonen in de verdeling van producten, grondstoffen, enz., en houdende wijziging van de besluitwet van 22 Januari 1945, betreffende het beteugelen van elke inbreuk op de reglementeering betreffende de bevoorrading van het land (Staatsblad, 4 Juli 1946, blz. 5598).*

Dit besluit verbiedt een ieder, die noch de hoedanigheid van groothandelaar, noch deze van kleinhandelaar bezit, een aandeel te hebben in de goederen-distributie. De Minister die de Economische Zaken, den Landbouw of de Ravitailleering onder zijn bevoegdheid heeft, mag nochtans de economische sectoren aanduiden waarin het optreden van tusschen-

personen, andere dan groot- en kleinhandelaars toegelaten wordt, alsmede de voorwaarden vaststellen waaronder deze tusschenkomst moet geschieden.

**Besluit van 5 Juli 1946**

*houdende wijziging van het ministerieel besluit van 17 Mei 1946 waarbij voorrang aan zekere verdeelers van goederen van eerste noodwendigheid voorzien wordt (Staatsblad, 26 Juli 1946, blz. 6196).*

**Ministerieel besluit van 5 Juli 1946**

*waarbij de bevoorrading bij voorrang van zekere verdeelers van textielgoederen wordt ingesteld (Staatsblad, 26 Juli 1946, blz. 6197).*

**VIII — VERKEERSWEZEN**

**Ministerieel besluit van 13 Juli 1946**

*houdende intrekking van het ministerieel besluit van 15 September 1944 genomen ter uitvoering van de besluitwet van 14 September 1944, houdende contrôle van het goederenvervoer door middel van wegvoertuigen (Staatsblad, 15-16 Juli 1946, blz. 5930).*

**IX — PRIJZEN EN LOONEN**

**Ministerieel besluit van 24 Mei 1946**

*betreffende wijziging en aanvulling van het ministerieel besluit van 17 Mei 1946, houdende een algemeene prijsvermindering van 10 pCt. der verbruiksproducten en zekere prestaties. — Errata (Staatsblad, 5 Juni 1946, blz. 4887).*

**Ministerieel besluit van 4 Juni 1946**

*houdende aanvulling van het ministerieel besluit dd. 23 Mei 1946 houdende verlaging en regeling van de prijzen van de voedingsproducten, van de dranken, van de afgewerkte tabaksproducten en van sommige landbouwproducten (Staatsblad, 9 Juni 1946, blz. 5014).*

**Ministerieel besluit van 6 Juni 1946**

*houdende vaststelling van de prijzen van de inlandsche vroege aardappelen afgeleverd door den producent vanaf 10 Juni 1945 (Staatsblad, 9 Juni 1946, blz. 5014).*

**Ministerieel besluit van 8 Juni 1946**

*waarbij het vervaardigen en het verhandelen van het gewoon brood, van sommige broodjes en Fransch brood, gereguleerd worden en de verkoopprijzen dezer producten vastgesteld (Staatsblad, 17-18 Juni 1946, blz. 5205).*

**Ministerieel besluit van 10 Juni 1946**

*aanvullend het besluit van 15 September 1945 houdende oprichting van een Gewestelijke Prijsregulende Commissie te Charleroi (Staatsblad, 20 Juni 1946, blz. 5253).*

**Ministerieel besluit van 14 Juni 1946**

*houdende vaststelling van de maximumverkoopprijzen aan verbruiker van marokijnwerk-artikels in leder en van lederen handschoenen (Staatsblad, 27 Juni 1946, blz. 5453).*

**Besluit van 14 Juni 1946**

houdende vaststelling van de maximumprijzen der petroleumproducten (Staatsblad, 7 Juli 1946, blz. 5694).

**Ministerieel besluit van 15 Juni 1946**

houdende reglementeering van de prijzen der veevoeders (Staatsblad, 26 Juni 1946, blz. 5438).

**Ministerieel besluit van 15 Juni 1946**

houdende wijziging en aanvulling van artikel 2, § 45, van het ministerieel besluit dd. 23 Mei 1946, houdende verlaging en regeling van de prijzen van de voedingsproducten, van de dranken, van de afgewerkte tabaksproducten en van sommige landbouwproducten (Staatsblad, 27 Juni 1946, blz. 5456).

**Ministerieel besluit van 18 Juni 1946**

houdende reglementeering van de prijzen van sommige koekjes en peperkoeken (Staatsblad, 27 Juni 1946, blz. 5458).

**Besluitwet van 19 Juni 1946**

houdende wijziging van de besluitwet van 26 Januari 1946 betreffende de betaling van toelagen in het kader van het politiek van tusschenkomst in zake 's lands ravitailleering (Staatsblad, 30 Juni 1946, blz. 5525). (Zie ook rubriek II.)

**Besluit van den Regent van 20 Juni 1946**

houdende geldelijk statuut van het door den Staat bezoldigd personeel (Staatsblad, 23 Juni 1946, blz. 5358).

**Besluit van den Regent van 20 Juni 1946**

houdende vaststelling van den coëfficiënt en bepaling van het haardgeld en de standplaatstoelage zooals bedoeld in artikelen 1 en 14 van het besluit van den Regent dd. 20 Juni 1946 houdende geldelijk statuut van het door den Staat bezoldigd personeel (Staatsblad, 23 Juni 1946, blz. 5389).

**Besluit van 20 Juni 1946**

tot wijziging en aanvulling van het besluit van 8 Mei 1946, houdende vaststelling der maximumprijzen van bovenkleeding voor heeren en dames (Staatsblad, 23 Juni 1946, blz. 5471).

**Besluitwet van 21 Juni 1946**

houdende oprichting van een kader van deskundige verificateurs die gelast zijn in de handels-, nijverheids- en landbouwbedrijven over te gaan tot alle voor de contrôle der prijsvorming van aan de officieele taxaties of prijzenschalen onderworpen producten en dienstprestaties, nuttige opsporingen en onderzoekingen (Staatsblad, 24-25 Juni 1946, blz. 5405).

**Ministerieel besluit van 22 Juni 1946**

betreffende aanvulling van het ministerieel besluit van 17 Mei 1946, gewijzigd en aangevuld door het ministerieel besluit van 24 Mei 1946, houdende een algemeene prijsvermindering van 10 pU. der verbruiksproducenten en zekere prestaties (Staatsblad, 28 Juni 1946, blz. 5472).

**Ministerieel besluit van 25 Juni 1946**

houdende vaststelling van den prijs aan de producenten te betalen voor de late aardappelen van den oogst 1946 (Staatsblad, 28 Juni 1946, blz. 5472).

**Ministerieel besluit van 25 Juni 1946**

houdende regeling der maximumprijzen van likeuren en geestrijke dranken (Staatsblad, 3 Juli 1946, blz. 5532).

**Besluit van den Regent van 28 Juni 1946**

houdende verlenging tot den 31<sup>st</sup> December 1946 van het besluit der in Raad vergaderde Ministers van 9 September 1944, houdende instelling ten voorloopigen titel van prijsregelende commissies (Staatsblad, 7 Juli 1946, blz. 5694).

**Ministerieel besluit van 1 Juli 1946**

houdende wijziging en aanvulling van artikel 2, §§ 28 en 35, van het ministerieel besluit dd. 23 Mei 1946, houdende verlaging en regeling van de prijzen van de voedingsproducten, van de dranken, van de afgewerkte tabaksproducten en van sommige landbouwproducten, betreffende de prijzen der ingemaakte visch en zekere kaassoorten (Staatsblad, 4 Juli 1946, blz. 5599).

**Ministerieel besluit van 1 Juli 1946**

tot samenordering der besluiten betreffende de prijsvorming van 12 October 1944, 1 Juni, 20 Juni en 15 October 1945 en het besluit van 9 Februari 1946, houdende vaststelling der maximumprijzen der producten, stoffen, eet- of koopwaren (Staatsblad, 4 Juli 1946, blz. 5601).

Gelet op de besluitwet van 22 Januari 1945, gewijzigd en aangevuld bij de besluitwetten van 14 en 18 Mei 1946, betreffende het beteugelen van elke inbreuk op de reglementeering betreffende de bevoorrading van het land;

Herzien het ministerieel besluit van 12 October 1944, gewijzigd en aangevuld bij de besluiten van 6 December 1944, 1 Juni, 20 Juni en 15 October 1945, en bij het besluit van 9 Februari 1946, houdende vaststelling der maximumprijzen der producten, stoffen, eet- of koopwaren;

Overwegende dat het noodig is, ten einde bij te dragen tot de verwezenlijking van de economische politiek der regering inzake prijzen en loonen, de beschikkingen der besluiten houdende bepaling der regelen van algemeene toepassing betrekking hebbend op de vaststelling der maximumprijzen der producten, stoffen, eet- of koopwaren samen te ordenen en om te werken,

Besluit :

**HOOFDSTUK I. — Algemeene regelen tot het opmaken der prijzen**

Artikel 1. — Het is verboden op de binnenlandsche markt producten, stoffen, eet- of koopwaren te ver-



koopen, te koop te stellen of aan te kopen, of prestaties of diensten uit te voeren, er een aanbod in te doen of deze aan te nemen tegen een hooger prijs dan de bij deze reglementeering vastgestelde wettelijke en in navolgende drie categorieën ingedeelde prijzen :

a) de bij ministerieele besluiten of in toepassing ervan vastgestelde maximumprijzen ;

b) de zoogenaamde « bekrachtigde », d.w.z. goedgekeurde maximumprijzen of deze waarvan de wijze van berekening door den Minister van Economische Zaken in toepassing van artikel 8 van dit besluit goedgekeurd werd ;

c) de zoogenaamde « normale » prijzen, zooals deze bepaald werden in artikel 1, § 2, van de besluitwet van 22 Januari 1945 en in artikel 1 van de besluitwet van 14 Mei 1946 tot versterking der prijzencontrôle.

*Art. 2.* — Het voorhandenzijn van bij besluit vastgestelde maximumprijzen of van « bekrachtigde » prijzen, ontslaat producenten of verdeelers niet van de verplichting zich naar de voorschriften betreffende den normalen prijs te voegen.

In alle gevallen waar de maximumprijzen bedoeld in voorgaand alinea hooger liggen dan deze die zekere producenten of verdeelers kunnen toepassen, rekening houdend met de speciale exploitatievoorwaarden van hun bedrijf, zijn de betrokkenen verplicht, hun verkoopprijzen te verlagen tot het aan deze exploitatievoorwaarden aangepast niveau.

Wanneer de producent of de invoerder zijn producten verkoopt tegen prijzen die lager liggen dan de in artikel 1 van dit besluit bedoelde maximumprijzen, zijn de groothandelaar en de kleinhandelaar gehouden om, onverwijld en in de zelfde verhouding, hun onderscheidenlijke prijzen te verlagen.

Overeenkomstig artikel 1 van de besluitwet van 22 Januari 1945, gewijzigd bij de besluitwetten van 14 en 18 Mei 1946, betreffende het beteugelen van elke inbreuk op de reglementeering betreffende de bevoorrading van het land, zal in geval een prijs hooger ligt dan de tijdens het eerste halfjaar 1939 geldenden prijs, vermenigvuldigd met den coëfficiënt 2,75, zelfs bij aldien de prijs wettelijk of lager is dan den voorbedoeld product bekrachtigden prijs, de prijs als abnormaal beschouwd worden bij gebrek aan bewijs van het tegendeel.

HOOFDSTUK II. — *Regelen betreffende de vorming der niet bij afzonderlijk besluit vastgestelde prijzen*

*Sectie I.* — Aan den invoerder te betalen prijs

*Art. 3.* — De aan den invoerder te betalen maximumprijzen van producten, stoffen, eet- of koopwaren mogen niet meer bedragen dan deze die voor gelijkaardige inlandsche producten, stoffen, eet- of koopwaren vastgesteld werden. Wat de producten, stoffen, eet- of koopwaren betreft waarvoor niets gelijkwaardigs op de binnenlandsche markt bestaat,

mogen de aan den invoerder te betalen maximumprijzen niet meer bedragen dan de overeenstemmende prijzen van het eerste halfjaar 1939 vermenigvuldigd met den coëfficiënt 3.

De verkoop op de binnenlandsche markt van ingevoerde producten, stoffen, eet- of koopwaren, tegen een hooger dan den in voorgaande alinea bedoelden prijs, mag slechts geschieden mits een voorafgaande machtiging van den Minister van Economische Zaken, desgevallend op advies van de Centrale Prijsregulende Commissie.

*Sectie II.* — Aan den producent te betalen prijzen

*Art. 4.* — Als aan den producent te betalen maximumprijs geldt de tijdens het eerste halfjaar 1939 toegepaste gemiddelde prijs, forfaitair met 65 pCt. vermeerderd.

*Art. 5.* — De aan den producent te betalen maximumprijs kan eveneens berekend worden door den tijdens het eerste halfjaar 1939 toegepasten gemiddelden prijs te verhoogen met de vermeerdering der verschillende algemeene bestanddeelen van dezen prijs ten opzichte van de referentieperiode en aan de hand van navolgend schema-type :

a) voor het gedeelte *loonen* in de productiekosten tijdens de referentieperiode, is de toegelaten verhooging deze die overeenstemt met de verhooging der loonen voortvloeiend uit de thans geldende wetgeving of uit daarmede overeenstemmende paritaire overeenkomsten ;

b) voor het gedeelte *grondstoffen* in de productiekosten tijdens de referentieperiode is de toegelaten verhooging, deze die overeenstemt met de wettelijke verhooging van den prijs dezer stoffen ; er mag rekening gehouden worden met de in den aard der gebruikte stoffen aangebrachte wijzigingen ;

c) voor het gedeelte kolen, gas, electriciteit en andere *energiebronnen*, in de productiekosten tijdens de referentieperiode is de toegelaten verhooging deze die overeenstemt met de wettelijke verhooging hunner prijzen ;

d) voor het gedeelte *overige bestanddeelen* van den gemiddelden prijs wordt de toegelaten verhooging op 65 pCt. vastgesteld. De prijzen berekend bij toepassing van onderhavig artikel mogen zonder uitzonderlijke toelating van den Minister van Economische Zaken, de overeenstemmende prijzen van het eerste semester 1939, vermenigvuldigd met den coëfficiënt 3, niet overschrijden.

*Art. 6.* — Ingeval de gemiddelde referentieprijs een accijnsrecht bevat, schommelt het gedeelte, dat dit bestanddeel uitmaakt, evenwel in de mate waarin dit recht gewijzigd geweest is.

*Art. 7.* — Wanneer het producten betreft die gedurende de referentieperiode niet vervaardigd werden wordt de toegelaten maximumprijs bekomen door de toepassing op den laatsten vóór 1 September 1944

vastgestelden prijs van de verhoogingen voorzien bij artikel 5, *a*, *b* en *c*, en zulks met betrekking tot den datum der prijsvaststelling. De beschikkingen van artikel 8 zijn eveneens op dezen prijs toepasselijk.

*Art. 8.* — De aan de hand der beschikkingen der artikelen 5, 6 en 7 vastgestelde prijzen moeten aan den Minister van Economische Zaken, desgevallend op advies van de Centrale Prijsregelende Commissie, ter goedkeuring worden voorgelegd.

*Art. 9.* — De prijzen voor voedingswaren, land- en tuinbouwproducten vallen niet onder toepassing van de artikelen 4 tot 8, maar blijven aan de regelen betreffende den normalen prijs onderworpen, bijaldien ze niet vastgesteld worden bij of in toepassing van een afzonderlijk besluit.

### *Sectie III. — Aan tusschenpersonen te betalen prijs*

*Art. 10.* — Als aan den groothandelaar te betalen maximumprijs geldt de wettelijke aan den invoerder of aan den producent betaalden wettelijken prijs, vermeerderd met de zelfde in percenten uitgedrukte winstmarge per categorie artikelen, als deze die bestond tusschen de tijdens het eerste halfjaar 1939 toegepaste gemiddelde aan- en verkoopprijzen.

*Art. 11.* — Als aan den kleinhandelaar te betalen maximumprijs geldt de wettelijke aan den groothandelaar, desgevallend aan den invoerder of aan den producent betaalden wettelijken prijs, vermeerderd met de zelfde in percenten uitgedrukte winstmarge per categorie artikelen, als deze die bestond tusschen de tijdens het eerste halfjaar 1939 toegepaste gemiddelde aan- en verkoopprijzen.

Om de marge in toepassing van artikelen 10 en 11 vast te stellen, mogen de tusschenpersonen den wettelijken aankoopprijs verhoogen met de factuur-, overdracht- en weeldetaxen, met uitsluiting van alle andere lasten, in de mate waarin zulks het geval was tijdens de referentieperiode.

*Art. 12.* — De bij vooraanstaande artikels 10 en 11 vastgestelde algemeene reglementeering doet op geene wijze afbreuk aan de toepassing van de in bepaalde afzonderlijke sectoren bij besluit van den Minister van Economische Zaken opgelegde winstmarges.

### *HOOFDSTUK III. — Openbaarmaking der vastgestelde prijzen en levering van het bewijs van herkomst der koopwaren*

*Art. 13.* — De invoerders en de producenten, de tusschenpersonen in alle stadia der verdeling zijn gehouden om een verwijzing naar de wettelijke beschikkingen die de in rekening gebrachte prijzen machtigen aan te brengen.

Op dezen regel wordt alleen uitzondering gemaakt voor de producten, eetwaren of dienstprestaties, waarvan de officieele maximumprijzen aan den ver-

bruiker bij koninklijk besluit zijn vastgesteld of op de producten zelf zijn aangebracht of op hun verpakking van herkomst.

*Art. 14.* — In alle stadia der productie en der verdeling, moet de handelaar in staat zijn, aan de hand van de overeenkomstige facturen, de herkomst van de producten, stoffen, eet- of koopwaren die hij ingeslagen heeft, evenals de betaalde prijzen, aan te toonen. Hij moet zich vergewissen over het werkelijk bestaan van het bedrijf waarvan deze facturen uitgaan en wordt daartoe voor verantwoordelijk gehouden.

Deze facturen moeten alle noodige gegevens bevatten waardoor een nauwkeurige identificatie der daarop vermelde producten, stoffen, eet- of koopwaren mogelijk gemaakt wordt.

### *HOOFDSTUK IV. — Beteugeling der inbreuken op deze reglementeering*

*Art. 15.* — De inbreuken op de beschikkingen van dit besluit worden opgespoord, vastgesteld, vervolgd en bestraft overeenkomstig de beschikkingen der hoofdstukken II en III van de besluitwet van 22 Januari 1945, gewijzigd en aangevuld bij de besluitwetten van 14 en 18 Mei 1946, betreffende het beteugelen van elke inbreuk op de reglementeering betreffende de bevoorrading van het land, onverminderd de toepassing der beschikkingen van de besluitwet van 14 April 1945, gewijzigd bij de besluitwetten van 14 en 18 Mei 1946, betreffende het sluiten van de bedrijven die de regeling in verband met 's lands bevoorrading overtreden.

*Art. 16.* — Dit besluit vernietigt de besluiten van 12 October 1944, 1 Juni, 20 Juni en 15 October 1945 en het besluit van 9 Februari 1946.

Het treedt in werking den dag waarop het in het *Belgisch Staatsblad* wordt bekendgemaakt.

---

**Ministerieel besluit van 1 Juli 1946**  
*betreffende de maximumprijzen voor linnengoed*  
(Staatsblad, 4 Juli 1946, blz. 5608).

---

**Omzendbrief**  
**van den Minister van Economische Zaken,**  
*houdende bepaling van het begrip : normale prijs, voorzien in artikel 1 van het ministerieel besluit van 1 Juli 1946, tot samenordering der besluiten betreffende de prijsvorming van 12 October 1944, 1 Juni, 20 Juni en 15 October 1945 en het besluit van 9 Februari 1946, houdende vaststelling der maximumprijzen der producten, stoffen, eet- of koopwaren (Staatsblad, 4 Juli 1946, blz. 5617). — Errata (Staatsblad, 14 Juli 1946, blz. 5901).*

---

### Besluit van 2 Juli 1946

Kosten van bekendmaking der akten betreffende handelsvennootschappen (Staatsblad, 17 Juli 1946, blz. 5950).

### Ministerieel besluit van 2 Juli 1946

houdende verlaging van den prijs der cichoreiboonen (Staatsblad, 21 Juli 1946, blz. 6064).

### Ministerieel besluit van 4 Juli 1946

houdende vaststelling der maximumprijzen van schoenen (Staatsblad, 13 Juli 1946, blz. 5859).

### Besluit van 8 Juli 1946

houdende vaststelling van de maximumprijzen der steenkolen en steenkoolbriketten (Staatsblad, 13 Juli 1946, blz. 5857). — Errata (Staatsbladen, 15-16 en 21 Juli 1946, blz. 5922 en 6064).

Gelet op de besluitwet dd. 22 Januari 1945, gewijzigd en aangevuld door de besluitwetten dd. 14 en 18 Mei 1945 betreffende het beteugelen van elke inbreuk op de reglementeering betreffende de bevoorrading van het land;

Gelet op het ministerieel besluit van 1 Juli 1946 tot samenordering der besluiten betreffende de prijsvorming van 12 October 1944, 1 Juni, 20 Juni en 15 October 1945, en het besluit van 9 Februari 1945 houdende vaststelling der maximumprijzen der producten, stoffen, eet- of koopwaren;

Gezien het ministerieel besluit van 17 Mei 1946, houdende een algemeene prijsvermindering van 10 pCt. der verbruiksproducten en van zekere prestaties;

Herzien het besluit van 27 September 1944 houdende vaststelling van de prijzen der steenkolen en steenkoolbriketten met ingang op 1 September 1944;

Herzien het besluit van 12 Maart 1945 houdende wijziging van het ministerieel besluit van 27 September 1944 houdende vaststelling van de prijzen der steenkolen en steenkoolbriketten;

Overwegende de noodzakelijkheid de prijzen der steenkolen en steenkoolbriketten te herzien, in gevolg de afschaffing der toelagen verleend door den Staat,

Besluiten :

**Artikel 1.** — De verkoopprijzen op de binnenlandse markt van steenkolen en steenkoolbriketten worden als volgt vastgesteld, in franken, per ton, op wagon van de N.M.B.S. of van de N.M.B.B., bij vertrek uit de mijnen of de brikettenfabrieken :

| Categorieën   | Vette | 3/4 vette | 1/2 vette | 1/4 vette | Magere |
|---|-------|-----------|-----------|-----------|--------|
| Schlamms .....  | 260   | 245       | 240       | 230       | 200    |
| Ruwe :  |       |           |           |           |        |
| 0/2-0/5 .....   | 380   | 380       | 375       | 360       | 340    |
| Gemengde :  |       |           |           |           |        |
| 0/10 .....  | 400   | 400       | 400       | 390       | 375    |
| 0/30-0/50-10/18 .....   | 405   | 405       | 405       | 395       | 380    |
| Gewasschen :  |       |           |           |           |        |
| 0/5-2/5-2/6-0/10 .....  | 450   | 450       | 450       | 445       | 440    |
| Geclasseerde :  |       |           |           |           |        |
| 5/10 .....  | 550   | 580       | 600       | 600       | 600    |
| 10/18-12/22-18/30-30/50<br>50/80-80/120, gezeven<br>en bonkjeskolen ..... | 550   | 640       | 660       | 660       | 660    |
| Kolen voor gasgeneratoren<br>met kouden gang .....                        | —     | —         | —         | —         | 675    |
| Smederijkolen .....   | 565   | 655       | —         | —         | —      |
| Briketten :   |       |           |           |           |        |
| Type marine .....   | —     | —         | 660       | —         | —      |
| Type II .....   | —     | —         | 640       | —         | —      |
| Eierkolen :   |       |           |           |           |        |
| — 10 % asch .....   | —     | —         | 630       | —         | 615    |
| 10/14 % asch .....  | —     | —         | 600       | —         | 585    |
| + 14 % asch .....   | —     | —         | 575       | —         | 560    |

**Art. 2.** — De wijzigingen voor asch- en watergehalten zijn de volgende :

§ 1. De hierboven vermelde prijzen voor de schlamms gelden voor schlamms met 20 pCt. water en een aschgehalte van 20 pCt.

Wanneer de aschgehalten hooger of lager staan als de hierbovenvermelde basis, schommelen de prijzen naar onder of naar boven, naar rato van 3 pCt. van den basisprijs naar gelang het percent asch.

Wanneer de watergehalten hooger of lager staan als de hierbovenvermelde basis, schommelen de prijzen naar onder of naar boven, naar rato van 2 pCt. van den basisprijs naar gelang het percent water.

§ 2. Voor de ruwe kolen 0/2 en 0/5, de basisprijzen gelden voor een aschgehalte van 20 pCt. en voor een watergehalte van 3 pCt.

Wanneer de aschgehalten hooger of lager staan als de hierbovenvermelde basis, schommelen de prijzen naar onder of naar boven, naar rato van 2 pCt. van den basisprijs naar gelang het percent asch.

Wanneer de watergehalten hooger of lager staan als de hierbovenvermelde basis, schommelen de prijzen naar onder of naar boven, naar rato van 1,5 pCt. van den basisprijs naar gelang het percent water.

§ 3. Worden aangeduid onder de benaming « gemengde », de steenkolen (andere dan de schlamms en de ruwe) die tusschen 15 en minder dan 40 pCt. asch bevatten.

De hierboven vastgestelde basisprijzen voor de « gemengde » zijn toepasselijk aan de gemengde van alle kalibers en gelden voor producten met een aschgehalte van 17,5 pCt. en een watergehalte van 7 pCt.

Wanneer de aschgehalten hooger of lager staan als de hierbovenvermelde basis, schommelen de prijzen naar onder of naar boven, naar rato van 2 pCt. van den basisprijs naar gelang het percent asch.

Wanneer de watergehalten hooger of lager staan als de hierbovenvermelde basis, schommelen de prijzen naar onder of naar boven, naar rato van 1,5 pCt. van den basisprijs naar gelang het percent water.

§ 4. Voor de gewasschen steenkolen 0/5, 2/5, 2/6 en 0/10, de prijzen gelden voor een aschgehalte van 10 pCt. en een watergehalte van 7 pCt.

Wanneer de aschgehalten hooger of lager staan als de hierbovenvermelde basis, schommelen de prijzen naar onder of naar boven, naar rato van 2,5 pCt. van den basisprijs naar gelang het percent asch.

Wanneer de watergehalten hooger of lager staan als de hierbovenvermelde basis, schommelen de prijzen naar onder of naar boven, naar rato van 1 pCt. van den basisprijs naar gelang het percent water. Nochtans zal een teveel aan water een reden tot vermindering van gefactureerd gewicht zijn ofwel moeten vergoed worden door een goed gewicht.

**Art. 3.** — De verkoopprijzen der samenstelling of

mengselen (grof en gruis, enz.) worden vastgesteld in functie van de prijzen der bestanddeelen.

*Art. 4.* — Kunnen den koper in rekening gebracht worden :

a) in geval van verzending per wagon van de N.M.B.B., de bijkomende kosten voortvloeiende uit deze van verzending;

b) in geval van verzending te water :

1° als de mijn niet gelegen is op den waterweg, de vervoerkosten tot aan de kaai waar geladen wordt, kosten berekend volgens de officieele barema's;

2° de kosten voor het aan boord brengen, hetzij :  
*fr* 5 per ton, voor steenkolen wier kalibers kleiner zijn dan 10 millimeter;

*fr* 10 per ton, voor steenkolen wier kalibers grooter zijn dan 10 millimeter, alsook de steenkoolbriketten.

*Art. 5.* — Wanneer de brandstof uit de mijn wordt weggevoerd zonder benutting van den normalen spoorweg of buurtspoorweg of waterweg, worden de prijzen als volgt vastgesteld :

a) in geval van verkoop aan een kleinhandelaar, de uit de voorafgaande artikelen voortvloeiende prijzen verhoogd met 15 pCt. per ton voor de brandstoffen bestemd tot industriële doeleinden en *fr* 35 per ton voor de brandstoffen bestemd tot huishoudelijk of ambachtelijke doeleinden;

b) in geval van verkoop aan een verbruiker die het recht heeft aan het Belgisch Kolenkantoor te bestellen, de uit de voorafgaande artikelen voortvloeiende prijzen verhoogd met *fr* 15 per ton voor de brandstoffen bestemd tot industriële doeleinden en *fr* 35 per ton voor de brandstoffen bestemd tot huishoudelijke of ambachtelijke doeleinden;

c) in geval van verkoop aan een verbruiker die het recht heeft bij een contante verkoopdienst van een voortbrenger bevoorraad te worden zonder de tusschenkomst van den handel, de marktprijzen die voor den kleinhandelaar gelden.

*Art. 6.* — De door onderhavig besluit vastgestelde prijzen zijn netto voor den voortbrenger; in geval van tusschenkomst van een groothandelaar, het commissieloon van deze laatste is uitsluitend ten laste van den aankoper, zoowel voor de brandstoffen bestemd tot industriële doeleinden als voor de brandstoffen bestemd tot huishoudelijke of ambachtelijke doeleinden.

*Art. 7.* — Onderhavig besluit vernietigt en vervangt het besluit van 27 September 1944 houdende vaststelling van de prijzen der steenkolen en steenkoolbriketten, gewijzigd door het besluit van 12 Maart 1945.

*Art. 8.* — De inbreuken op de beschikkingen van dit besluit worden opgespoord, vastgesteld, vervolgd en bestraft overeenkomstig de beschikkingen der hoofdstukken II en III van de besluitwet van 22 Januari 1945, gewijzigd en aangevuld bij de

besluitwetten van 14 en 18 Mei 1945, betreffende het beteugelen van elke inbreuk op de reglementeering betreffende de bevoorrading van het land, onverminderd de toepassing der beschikkingen van de besluitwet van 14 April 1945, gewijzigd bij de besluitwetten van 14 en 18 Mei 1946, betreffende het sluiten van de bedrijven die de regeling in verband met 's lands bevoorrading overtreden.

*Art. 9.* — Onderhavig besluit treedt in werking op 1 Juli 1946.

#### Ministerieel besluit van 8 Juli 1946

*betreffende de blokkeering der prijzen van de nijverheden die kolen verbruiken* (Staatsblad, 15-16 Juli 1946, blz. 5918).

Gelet op de besluitwet dd. 22 Januari 1945, gewijzigd en aangevuld door de besluitwetten dd. 14 en 18 Mei 1945, betreffende het beteugelen van elke inbreuk op de reglementeering betreffende de bevoorrading van het land;

Gelet op het ministerieel besluit van 1 Juli 1946, tot samenordering der besluitwetten betreffende de prijsvorming van 12 October 1944, 1 Juni, 20 Juni en 15 October 1945, en het besluit van 9 Februari 1946 houdende vaststelling der maximumprijzen der producten, stoffen, eet- of koopwaren;

Gelet op het besluit van 8 Juli 1946, houdende vaststelling van de maximumprijzen der steenkolen en steenkoolbriketten van 1 Juli 1946 af,

Besluit :

*Artikel 1.* — Het is verboden, voor de nijverheden die kolen verbruiken, hun prijzen te verhogen in functie van de nieuwe prijzen van de kolen voorzien in het besluit van 8 Juli 1946. De gebeurlijke terugslag van deze verhooging zal aan den Minister van Economische Zaken moeten onderworpen worden, die de noodzakelijke prijsverhogingen zal kunnen toelaten.

*Art. 2.* — De inbreuken op de beschikkingen van dit besluit worden opgespoord, vastgesteld, vervolgd en bestraft overeenkomstig de beschikkingen der hoofdstukken II en III van de besluitwet van 22 Januari 1945, gewijzigd en aangevuld bij de besluiten van 14 en 18 Mei 1945, betreffende het beteugelen van elke inbreuk op de reglementeering betreffende de bevoorrading van het land, onverminderd de toepassing der beschikkingen van de besluitwet van 14 April 1945, gewijzigd bij de besluitwetten van 14 en 18 Mei 1946, betreffende het sluiten van de bedrijven die de regeling in verband met 's lands bevoorrading overtreden.

*Art. 3.* — Onderhavig besluit treedt in werking den dag van zijn bekendmaking in het *Staatsblad*.

#### Besluit van 8 Juli 1946

*houdende vaststelling der handelsmarges van den kleinhandel in steenkolen, steenkoolbriketten, cokes, huisbrandschlamms en bruinkolenbriketten* (Staatsblad, 15-16 Juli 1946, blz. 5918).

#### Besluit van 8 Juli 1946

*houdende vaststelling der prijzen van de bruinkolenbriketten* (Staatsblad, 15-16 Juli 1946, blz. 5921).

**Ministerieel besluit van 8 Juli 1946**

*houdende regeling van de prijzen van de guezelambiek (Staatsblad, 22-23 Juli 1946, blz. 6095).*

**Besluit van 8 Juli 1946**

*houdende vaststelling van de prijzen der bunkerholen voor sleepboten (Staatsblad, 25 Juli 1946, blz. 6163).*

**Besluit van den Regent van 8 Juli 1946**

*houdende instelling bij de diensten van den Eerste Minister van een Vast Comité van advies in zake van wedden (Staatsblad, 27 Juli 1946, blz. 6222).*

**Ministerieel besluit van 10 Juli 1946**

*houdende wijziging van het ministerieel besluit dd. 6 Juni 1946, houdende vaststelling van de prijzen van de inlandsche vroege aardappelen afgeleverd door den producent vanaf 10 Juni 1946 (Staatsblad, 22-23 Juli 1946, blz. 6096).*

**Ministerieel besluit van 15 Juli 1946**

*houdende vaststelling van maximumprijzen voor de herstellings- en onderhoudswerken van binnenschepen (Staatsblad, 22-23 Juli 1946, blz. 6097).*

**Ministerieel besluit van 19 Juli 1946**

*houdende vaststelling van de prijzen van de inlandsche vroege aardappelen afgeleverd door den producent vanaf 20 Juli 1946 (Staatsblad, 26 Juli 1946, blz. 6198).*

**Ministerieel besluit van 20 Juli 1946**

*houdende wijziging en aanvulling van het ministerieel besluit van 11 Februari 1946, houdende vaststelling der prijzen in de kinema's (Staatsblad, 26 Juli 1946, blz. 6199).*

**X. — RANTSOENEERING EN RAVITAILLEERING**

**Besluit van 25 Mei 1946**

*waarbij het besluit van 4 October 1945 betreffende de fabricage en den handel in vleeschconserven, verduurzaamde, gerookte vleeschwaren en droge worstsoorten van allen aard worden afgeschaft (Staatsblad, 2 Juni 1946, blz. 4794).*

**Ministerieel besluit van 29 Mei 1946**

*houdende vaststelling der rantsoenen huisbrandstoffen voor de maanden Mei, Juni en Juli 1946 (Staatsblad, 6 Juni 1946, blz. 4921).*

**Besluit van 31 Mei 1946**

*houdende wijziging en aanvulling van het besluit van 15 Juni 1945 houdende reglementeering van de brandstoffenverdeeling (Staatsblad, 6 Juni 1946, blz. 4920).*

**Ministerieel besluit van 5 Juni 1946**

*wijzigend de ministerieele besluiten van 21 Maart 1945 en 2 Mei 1945, betreffende de rantsoeneering der melk (Staatsblad, 18 Juni 1946, blz. 5094).*

**Besluitwet van 7 Juni 1946**

*tot aanvulling van de besluitwet dd. 22 Januari 1945, betreffende het beteugelen van de inbreuken op de reglementeering betreffende de bevoorrading van het land (Staatsblad, 23 Juni 1946, blz. 5393).*

Dit besluit laat den Minister van Economische Zaken toe het advies van den Raad voor Economische Geschillen te vragen, nopens de overeenstemming met het algemeen belang, van alle geschreven verzoekschrift uitgaande van een groepeerings van voortbrengers of verdeelers, wanneer dit verzoekschrift er toe strekt een reglementeering in te stellen, voorzien bij artikel 3, §§ 1 en 2, van de besluitwet van 22 Januari 1945. De Raad voor Economische Geschillen zal eveneens de gebeurlijke verzetschriften aanduiden. Zijn tusschenkomst zal een uitsluitend raadgevend karakter hebben, en indien hij het nuttig acht, mag de Minister, in ieder geval, de voorgestelde reglementeering aannemen.

**Ministerieel besluit van 8 Juni 1946**

*waarbij het vervaardigen en het verhandelen van het gewoon brood, van sommige broodjes en Fransch brood, gereglementeerd worden en de verkoopprijzen dezer producten vastgesteld (Staatsblad, 17-18 Juni 1946, blz. 5205).*

**Besluit van 13 Juni 1946**

*waarbij dat van 26 November 1945 betreffende de levering van zuivelproducten gewijzigd en aangevuld wordt (Staatsblad, 17-18 Juni 1946, blz. 5207). — Erratum (Staatsblad, 20 Juni 1946, blz. 5256).*

**Besluit van 15 Juni 1946**

houdende vaststelling van het rantsoen gerantsoeneerde afgewerkte tabaksproducten voor de maanden Juli en Augustus 1946 (Staatsblad, 27 Juni 1946, blz. 5457).

**Besluit van 20 Juni 1946**

waarbij de dagelijksche fabricage van broodjes en Fransche brooden toegelaten wordt (Staatsblad, 23 Juni 1946, blz. 5397).

**Ministerieel besluit van 4 Juli 1946**

waarbij het ministerieel besluit van 5 Juni 1946 betreffende de rantsoeneering der melk wordt gewijzigd (Staatsblad, 6 Juli 1946, blz. 5679).

**Ministerieel besluit van 4 Juli 1946**

waarbij het ministerieel besluit van 5 Februari 1946, betreffende de verdeeling der gerantsoeneerde eetwaren gewijzigd en aangevuld wordt (Staatsblad, 11 Juli 1946, blz. 5802). — Addendum (Staatsblad, 12 Juli 1946, blz. 5843).

**Besluit van 5 Juli 1946**

houdende wijziging van dat van 29 December 1945 betreffende het verleen van vetstoffen aan zekere categorieën producenten (Staatsblad, 8-9 Juli 1946, blz. 5739).

**XI. — WEDEROPBOUW EN OORLOGSSCHADE**

**Ministerieel besluit van 5 Juni 1946**

stichtende plaatselijke en provinciale commissies van wederopbouw (Staatsblad, 22 Juni 1946, blz. 5387). — Erratum (Staatsblad, 24-25 Juni 1946, blz. 5410).

De Minister van Wederopbouw,

Gezien het besluit van den Regent van 31 Maart 1946 houdende benoeming van een Minister van Wederopbouw;

Gezien het besluit van den Regent van 1 April 1946 betreffende de bevoegdheid van den Minister van Wederopbouw;

Aangezien het noodzakelijk is de gansche bevolking nauw te doen deelen in de organisatie van den wederopbouw van het land;

Besluit :

*Artikel 1.* — Er wordt in iedere gemeente, tellende ten minste twintig geteisterde gebouwen, een plaatselijke commissie van wederopbouw gesticht, met opdracht :

1° zich bezig te houden met al de vraagstukken betreffende den wederopbouw, aan de overheden gelast met de verwezenlijking alle noodige voorstellen te doen, aan deze overheden alle verbeteringen voor te stellen en hun op alle eventueele misbruiken opmerkzaam te maken;

2° toezicht te houden op de verwezenlijking der plannen van wederopbouw;

3° aan de coöperatieven alle hulp te verleen die zij, op plaatselijk gebied, noodig zouden hebben;

4° in de bijzonderlijke gevallen, de rechten te onderzoeken welke de gesinistreerden zouden inroepen om van de door den Minister van Wederopbouw aangegeuide prioriteiten te genieten.

*Art. 2.* — De plaatselijke commissies van wederopbouw zijn samengesteld uit :

1° een vertegenwoordiger van den Minister van Wederopbouw;

2° een vertegenwoordiger van het gemeentebestuur;

3° ten hoogste drie afgevaardigden van de gesinistreerden;

4° een afgevaardigde van den beheerraad van de coöperatieve vennootschap welke de gemeente in hare bevoegdheid heeft; deze afgevaardigde wordt gekozen tusschen de leden van den beheerraad, van het college der commissarissen en van het technisch personeel; hij zal, in de mate van het mogelijke, in de gemeente gevestigd zijn.

*Art. 3.* — De vertegenwoordiger van het gemeentebestuur fungeert als voorzitter, en de vertegenwoordiger van den Minister van Wederopbouw als secretaris van de plaatselijke commissie van wederopbouw.

*Art. 4.* — De plaatselijke commissies vergaderen ten minste tweemaal in de maand, op uitnodiging van den secretaris.

*Art. 5.* — Er wordt in iedere provinciehoofdstad een provinciale commissie van wederopbouw gesticht.

Zij heeft als opdracht op provinciaal gebied de taak te vervullen toegekend door artikel 1, 1°, 2° en 3°, van dit ministerieel besluit aan de plaatselijke commissies van wederopbouw.

*Art. 6.* — De provinciale commissies zijn samengesteld uit :

1° een vertegenwoordiger van het provinciaal bestuur benoemd door den gouverneur;

2° een afgevaardigde van den Minister van Wederopbouw;

3° een afgevaardigde van de provinciale directie van wederopbouw;

4° een afgevaardigde van de provinciale commissie voor bescherming van Monumenten en Landschappen;

5° een afgevaardigde van de provinciale commissie van den Stedenbouw;

6° drie afgevaardigden der gesinistreerden;

7° een afgevaardigde van den beheerraad van iedere coöperatieve vennootschap van gesinistreerden der provincie;

8° afgevaardigden van de bouwsyndicaten;

9° twee afgevaardigden der beroepsorganisaties van ondernemers.

*Art. 7.* — De leden der commissies van wederopbouw worden voorgesteld door de groepeerings- en organismen welke zij vertegenwoordigen en benoemd door den Minister van Wederopbouw. Zij moeten drager zijn van een getuigschrift van burgertrouw, waarvan de bepalingen niet betwist zijn.

*Art. 8.* — De mandaten der leden der plaatselijke en provinciale commissies zijn niet bezoldigd.

*Art. 9.* — Dit besluit treedt in werking den dag waarop het in het *Staatsblad* wordt bekendgemaakt.

---

**Besluitwet van 21 Juni 1946**

*waarbij de Minister van Wederopbouw gemachtigd is zekere materialen voor te behouden met het oog op de herstelling der oorlogsschade (Staatsblad, 28 Juni 1946, blz. 5470).*

# DOORLOOPENDE MAANDSTATISTIEKEN

(Inhoud zie laatste bladzijde van het Tijdschrift)

## GELDMARKT

### I — RENTETARIEF VOOR DISCONTO EN BELEENINGEN (in pCt.)

| TIJDVAK                   | OFFICIEELE RENTETARIEVEN VAN DE NATIONALE BANK VAN BELGIË   |  |   |                            |           |  |  |   |  |   |                         | CALL-<br>GELD |
|---------------------------|---|--|---|----------------------------|-----------|--|--|---|--|---|-------------------------|---------------|
|                           | Disconto  |  |   |                            |           | Beleeningen van en voorschotten op : (*)                 |  |   |  |   |                         |               |
|                           | Door de N.R.B. vooraf geveest, de bankaccepten, geaccept. en documentaire wissels, uit hoofde v. goederen- en uitvoer | Bij de bank gedomicilieerde accepten en warrants | Bij de bank niet gedomicilieerde accepten | Niet geaccepteerde wissels | Promessen | Schatkistcertificaten met ten hoogste 120 dagen looptijd | Schatkistcertificaten met ten hoogste 8 maanden looptijd | Schatkistcertificaten met ten hoogste 12 maanden looptijd | Schatkistcertificaten met een looptijd van meer dan 12 maanden | Vijfjarige Schatkistcertificaten (1941) 3 1/2 % en Schatkistcertif. ter regeling van Belgische financiële vorderingen op het buitenland | Andere overheidsfondsen |               |
| <b>Jaargemiddelden :</b>  |   |  |   |                            |           |  |  |   |  |   |                         |               |
| 1944.....                 | —   | 2,—  | 2,—                                       | 3,—                        | 3,—       | 2,—  | 3,—  | 3,—   | 3,—  | 3,50  | 3,—                     | 0,65          |
| 1945.....                 | 1,—   | 1,50   | 1,75                                      | 2,50                       | 3,—       | 2,—  | 2,46   | 2,58  | 3,—  | 3,50  | 3,—                     | 0,62          |
| <b>Maandgemiddelden :</b> |   |  |   |                            |           |  |  |   |  |   |                         |               |
| 1945 Juni.....            | 1,—   | 1,50   | 1,75                                      | 2,50                       | 3,—       | 2,—  | 2,1875   | 2,375   | 3,—  | 3,50  | 3,—                     | 0,5           |
| Juli.....                 | 1,—   | 1,50   | 1,75                                      | 2,50                       | 3,—       | 2,—  | 2,1875   | 2,375   | 3,—  | 3,50  | 3,—                     | 0,5           |
| Augustus.....             | 1,—   | 1,50   | 1,75                                      | 2,50                       | 3,—       | 2,—  | 2,1875   | 2,375   | 3,—  | 3,50  | 3,—                     | 0,5           |
| September.....            | 1,—   | 1,50   | 1,75                                      | 2,50                       | 3,—       | 2,—  | 2,1875   | 2,375   | 3,—  | 3,50  | 3,—                     | 0,5           |
| October.....              | 1,—   | 1,50   | 1,75                                      | 2,50                       | 3,—       | 2,—  | 2,1875   | 2,375   | 3,—  | 3,50  | 3,—                     | 0,5           |
| November.....             | 1,—   | 1,50   | 1,75                                      | 2,50                       | 3,—       | 2,—  | 2,1875   | 2,375   | 3,—  | 3,50  | 3,—                     | 0,5           |
| December.....             | 1,—   | 1,50   | 1,75                                      | 2,50                       | 3,—       | 2,—  | 2,1875   | 2,375   | 3,—  | 3,50  | 3,—                     | 0,5           |
| 1946 Januari.....         | 1,—   | 1,50   | 1,75                                      | 2,50                       | 3,—       | 2,—  | 2,1875   | 2,375   | 3,—  | 3,50  | 3,—                     | 0,5           |
| Februari.....             | 1,—   | 1,50   | 1,75                                      | 2,50                       | 3,—       | 2,—  | 2,1875   | 2,375   | 3,—  | 3,50  | 3,—                     | 0,5           |
| Maart.....                | 1,—   | 1,50   | 1,75                                      | 2,50                       | 3,—       | 2,—  | 2,1875   | 2,375   | 3,—  | 3,50  | 3,—                     | 0,5           |
| April.....                | 1,—   | 1,50   | 1,75                                      | 2,50                       | 3,—       | 2,—  | 2,1875   | 2,375   | 3,—  | 3,50  | 3,—                     | 0,5           |
| Mei.....                  | 1,—   | 1,50   | 1,75                                      | 2,50                       | 3,—       | 2,—  | 2,1875   | 2,375   | 3,—  | 3,50  | 3,—                     | 0,5           |
| Juni.....                 | 1,—   | 1,50   | 1,75                                      | 2,50                       | 3,—       | 2,—  | 2,1875   | 2,375   | 3,—  | 3,50  | 3,—                     | 0,5           |
| Juli.....                 | 1,—   | 1,50   | 1,75                                      | 2,50                       | 3,—       | 2,—  | 2,1875   | 2,375   | 3,—  | 3,50  | 3,—                     | 0,5           |
| Augustus.....             | 1,—   | 1,50   | 1,75                                      | 2,50                       | 3,—       | 2,—  | 2,1875   | 2,375   | 3,—  | 3,50  | 3,—                     | 0,5           |

(\*) Quotiteit van het voorschot in Augustus 1946 :

|   |         |   |         |
|---|---------|---|---------|
| Schatkistcertificaten met 4, 8 en 12 maanden looptijd en meer.....            | 95 pCt. | Kasbons op ten hoogste 1 jaar, van de Nationale Kredietkas ten behoeve van den Middenstand.....   | 95 pCt. |
| Tienjaarsobligaties (1940-1950).....  | 90 pCt. | Ander overheidspapier.....  | 80 pCt. |
| 3 1/2 pCt. Schatkistcertificaten met 5 jaar looptijd (1941-1946).....         | 90 pCt. | 3 1/2 pCt. vijfjaarsschatkistcertificaten (besluit van 25 October 1941).....  |         |
| 3 1/2 pCt. Schatkistcertificaten met ten hoogste 15 jaar looptijd (1942)..... | 90 pCt. | Schatkistcertificaten uitgegeven ter regeling van Belgische financiële vorderingen op het buitenland (besluit van 3 Februari 1942)..... | 90 pCt. |
| 3 1/2 pCt. Schatkistcertificaten met 5, 10 of 20 jaar looptijd (1943).....    | 90 pCt. | Voorschot enkel ingewilligd in de door de Nationale Bank van België toegestane bijzondere gevallen....                                  |         |
| 3 1/2 pCt. Schatkistcertificaten met 10 jaar looptijd (1944).....             | 90 pCt. |   |         |
| Kasbons op 1 jaar van de N.M.K.N. ....  | 95 pCt. |   |         |

### II — RENTESTANDEN VOOR BANKDEPOSITO'S EN TEGOEED TER ALGEMEENE SPAAR- EN LIJFRENTEKAS

| TIJDVAK                   | Banken — Depositorrekeningen (*) |                         |         |           |           | Algemeene Spaarkas (inlagen op spaarboekjes) |                            |                   | Nat. Maat. voor Krediet aan de Nijverheid |
|---------------------------|----------------------------------|-------------------------|---------|-----------|-----------|--|----------------------------|-------------------|---|
|                           | zicht                            | 15 dagen voor-opzegging | 1 maand | 3 maanden | 6 maanden | tot fr. 20.000 (1)                           | fr. 20.000 tot 100.000 (1) | boven fr. 100.000 |   |
| <b>Jaargemiddelden :</b>  |                                  |                         |         |           |           |  |                            |                   |   |
| 1944.....                 | 0,50                             | 0,81                    | 1,01    | 1,27      | 1,53      | 3,—  | 1,50                       | 0,50              | 2,25                                      |
| 1945.....                 | 0,50                             | 0,80                    | 1,—     | 1,25      | 1,50      | 3,—  | 1,50                       | 0,50              | 2,25                                      |
| <b>Maandgemiddelden :</b> |                                  |                         |         |           |           |  |                            |                   |   |
| 1945 Juni.....            | 0,50                             | 0,80                    | 1,—     | 1,25      | 1,50      | 3,—  | 1,50                       | 0,50              | 2,25                                      |
| Juli.....                 | 0,50                             | 0,80                    | 1,—     | 1,25      | 1,50      | 3,—  | 1,50                       | 0,50              | 2,25                                      |
| Augustus.....             | 0,50                             | 0,80                    | 1,—     | 1,25      | 1,50      | 3,—  | 1,50                       | 0,50              | 2,25                                      |
| September.....            | 0,50                             | 0,80                    | 1,—     | 1,25      | 1,50      | 3,—  | 1,50                       | 0,50              | 2,25                                      |
| October.....              | 0,50                             | 0,80                    | 1,—     | 1,25      | 1,50      | 3,—  | 1,50                       | 0,50              | 2,25                                      |
| November.....             | 0,50                             | 0,80                    | 1,—     | 1,25      | 1,50      | 3,—  | 1,50                       | 0,50              | 2,25                                      |
| December.....             | 0,50                             | 0,80                    | 1,—     | 1,25      | 1,50      | 3,—  | 1,50                       | 0,50              | 2,25                                      |
| 1946 Januari.....         | 0,50                             | 0,80                    | 1,—     | 1,25      | 1,50      | 3,—  | 1,50                       | 0,50              | 2,25                                      |
| Februari.....             | 0,50                             | 0,80                    | 1,—     | 1,25      | 1,50      | 3,—  | 1,50                       | 0,50              | 2,25                                      |
| Maart.....                | 0,50                             | 0,80                    | 1,—     | 1,25      | 1,50      | 3,—  | 1,50                       | 0,50              | 2,25                                      |
| April.....                | 0,50                             | 0,80                    | 1,—     | 1,25      | 1,50      | 3,—  | 1,50                       | 0,50              | 2,25                                      |
| Mei.....                  | 0,50                             | 0,80                    | 1,—     | 1,25      | 1,50      | 3,—  | 1,50                       | 0,50              | 2,25                                      |
| Juni.....                 | 0,50                             | 0,80                    | 1,—     | 1,25      | 1,50      | 3,—  | 1,50                       | 0,50              | 2,25                                      |
| Juli.....                 | 0,50                             | 0,80                    | 1,—     | 1,25      | 1,50      | 3,— (1)                                      | 1,50 (1)                   | 0,50              | 2,25                                      |
| Augustus.....             | 0,50                             | 0,80                    | 1,—     | 1,25      | 1,50      | 3,— (1)                                      | 1,50 (1)                   | 0,50              | 2,25                                      |

(\*) Gemiddelde van vier banken

(1) Met ingang van 1 Juli 1946, bedraagt de rentevoet 3 pCt. voor deposito's tot fr 30.000 en 1,5 pCt. voor deposito's van fr 30.000 tot fr 100.000.



# VALUTAMARKT EN MARKT DER EDELE METALEN

## I — NOTEERING DER EDELE METALEN

9

| TIJDVAK                | GOUD                                |                                     |                                      |  | ZILVER                       |                                   |  |  |
|------------------------|-------------------------------------|-------------------------------------|--------------------------------------|--|------------------------------|-----------------------------------|--|--|
|                        | LONDEN<br>sh. en d. per<br>oz. fijn | NEW-YORK<br>dollars per<br>oz. fijn | BOMBAY                               |  | LONDEN<br>d. per oz.<br>fijn | NEW-YORK<br>cents per<br>oz. fijn | BOMBAY                                   |  |
|                        |                                     |                                     | roupies en<br>annas per<br>Fine Tola | Omrekening<br>in sh. en d.<br>per oz. fijn |                              |                                   | roupies en<br>annas per<br>100 Fine Tola | Omrekening<br>in pence per<br>oz. fijn |
| 1938 31 December ..... | 149/7 1/2                           | 35                                  |                                      |  | (1) 20,0625                  | 42 3/4                            |  |  |
| 1944 31 December ..... | 168/0                               | 35                                  | 74. 2                                | 296/6                                      | (1) 23,50                    | 44 3/4                            | 132. 4                                   | 63                                     |
| 1945 31 December ..... | 172/3                               | 35                                  | 81. 8                                | 326/0                                      | 44,—                         | 70 5/8                            | 134. 4                                   | 64                                     |
| Maandgemiddelden :     |                                     |                                     |                                      |  |                              |                                   |  |  |
| 1945 Juni .....        | 172/3                               | 35                                  | 77. 4                                | 309/0                                      | 25,50                        | 44 3/4                            | 133.14                                   | 64                                     |
| Juli .....             | 172/3                               | 35                                  | 78.10                                | 314/5                                      | 25,50                        | 44 3/4                            | 136.12                                   | 66                                     |
| Augustus .....         | 172/3                               | 35                                  | 72. 6                                | 289/6                                      | 25,50                        | 44 3/4                            | 128. 5                                   | 62                                     |
| September .....        | 172/3                               | 35                                  | 74. 1                                | 298/6                                      | 30,125                       | 52,—                              | 128. 3                                   | 62                                     |
| October .....          | 172/3                               | 35                                  | 76. 7                                | 305/9                                      | 44,—                         | 70 5/8                            | 132. 2                                   | 63                                     |
| November .....         | 172/3                               | 35                                  | 81. 5                                | 325/3                                      | 44,—                         | 70 5/8                            | 132.14                                   | 64                                     |
| December .....         | 172/3                               | 35                                  | 82. 2                                | 328/6                                      | 44,—                         | 70 5/8                            | 133.14                                   | 64                                     |
| 1946 Januari .....     | 172/3                               | 35                                  | 86. 9                                | 346/3                                      | 44,—                         | 70 5/8                            | 138. 1                                   | 66                                     |
| Februari .....         | 172/3                               | 35                                  | 90.10                                | 362/6                                      | 44,—                         | 70 5/8                            | 145. 0                                   | 70                                     |
| Maart .....            | 172/3                               | 35                                  | 94. 1                                | 376/3                                      | 44,—                         | 70 5/8                            | 153. 4                                   | 74                                     |
| April .....            | 172/3                               | 35                                  | 98. 2                                | 392/6                                      | 44,—                         | 70 5/8                            | 163. 7                                   | 78                                     |
| Mei .....              | 172/3                               | 35                                  | 105. 8                               | 422/0                                      | 44,—                         | 70 5/8                            | 181. 2                                   | 87                                     |
| Juni .....             | 172/3                               | 35                                  | 105. 8                               | 422/0                                      | 44,—                         | 70 5/8                            | 175. 4                                   | 84                                     |
| Juli .....             | 172/3                               | 35                                  | 94. 2                                | 376/6                                      | 44,—                         | 83 5/8                            | 160.15                                   | 77                                     |
| Augustus .....         | 172/3                               | 35                                  | 96. 6                                | 385/6                                      | 53,93                        | 90 1/8                            | 166.11                                   | 80                                     |

(1) Noteering per stand. oz.

N. B. — 1 oz. troy = 31,1035 gram; 1 tola = 11,6638 gram; 1 roupie = 16 annas; 1 roupie = 18 pence.

## II — OFFICIEELE WISSELKOERSEN

vastgesteld door de Nationale Bank van België

krachtens besluit n° 6 genomen door den Ministerraad te Londen op 1 Mei 1944

(« Belgisch Staatsblad » van 5 September 1944, n° 22)

10

| VALUTA                              | Contractuele<br>koers | Transfers  |              | Biljetten (2) |              |
|-------------------------------------|-----------------------|--|--------------|---------------|--------------|
|                                     |                       | Aankoopkoers   | Verkoopkoers | Aankoopkoers  | Verkoopkoers |
| 1 pond sterling .....               | Bfr. 176,625          | Bfr. 176,50  | Bfr. 176,75  | Bfr. 175,85   | Bfr. 176,80  |
| 1 U. S. A. dollar .....             | —                     | Bfr. 43,70   | Bfr. 43,96   | Bfr. 43,50    | Bfr. 44,—    |
| 1 Canadese dollar .....             | —                     | Bfr. 39,89   | Bfr. 39,95   | Bfr. 39,70    | Bfr. 40,10   |
| 100 Fransche franco .....           | Bfr. 36,7069          | Bfr. 36,75   | Bfr. 36,84   | Bfr. 36,40    | Bfr. 36,95   |
| 100 Nederlandsche gulden .....      | Bfr. 1.652,—          | Bfr. 1.648,—   | Bfr. 1.656,— | Bfr. 1.635,—  | Bfr. 1.662,— |
| 100 Congoleesche frank .....        | —                     | Bfr. 100,—   | Bfr. 100,—   | —             | —            |
| 100 Luxemburgsche frank .....       | —                     | Bfr. 100,—   | Bfr. 100,—   | —             | —            |
| 1 Zweedsche kroon .....             | Bfr. 10,4512          | Bfr. 10,42   | Bfr. 10,48   | Bfr. 10,35    | Bfr. 10,50   |
| 1 Zwitsersche frank .....           | Bfr. 10,1275          | Bfr. 10,10   | Bfr. 10,15   | Bfr. 10,05    | Bfr. 10,20   |
| 1 Deensche kroon .....              | Bfr. 9,1326           | Bfr. 9,10  | Bfr. 9,16    | Bfr. 9,05     | Bfr. 9,25    |
| 1 Noorweegsche kroon .....          | Bfr. 8,83125          | Bfr. 8,80  | Bfr. 8,85    | Bfr. 8,75     | Bfr. 8,90    |
| 100 escudos .....                   | Bfr. 176,625          | Bfr. 175,75  | Bfr. 177,60  | Bfr. 175,—    | Bfr. 178,—   |
| 100 Tsjechoslowaaksche kronen ..... | Bfr. 87,655           | Bfr. 87,39   | Bfr. 87,92   | Bfr. 86,80    | Bfr. 88,50   |
| 100 lire .....                      | Bfr. 43,827 (1)       | Voor de transferten moet rekening worden gehouden met het pariteitskwa, nu op 125 pCt. vastgesteld. De transfertkoers wordt zoo tot 100 Lit = 19,48 herleid. |              | Bfr. 19,—     | Bfr. 20,—    |
| 100 pesetas .....                   | Bfr. 400,—            | Toe te passen koers voor de stortingen in Bfr., op de rekening van het Instituto Espanol de Moneda Extranjera.   |              | —             | —            |

(1) Officieele koers.

(2) De Fransche en Nederlandsche biljetten die door de aangenomen banken worden aangekocht volgens de regelen vastgesteld door het Belgisch-Luxemburgsch Instituut voor den Wissel, worden overgenomen door de Nationale Bank van België.



III — OMZETTEN TER BEURZE VAN BRUSSEL EN ANTWERPEN

15

| TIJDVAK            | BRUSSEL (*)       |  |  | ANTWERPEN         |  |  | BRUSSEL EN ANTWERPEN                       |  |
|--------------------|-------------------|--|--|-------------------|--|--|--|--|
|                    | Aantal beursdagen | Aantal verhand. fonds. (duizenden stukken) | Verhandelde bedragen (miljoenen franken) | Aantal beursdagen | Aantal verhand. fonds. (duizenden stukken) | Verhandelde bedragen (miljoenen franken) | Aantal verhand. fonds. (duizenden stukken) | Verhandelde bedragen (miljoenen franken) |
| 1944 (1) .....     | 167               | 4.666                                      | 7.231                                    | 166               | 192  | 2.252                                    | 4.858                                      | 9.483                                    |
| 1945 (1) .....     | 134               | 3.908                                      | 6.810                                    | 137               | 123  | 1.629                                    | 4.031                                      | 8.439                                    |
| 1945 Juni .....    | 15                | 398  | 688                                      | 18                | 12   | 242                                      | 410  | 930                                      |
| Juli .....         | 20                | 877  | 1.533                                    | 21                | 24   | 289                                      | 901  | 1.822                                    |
| Augustus .....     | 21                | 996  | 1.741                                    | 19                | 24   | 253                                      | 1.020                                      | 1.994                                    |
| September .....    | 19                | 481  | 827                                      | 19                | 19   | 197                                      | 500  | 1.024                                    |
| October .....      | 22                | 462  | 814                                      | 23                | 18   | 224                                      | 480  | 1.038                                    |
| November .....     | 18                | 419  | 723                                      | 19                | 14   | 260                                      | 433  | 983                                      |
| December .....     | 19                | 275  | 484                                      | 18                | 12   | 164                                      | 287  | 648                                      |
| 1946 Januari ..... | 21                | 552  | 1.053                                    | 21                | 22   | 366                                      | 574  | 1.419                                    |
| Februari .....     | 20                | 569  | 1.036                                    | 20                | 21   | 313                                      | 590  | 1.349                                    |
| Maart .....        | 21                | 462  | 790                                      | 21                | 18   | 212                                      | 480  | 1.002                                    |
| April .....        | 20                | 710  | 1.238                                    | 20                | 21   | 238                                      | 731  | 1.476                                    |
| Mei .....          | 20                | 809  | 1.363                                    | 20                | 23   | 273                                      | 832  | 1.636                                    |
| Juni .....         | 19                | 474  | 805                                      | 18                | 17   | 189                                      | 491  | 994                                      |
| Juli .....         | 22                | 524  | 944                                      | 22                | 20   | 231                                      | 544  | 1.175                                    |
| Augustus .....     | 20                | 579  | 1.075                                    | 17                | 16   | 189                                      | 595  | 1.264                                    |

(\*) In 1944 omvat deze statistiek de transacties in vast- en niet vastrendeende waarden met uitzondering van: a) de rechtstreekse Staatsleeningen; b) de Oorlogsschadeleening 1922; c) al de leeningen der Kolonie van 1887 tot 1937. Daarnaast houdt ze alleen rekening met de aandelen en de obligaties.

(1) De beurzen bleven gesloten van 1 September 1944 tot en met 3 Juni 1945.

IV — NOTEERING EN RENDEMENT VAN DE VOORNAAMSTE OBLIGATIETYPEN

16

| DATUM                | TOONAANGEVENDE TYPEN |                       |                              |                                       |          |                                       |                       |                              |                                       |        | OBLIGATIES VAN MAATSCHAPPIJEN Allerlei typen |                           |
|----------------------|----------------------|-----------------------|------------------------------|---------------------------------------|----------|---------------------------------------|-----------------------|------------------------------|---------------------------------------|--------|--|---------------------------|
|                      | Koers                |                       |                              |                                       |          | Rendement (t. o. v. den koers alleen) |                       |                              |                                       |        | Gemiddelde beurswaarde                       | Gemiddeld netto-rendement |
|                      | I                    | II                    | III                          | IV                                    |          | I                                     | II                    | III                          | IV                                    |        |  |                           |
|                      | Geünific. Schuld     | Koloniale Schuld 1936 | Provinc. steden en gemeenten | Nijverheids- en handels-ondernemingen |          | Geünific. Schuld                      | Koloniale Schuld 1936 | Provinc. steden en gemeenten | Nijverheids- en handels-ondernemingen |        |  |                           |
| 4 pCt.               | 4 pCt.               | 4 pCt.                | 4 pCt.                       | 4 ½ pCt.                              | 4 pCt.   | 4 pCt.                                | 4 pCt.                | 4 pCt.                       | 4 ½ pCt.                              |        |  |                           |
| 1944 31 Augustus ... | 109,50               | 106,35                | 102,93                       | 103,54                                | 112,—    | 3,65                                  | 3,76                  | 3,89                         | 3,86                                  | 4,02   | 109,58                                       | 4,03                      |
| 1945 1 Augustus ...  | 99,70                | 99,65                 | 101,03                       | 100,18                                | 102,90   | 4,01                                  | 4,01                  | 3,96                         | 3,99                                  | 4,37   | 102,96                                       | 4,27                      |
| 4 September ...      | 99,90                | 99,90                 | 100,68                       | 99,55                                 | 102,85   | 4,00                                  | 4,00                  | 3,98                         | 4,01                                  | 4,38   | 102,73                                       | 4,28                      |
| 1 October ...        | 100,—                | 100,—                 | 100,78                       | 98,79                                 | 102,86   | 4,00                                  | 4,00                  | 3,97                         | 4,04                                  | 4,38   | 102,37                                       | 4,29                      |
| 5 November ...       | 100,—                | 100,—                 | 100,06                       | 96,76                                 | 100,77   | 4,00                                  | 4,00                  | 4,00                         | 4,13                                  | 4,47   | 100,21                                       | 4,39                      |
| 3 December ...       | 100,—                | 100,—                 | 99,50                        | 97,40                                 | 100,38   | 4,00                                  | 4,00                  | 4,02                         | 4,10                                  | 4,48   | 99,91  | 4,40                      |
| 1946 3 Januari ...   | 100,—                | 100,—                 | 98,54                        | 96,77                                 | 99,92    | 4,00                                  | 4,00                  | 4,06                         | 4,13                                  | 4,50   | 99,08  | 4,43                      |
| 1 Februari ...       | 100,—                | 100,—                 | v 97,31                      | v 96,71                               | v 100,05 | 4,00                                  | 4,00                  | v 4,11                       | v 4,14                                | v 4,50 | v 99,36                                      | v 4,47                    |
| 1 Maart ...          | 100,—                | 99,80                 | v 96,92                      | v 96,37                               | v 100,31 | 4,00                                  | 4,01                  | v 4,13                       | v 4,15                                | v 4,49 | v 99,55                                      | v 4,46                    |
| 1 April ...          | 100,—                | 99,80                 | v 97,07                      | v 96,16                               | v 100,98 | 4,00                                  | 4,01                  | v 4,12                       | v 4,16                                | v 4,46 | v 99,87                                      | v 4,45                    |
| 2 Mei ...            | 100,—                | 99,80                 | v 96,94                      | v 95,11                               | v 100,32 | 4,00                                  | 4,01                  | v 4,13                       | v 4,21                                | v 4,49 | v 99,20                                      | v 4,48                    |
| 3 Juni ...           | 100,—                | 99,75                 | v 96,62                      | v 94,55                               | v 99,57  | 4,00                                  | 4,01                  | v 4,14                       | v 4,23                                | v 4,52 | v 98,59                                      | v 4,51                    |
| 1 Juli ...           | 94,75                | 96,50                 | v 95,17                      | v 93,12                               | v 98,11  | 4,22                                  | 4,14                  | v 4,20                       | v 4,30                                | v 4,59 | v 97,08                                      | v 4,58                    |
| 1 Augustus ...       | 92,40                | 92,75                 | v 93,45                      | v 91,27                               | v 98,78  | 4,33                                  | 4,31                  | v 4,28                       | v 4,38                                | v 4,56 | v 97,17                                      | v 4,57                    |
| 2 September ...      | 92,20                | 92,15                 | v 92,72                      | v 91,79                               | v 98,30  | 4,34                                  | 4,34                  | v 4,31                       | v 4,36                                | v 4,58 | v 96,84                                      | v 4,59                    |

N. B. — Voor de samenstelling: zie Maartnummer 1939, op blz. 183.







# RIJKSFINANCIËN

26

## I — OPBRENGST VAN DE BELASTINGEN

a) **Ontvangsten zonder onderscheid van begrotingsjaar**  
(die der gemeentelijke en provinciale opcentiemen niet inbegrepen)

Bron: *Belgisch Staatsblad.* (millioenen franken)

| TIJDVAK           | Directe belastingen | Douanen en accijnzen | Registratierechten | Globale ontvangsten van het tijdvak | Globale gecumuleerde ontvangsten van Januari tot en met de aangeduide maand |
|-------------------|---------------------|----------------------|--------------------|-------------------------------------|---|
| 1944.....         | 6.937               | 2.035                | 4.600              | 13.572                              | —   |
| 1945.....         | 9.440               | 2.593                | 8.124              | 20.157                              | —   |
| 1945 Juni.....    | 950                 | 190                  | 619                | 1.759                               | 8.718   |
| Juli.....         | 800                 | 196                  | 679                | 1.676                               | 10.394  |
| Augustus.....     | 778                 | 230                  | 750                | 1.758                               | 12.152  |
| September.....    | 726                 | 227                  | 878                | 1.831                               | 13.983  |
| October.....      | 733                 | 316                  | 976                | 2.025                               | 16.008  |
| November.....     | 755                 | 321                  | 950                | 2.026                               | 18.034  |
| December.....     | 759                 | 352                  | 1.012              | 2.123                               | 20.157  |
| 1946 Januari..... | 1.253               | 353                  | 1.068              | 2.674                               | 2.674   |
| Februari.....     | 1.118               | 389                  | 1.061              | 2.568                               | 5.242   |
| Maart.....        | 1.088               | 471                  | 1.347              | 2.906                               | 8.148   |
| April.....        | 1.040               | 543                  | 1.423              | 3.006                               | 11.154  |
| Mai.....          | 825                 | 497                  | 1.378              | 2.700                               | 13.854  |
| Juni.....         | 912                 | 474                  | 1.259              | 2.645                               | 16.499  |
| Juli.....         | 1.201               | 496                  | 1.324              | 3.021                               | 19.520  |
| Augustus.....     | 938                 | 557                  | 1.376              | 2.871                               | 22.391  |

b) **Totale ontvangsten van de begrootingjaren 1945 en 1946 vóór 31 Augustus geïnd**

(die der gemeentelijke en provinciale opcentiemen niet inbegrepen)

(millioenen franken)

Bron: *Belgisch Staatsblad.*

|  | BEGROOTINGSJAAR 1945 (1) |                     | BEGROOTINGSJAAR 1946 |                     | JULI 1946   | AUGUSTUS 1946 |
|--|--------------------------|---------------------|----------------------|---------------------|---|---------------|
|  | Opbrengsten              | Budgetaire ramingen | Opbrengsten          | Budgetaire ramingen | Ontvangsten voor rekening van het begrootingjaar 1946 |               |
| I. Directe belastingen.....                    | 8.398                    | 8.210               | 4.766                | 4.104               | 1.201   | 938           |
| II. Douanen en accijnzen.....                  | 2.558                    | 2.088               | 3.751                | 1.765               | 496   | 557           |
| waarvan douanen.....                           | 188                      | 200                 | 1.049                | 268                 | 194   | 212           |
| accijnzen.....                                 | 2.156                    | 1.876               | 2.308                | 1.492               | 261   | 281           |
| bijzondere verbruiktaxes..                     | 199                      | —                   | 368                  | —                   | 40  | 56            |
| III. Registratie.....                          | 8.128                    | 4.384               | 10.218               | 6.642               | 1.324   | 1.376         |
| waarvan registratie.....                       | 796                      | 500                 | 1.075                | 800                 | 155   | 117           |
| erfenissen.....                                | 695                      | 400                 | 676                  | 600                 | 86  | 84            |
| zegel en gelijkgestelde taxes                  | 6.526                    | 3.424               | 8.453                | 5.175               | 1.064   | 1.159         |
| <b>Totaal...</b>                               | <b>19.084</b>            | <b>14.662</b>       | <b>18.735</b>        | <b>12.511</b>       | <b>3.021</b>  | <b>2.871</b>  |
| <b>Verschil t.o.v. de budgetaire ramingen.</b> | + 4.422                  |                     | + 6.224              |                     |   |               |

NOTA. — De termijn van invordering der directe belastingen is langer dan het kalenderjaar. Voor deze belastingsoort zijn de cijfers dus maar definitief na het afsluiten van het begrootingjaar.

(1) Het dienstjaar 1945 werd afgesloten op 30 Juni 1946.

|   | 2 <sup>e</sup> kwartaal<br>1945 | 3 <sup>e</sup> kwartaal<br>1945 | 4 <sup>e</sup> kwartaal<br>1945 | 1 <sup>e</sup> kwartaal<br>1946 |
|---|---------------------------------|---------------------------------|---------------------------------|---------------------------------|
| <b>Verrichtingen in geld</b><br>( <i>millioenen franken</i> )   |                                 |                                 |                                 |                                 |
| ONTVANGSTEN.  |                                 |                                 |                                 |                                 |
| Gewone dotatie tot delging der geconsolideerde schuld.....  | 79                              | 294                             | 829                             | 213                             |
| Geïnde interesten en coupons.....   | —                               | 3                               | 1                               | 2                               |
| Provisie voor de betaling der vaste interestcoupons van de preferente aandelen van de N. M. B. S. (Zwitserse en Hollandsche klassen).....   | —                               | 27                              | —                               | —                               |
| Dienst der vaste interestcoupons van de preferente aandelen van de N. M. B. S. (Zwitserse en Hollandsche klassen).....  | —                               | —                               | —                               | 12                              |
| Netto-provenu van de reserve van de 6 ½ pCt leening in Amerika.....   | 2                               | 3                               | 2                               | 3                               |
| Interessen en amortisatie van de portefeuille der oude pensioenkassen (artikel 1 van de koninklijke besluiten n <sup>o</sup> 221 en 222 van 27 December 1935).....  | 19                              | 21                              | 5                               | 25                              |
| <b>Ontvangsten van het kwartaal...</b>  | <b>100</b>                      | <b>348</b>                      | <b>837</b>                      | <b>255</b>                      |
| UITGAVEN.   |                                 |                                 |                                 |                                 |
| Op 1 Januari 1945 : Aanpassing van de tegenwaarde in Belgische franks van de delgingsprovisies in deviezen bij de buitenlandsche bankiers aangelegd.....  | —                               | —                               | —                               | 42                              |
| Terugbetaling aan de Schatkist van een deel der dotatie toekomend aan de geconverteerde Amerikaanse leeningen.....  | —                               | —                               | 14                              | —                               |
| Kostprijs der stukken van de geconsolideerde schuld ingekocht of terugbetaald voor de delging..   | 171                             | 197                             | 1.014                           | 251                             |
| Terugbetaling aan de Schatkist van de sommen voorgeschoten voor het betalen der vaste rentecoupons van de preferente aandelen der N. M. B. S. (Zwits. en Holl. klassen).....  | 4                               | —                               | —                               | —                               |
| Dienst der vaste interestcoupons van de preferente aandelen van de N. M. B. S. (Zwitserse en Hollandsche klassen).....  | —                               | —                               | —                               | 11                              |
| Storting in de Schatkist van het netto-provenu der reserve van de 6 ½ pCt leening in Amerika in 1945.....   | —                               | —                               | —                               | 10                              |
| Storting in de Schatkist van de interesten en de amortisatiegelden van de portefeuille der oude pensioenkassen.....   | 19                              | 20                              | 7                               | 25                              |
| Kostprijs der stukken verkregen voor de portefeuille.....   | —                               | 3                               | —                               | —                               |
| Storting aan de « Société de Banque Suisse » gedaan om de betaling te verzekeren der vaste rentecoupons van de preferente aandelen der Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen (Zwitserse klasse) en kosten van overschrijving..... | —                               | 24                              | —                               | —                               |
| Kosten betreffende de delging der geconsolideerde schuld.....   | —                               | —                               | 1                               | 1                               |
| <b>Uitgaven van het kwartaal...</b>   | <b>194</b>                      | <b>244</b>                      | <b>1.036</b>                    | <b>340</b>                      |
| <b>Batig saldo op het einde van het kwartaal...</b>   | <b>1.375</b>                    | <b>1.285</b>                    | <b>1.086</b>                    |                                 |

**Verrichtingen met effecten**

(millioenen franken)

|   |            |            |            |            |
|---|------------|------------|------------|------------|
| DELGING DER GECONSOLIDEERDE SCHULD  |            |            |            |            |
| Nominaal kapitaal der stukken ingekocht of terugbetaald voor de delging gedurende het kwartaal.....   | 142        | 188        | 1.041      | 232        |
| CONVERSIE DER VLOTTENDE SCHULD  |            |            |            |            |
| Bedrag der Schatkistbons omgezet in preferente aandelen van de Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen tot op het einde van het kwartaal..... | 4.175      | 4.175      | 4.175      | 4.175      |
| PREFERENTE AANDEELN VAN DE NATIONALE MAATSCHAPPIJ DER BELGISCHE SPOORWEGEN  |            |            |            |            |
| Nominaal kapitaal der stukken : a) tegen contanten uitgaven.....  | 824        | 824        | 824        | 824        |
| b) tegen niet afgestempelde Schatkistbons geruild.....  | 4.175      | 4.175      | 4.175      | 4.175      |
| Beschikbaar saldo op het einde van het kwartaal.....  | 4.999<br>1 | 4.999<br>1 | 4.999<br>1 | 4.999<br>1 |
| Totaal der eerste uitgifte (artikel 2 der wet van 24 December 1927).....  | 5.000      | (3) 5.000  | (3) 5.000  | (3) 5.000  |
| Niet uitgegeven.....  | 5.000      | 5.000      | 5.000      | 5.000      |
| Nominaal kapitaal der aan het Delgingsfonds afgegeven stukken (artikel 11 der wet van 23 Juli 1926).....  | (2) 10.000 | 10.000     | 10.000     | 10.000     |
| EFFECTENPORTEFEUILLE OP HET EINDE VAN HET KWARTAAL  |            |            |            |            |
| Waarden aangekocht krachtens artikel 11, 2 <sup>e</sup> lid, der wet van 23 Juli 1926.....  | 135        | 138        | 138        | 138        |
| PORTEFEUILLE VAN DE RESERVE VAN DE 6 ½ pCt LEENING IN AMERIKA OP HET EINDE VAN HET KWARTAAL   |            |            |            |            |
| Waarden aangekocht ter uitvoering van artikel 16 der wet van 24 Juli 1927.....  | 253        | 253        | 253        | 252        |
| PORTEFEUILLE VAN DE OUDE PENSIOENKASSEN OP HET EINDE VAN HET KWARTAAL   |            |            |            |            |
| Waarden gedeponereerd in het Delgingsfonds ter voldoening aan artikel 1 der koninklijke besluiten n <sup>o</sup> 221 en 222 van 27 December 1935..... | 1.000      | 992        | 990        | 984        |
| NEERLEGGINGEN VANWEGE STICHTINGEN, IN VERBAND MET HET AFLEVEREN VAN 4 pCt. INSCRJLVINGEN OP NAAM, 3 <sup>e</sup> REEKS                                |            |            |            |            |
| Waarden gedeponereerd in het Delgingsfonds krachtens het koninklijk besluit n <sup>o</sup> 267 van 28 Maart 1936.....                                 | 335        | 335        | 335        | 335        |

(1) Niet inbegrepen de verrichtingen aangaande den dienst der conversieleening 4 pCt. 1936 Zw. Kr. tijdperk 1940/1944.

(2) Waarvan 576.000.000 frank voor de amortisatie teruggekocht of aangeduid werden.

(3) Waarvan 693.000.000 frank voor de amortisatie teruggekocht of aangeduid werden.



(vervolg)

|   | Per<br>30 Juni<br>1945 | Per<br>30 Sep-<br>tember 1945 | Per<br>31 December<br>1945 | Per<br>31 Maart<br>1946 |
|---|------------------------|-------------------------------|----------------------------|-------------------------|
| <b>Balans</b>   |                        |                               |                            |                         |
| (duizenden franken)   |                        |                               |                            |                         |
| ACTIVA.   |                        |                               |                            |                         |
| Banken, postchèquerekening en kas .....   | 129.646                | 130.799                       | 136.527                    | 157.967                 |
| Te incasseeren mandaten .....   | 629.755                | 637.875                       | 451.943                    | 410.161                 |
| Tijdelijke beleggingen in buitenlandsche deviezen .....   | 329                    | 379                           | 563                        | 536                     |
| Delgingsreserve aangelegd bij buitenlandsche bankiers .....   | 84.073                 | 103.601                       | 127.925                    | 99.680                  |
| Terugbetaling van bij uitloting aflosbare stukken, om te slaan .....  | 12.572                 | 87.721                        | —                          | 17.560                  |
| Nog te innen vervallen dotaties in Belgische franken .....  | 92.891                 | 92.891                        | 93.141                     | 75.813                  |
| Nog te innen vervallen dotaties, in buitenlandsche deviezen .....   | 12.015                 | 12.015                        | 55.698                     | 19.221                  |
| Inkomsten in deviezen van de reserve van 6 ½ % Amerikaansche leening in de Schatkist te storten .....   | —                      | —                             | —                          | —                       |
| Te innen voorgeschoten belastingen en kosten .....  | 17                     | —                             | 4                          | 5                       |
| Beleggingen der reserve van de 6 ½ % leening in Amerika .....   | 220.067                | 220.067                       | 220.067                    | 219.863                 |
|   | 1.181.365              | 1.235.347                     | 1.085.868                  | 1.000.806               |
| Effectenportefeuille (tegen inkoopprijs) .....  | 118.610                | 121.421                       | 121.320                    | 121.318                 |
| <b>Totaal activa ...</b>  | <b>1.299.975</b>       | <b>1.406.768</b>              | <b>1.207.188</b>           | <b>1.122.124</b>        |
| PASSIVA.  |                        |                               |                            |                         |
| Saldi der aan delging te besteden dotaties :  |                        |                               |                            |                         |
| a) in Belgische franken .....   | 829.387                | 906.540                       | 693.366                    | 623.545                 |
| b) in deviezen .....  | 96.087                 | 115.616                       | 183.623                    | 118.901                 |
| Reserve van de 6 ½ % leening in Amerika .....   | 221.017                | 221.017                       | 221.017                    | 221.017                 |
| Saldo van de provisie voor de betaling der vaste interestcoupons van de preferente aandeele van de N. M. B. S. (Zwitserse en Hollandsche klassen) ..... | 26.126                 | 29.511                        | 29.511                     | 29.671                  |
| Inkomsten van de reserve van de door de Schatkist verkregen 6 ½ % Amerikaansche leening ..  | 4.355                  | 7.733                         | 9.573                      | 3.299                   |
| Opbrengst van de portefeuille van de oude pensioenkassen .....  | 690                    | 2.176                         | —                          | 134                     |
| Beschikbaar saldo :   |                        |                               |                            |                         |
| Niet aangewend deel van de netto-opbrengst der uitgiften van de preferente aandeele van de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen .....        | 42.149                 | 42.149                        | 42.149                     | 42.149                  |
| Vrijwillige bijdragen .....   | 4.603                  | 4.603                         | 4.603                      | 4.603                   |
|   | 46.752                 | 46.752                        | 46.752                     | 46.752                  |
| Excedent der inkomsten op de uitgaven .....   | 75.059                 | 77.423                        | 76.906                     | 78.365                  |
|   | 121.811                | 124.175                       | 123.658                    | 125.117                 |
| <b>Totaal passiva ...</b>   | <b>1.299.975</b>       | <b>1.406.768</b>              | <b>1.207.188</b>           | <b>1.122.124</b>        |
| <b>Winst- en verliesrekening</b>  |                        |                               |                            |                         |
| (duizenden franken)   |                        |                               |                            |                         |
| DEBET.  |                        |                               |                            |                         |
| Nadeelig saldo voortkomende uit de herwaardeering op 31 December 1945 van de « tijdelijke beleggingen in buitenlandsche deviezen » .....                | —                      | —                             | 18                         | —                       |
| Beheerkosten .....  | 148                    | 162                           | 181                        | 187                     |
| Kosten in verband met de delging .....  | 241                    | 179                           | 903                        | 720                     |
|   | 389                    | 341                           | 1.102                      | 907                     |
| Excedent der inkomsten op de uitgaven voor het kwartaal .....   | —                      | 2.364                         | —                          | 1.459                   |
| <b>Totaal ...</b>   | <b>389</b>             | <b>2.705</b>                  | <b>1.102</b>               | <b>2.366</b>            |
| CREDIT.   |                        |                               |                            |                         |
| Geïnde interesten en coupons .....  | 281                    | 2.705                         | 585                        | 2.366                   |
| Tegoed voortkomende uit de herwaardeering op het einde van het kwartaal van de « tijdelijke beleggingen in buitenlandsche deviezen » .....              | —                      | —                             | —                          | —                       |
| Excedent der lasten op de inkomsten voor het kwartaal .....   | 108                    | —                             | 517                        | —                       |
| <b>Totaal ...</b>   | <b>389</b>             | <b>2.705</b>                  | <b>1.102</b>               | <b>2.366</b>            |
| <b>Batig saldo op het einde van het kwartaal ...</b>  | <b>75.059</b>          | <b>77.423</b>                 | <b>76.906</b>              | <b>78.365</b>           |











**II — TABAKVERBRUIK**  
(Productie en invoer)

66

| TIJDVAK                            | Sigaren           | Sigarillos | Sigaretten | Rook-, snuif-<br>en pruimtabak<br>(tonnen) |
|------------------------------------|-------------------|------------|------------|--|
|                                    | (miljoenen stuks) |            |            |  |
| 1936-38 Jaargemiddelde .....       | 195               | 593        | 5.161      | 13.166                                     |
| 1945 .....                         | 108               | 249        | 2.562      | 6.005                                      |
| 1943 3 <sup>o</sup> kwartaal ..... | 25                | 49         | 484        | 952  |
| 4 <sup>o</sup> id. ....            | 26                | 57         | 547        | 1.209                                      |
| 1944 1 <sup>o</sup> id. ....       | 22                | 58         | 687        | 1.066                                      |
| 2 <sup>o</sup> id. ....            | 23                | 46         | 521        | 947  |
| 3 <sup>o</sup> id. ....            | 16                | 39         | 487        | 954  |
| 4 <sup>o</sup> id. ....            | 13                | 38         | 375        | 977  |
| 1945 1 <sup>o</sup> id. ....       | 19                | 42         | 437        | 1.004                                      |
| 2 <sup>o</sup> id. ....            | 23                | 64         | 677        | 1.547                                      |
| 3 <sup>o</sup> id. ....            | 32                | 71         | 658        | 1.607                                      |
| 4 <sup>o</sup> id. ....            | 34                | 72         | 790        | 1.907                                      |
| 1946 1 <sup>o</sup> id. ....       | 31                | 76         | 1.241      | 2.092                                      |
| 2 <sup>o</sup> id. ....            | 31                | 77         | 1.363      | 1.996                                      |

**III — SLACHTINGEN IN DE 12 VOORNAAMSTE SLACHTHUIZEN VAN HET LAND**

67

| TIJDVAK                       | Grootvee<br>(Ossen, stieren,<br>koeien, varzen) | Paarden | Kalveren | Varkens, biggen | Schapen,<br>lammeren, geiten |
|-------------------------------|---|---------|----------|-----------------|------------------------------|
| 1936-38 Maandgemiddelde ..... | 16.561  | 698     | 12.242   | 26.679          | 6.462                        |
| 1945 Maandgemiddelde .....    | 9.605   | 238     | 11.605   | 2.810           | 1.068                        |
| 1945 Mei .....                | 6.427   | 185     | 17.351   | 3.286           | 1.120                        |
| Juni .....                    | 5.905   | 122     | 16.692   | 2.649           | 376                          |
| Juli .....                    | 11.204  | 143     | 17.329   | 3.307           | 647                          |
| Augustus .....                | 18.628  | 132     | 19.353   | 2.679           | 1.501                        |
| September .....               | 12.374  | 196     | 10.762   | 2.190           | 2.248                        |
| October .....                 | 11.562  | 349     | 8.515    | 3.130           | 2.295                        |
| November .....                | 8.029   | 421     | 3.627    | 2.526           | 2.164                        |
| December .....                | 7.531   | 436     | 2.766    | 3.379           | 1.485                        |
| 1946 Januari .....            | 9.182   | 325     | 5.868    | 7.287           | 1.983                        |
| Februari .....                | 9.402   | 218     | 6.598    | 8.139           | 922                          |
| Maart .....                   | 9.531   | 276     | 11.251   | 14.057          | 679                          |
| April .....                   | 7.903   | 297     | 11.772   | 16.371          | 632                          |
| Mai .....                     | 6.705   | 173     | 13.648   | 21.520          | 481                          |
| Juni .....                    | 10.987  | 567     | 17.012   | 32.333          | 9.736                        |
| Juli .....                    | 15.153  | 751     | 16.052   | 20.291          | 20.891                       |

**VERVOER**

**BEDRIJVIGHEID VAN DE NATIONALE MAATSCHAPPIJ VAN BELGISCHE SPOORWEGEN**

a) Bedrijfsontvangsten en -uitgaven

(miljoenen franken)

70

| TIJDVAK                | ONTVANGSTEN            |          |          |           | UITGAVEN  | SALDO      | UITBATINGS-<br>COEFFICIENT |
|------------------------|------------------------|----------|----------|-----------|-----------|------------|----------------------------|
|                        | Reizigers<br>en bagage | Goederen | Diversen | Totaal    |           |            |                            |
| 1936-38 Maandgemidd. . | 67,6                   | 136,3    | 4,9      | 208,8     | 213,1     | — 4,3      | 102,04                     |
| 1945 Maandgemiddelde . | 123,6                  | 122,0    | (1) 12,0 | (1) 257,6 | (1) 287,4 | (1) — 29,8 | 111,58                     |
| 1945 Maart .....       | 77,2                   | 77,3     | 17,9     | 172,4     | 258,9     | — 86,5     | 150,17                     |
| April .....            | 95,1                   | 67,6     | 8,8      | 171,5     | 243,0     | — 71,5     | 141,69                     |
| Mai .....              | 108,4                  | 74,7     | 6,0      | 189,1     | 212,4     | — 23,3     | 112,34                     |
| Juni .....             | 118,4                  | 105,5    | 7,6      | 231,6     | 215,9     | + 15,7     | 93,23                      |
| Juli .....             | 151,4                  | 121,4    | 9,5      | 282,2     | 264,4     | + 17,8     | 93,68                      |
| Augustus .....         | 181,7                  | 145,0    | 11,6     | 338,3     | 350,6     | — 12,3     | 103,65                     |
| September .....        | 181,3                  | 156,2    | 11,2     | 348,7     | 410,9     | — 62,2     | 117,83                     |
| October .....          | 160,3                  | 202,1    | 12,0     | 374,3     | 464,5     | — 90,2     | 124,09                     |
| November .....         | 150,5                  | 213,3    | 13,2     | 377,0     | 465,1     | — 88,1     | 123,34                     |
| December .....         | 152,4                  | 207,2    | 13,5     | 373,1     | 498,8     | — 125,7    | 133,70                     |
| 1946 Januari .....     | 147,6                  | 224,1    | 17,0     | 388,8     | 535,8     | — 147,0    | 137,83                     |
| Februari .....         | 132,9                  | 227,0    | 12,5     | 372,5     | 555,2     | — 182,6    | 149,02                     |
| Maart .....            | 161,3                  | 256,9    | 15,0     | 433,2     | 582,9     | — 149,6    | 134,54                     |
| April .....            | 217,7                  | 384,7    | 18,5     | 620,9     | 591,7     | + 29,2     | 95,29                      |
| Mai .....              | 190,6                  | 350,1    | 25,8     | 566,6     | 634,6     | — 67,9     | 111,99                     |

(1) Deze geldmiddelen stemmen niet nauwkeurig overeen met het gemiddelde der twaalf maandposten; deze cijfers werden door de N.M.B.S. gewijzigd met inachtneming van bepaalde door den Staat verleende subsidiën.

(vervolg)

| TIJDVAK            | b) Aantal wagens<br>aan de nijverheid geleverd (1) |         |        |         | c) Transportstatistiek (2)<br>1° Algemeen spoorverkeer |                                 |                                    |                                 |                      |          |        |
|--------------------|--|---------|--------|---------|--|---------------------------------|------------------------------------|---------------------------------|----------------------|----------|--------|
|                    | A  | B       | C      | A + C   | REIZIGERS  |                                 | ZWARE GOEDEREN                     |                                 |                      |          |        |
|                    |  |         |        |         | Aantal<br>(duizenden)                                  | Reizigers-<br>km.<br>(miljoen.) | Vervoerde<br>tonnen<br>(duizenden) | Ton-km. (miljoenen)             |                      |          | Totaal |
|                    |  |         |        |         |  |                                 |                                    | Belgisch<br>binnenl.<br>vervoer | Internat.<br>vervoer | Doorvoer |        |
| 1936-38 Maandgem.  | 412.280  | 124.565 | 95.984 | 508.264 | 16.299   | 493                             | 5.584                              | 194                             | 179                  | 91       | 404    |
| 1945 Maandgemidd.  | 124.982  | 46.401  | 52.286 | 177.268 | 14.216   | 416                             | 2.141                              | 113                             | 36                   | 22       | 171    |
| 1945 Mei .....     | 73.280   | 28.344  | 54.330 | 127.610 | 13.445   | 378                             | 1.312                              | 66                              | 10                   | 10       | 86     |
| Juni .....         | 106.665  | 43.390  | 67.953 | 174.608 | 13.277   | 389                             | 1.772                              | 100                             | 15                   | 5        | 120    |
| Juli .....         | 121.260  | 42.607  | 61.250 | 182.510 | 15.417   | 472                             | 2.129                              | 110                             | 39                   | 16       | 165    |
| Augustus .....     | 150.143  | 48.780  | 61.999 | 212.142 | 15.875   | 511                             | 2.355                              | 130                             | 41                   | 17       | 188    |
| September .....    | 157.952  | 54.697  | 53.295 | 211.247 | 17.195   | 524                             | 2.592                              | 143                             | 70                   | 12       | 225    |
| October .....      | 205.189  | 68.643  | 50.133 | 255.322 | 19.023   | 550                             | 3.347                              | 188                             | 66                   | 29       | 281    |
| November .....     | 217.012  | 71.912  | 55.515 | 272.527 | 18.487   | 532                             | 3.520                              | 187                             | 75                   | 32       | 294    |
| December .....     | 199.151  | 74.403  | 41.929 | 241.080 | 18.057   | 518                             | 3.609                              | 191                             | 90                   | 64       | 345    |
| 1946 Januari ..... | 217.303  | 85.865  | 34.661 | 251.964 | 19.386   | 559                             | 3.530                              | 207                             | 94                   | 25       | 326    |
| Februari .....     | 217.941  | 80.944  | 39.781 | 257.722 | 18.050   | 518                             | 3.817                              | 199                             | 131                  | 48       | 378    |
| Maart .....        | 252.021  | 86.967  | 45.025 | 297.046 | 18.536   | 537                             | 4.021                              | 222                             | 109                  | 39       | 370    |
| April .....        | 270.118  | 92.323  | 34.767 | 304.885 |  |                                 | 4.326                              |                                 |                      |          | 404    |
| Mei .....          | 256.042  | 82.717  | 35.436 | 291.478 |  |                                 | 4.121                              |                                 |                      |          | 371    |
| Juni .....         | 252.200  | 79.698  | 33.064 | 285.264 |  |                                 | 4.012                              |                                 |                      |          | 362    |
| Juli .....         | 263.999  | 72.259  | 35.467 | 299.466 |  |                                 | 4.072                              |                                 |                      |          | 368    |

A. — Aantal wagens aan de nijverheid afgeleverd en belast bij het vertrek aan de Belgische stations (incl. deze voor het vervoer van kolen, cokes en briketten).

B. — Aantal wagens meer speciaal voor het vervoer van kolen, cokes en briketten afgeleverd.

C. — Aantal geladen wagens komend van vreemde netten en bestemd, hetzij voor stations van het net van de Maatschappij, hetzij voor stations van andere netten.

(1) Spoorwagens van de Nationale Maatschappij en van particulieren.

(2) Militair vervoer niet inbegrepen.

## c) Transportstatistiek (1)

## 2° Vervoer der voornaamste zware goederen

## A. — Gezamenlijk verkeer

| TIJDVAK                       | Ton-kilom.<br>(miljoenen) | (duizenden tonnen) |                                   |              |        |             |                                       |  |                                   |   |  |          |
|-------------------------------|---------------------------|--------------------|-----------------------------------|--------------|--------|-------------|---------------------------------------|--|-----------------------------------|---|--|----------|
|                               |                           | Totaal             | Landbouw- en<br>voedingsproducten | Brandstoffen | Ertsen | Metaalwaren | Bouwmateriaal,<br>glas en spiegelglas | Producten<br>der groefbedrijven,<br>zand, kiezel<br>en aarde | Textiel,<br>leerlooier-, kleeding | Chemische<br>en artsennijverheids-<br>producten | Nijverheidsvetten<br>en -oliën,<br>petroleum, teer | Diversen |
| 1936-38 Maandgemiddelde ..... | 464                       | 5.584              | 370                               | 2.283        | 471    | 539         | 509                                   | 753  | 59                                | 189   | 71   | 340      |
| 1945 Maandgemiddelde .....    | 171                       | 2.134              | 230                               | 1.033        | 112    | 105         | 195                                   | 196  | 20                                | 70  | 23   | 149      |
| 1944 April .....              | 102                       | 1.252              | 164                               | 483          | 235    | 65          | 109                                   | 65   | 9                                 | 41  | 10   | 70       |
| Mei .....                     | 35                        | 570                | 62                                | 352          | 34     | 19          | 50                                    | 16   | 1                                 | 10  | 4  | 22       |
| Juni .....                    | 35                        | 619                | 52                                | 430          | 22     | 32          | 31                                    | 19   | 2                                 | 12  | 4  | 16       |
| Juli .....                    | 57                        | 999                | 116                               | 622          | 28     | 69          | 59                                    | 28   | 3                                 | 38  | 6  | 30       |
| Augustus .....                | 57                        | 940                | 109                               | 558          | 35     | 60          | 60                                    | 35   | 1                                 | 31  | 6  | 45       |
| September .....               | 11                        | 218                | 71                                | 98           | 4      | 11          | 8                                     | 9  | 1                                 | 5   | 1  | 10       |
| October .....                 | 48                        | 881                | 367                               | 366          | 1      | 22          | 36                                    | 36   | 1                                 | 11  | 5  | 36       |
| November .....                | 73                        | 1.318              | 661                               | 445          | 1      | 32          | 60                                    | 55   | 1                                 | 9   | 7  | 47       |
| December .....                | 65                        | 1.113              | 340                               | 570          | 2      | 33          | 57                                    | 52   | 1                                 | 10  | 7  | 41       |
| 1945 Maart .....              | 99                        | 1.497              | 178                               | 884          | 24     | 56          | 143                                   | 80   | 7                                 | 24  | 16   | 85       |
| Juni .....                    | 120                       | 1.772              | 139                               | 863          | 35     | 97          | 181                                   | 218  | 8                                 | 40  | 30   | 161      |
| September .....               | 225                       | 2.592              | 203                               | 1.105        | 269    | 135         | 248                                   | 295  | 39                                | 89  | 20   | 189      |
| December .....                | 345                       | 3.609              | 314                               | 1.750        | 253    | 209         | 290                                   | 330  | 23                                | 179   | 47   | 214      |
| 1946 Maart .....              | 370                       | 4.005              | 274                               | 1.778        | 260    | 309         | 401                                   | 397  | 40                                | 203   | 63   | 280      |

(1) Militair vervoer niet inbegrepen.











## Nederlandsche Bank

(millioenen gulden)

| DATUM            | Gouden munt en goudmateriaal | Binnenlandsche wissels, promessen, enz. | Papier op het buitenland | Correspondenten in het buitenland | Buitenlandsche betaalmiddelen (excl. pas-munt) | Beleeningen op effecten, goederen en ceelen | Diverse activa | Bankbiljetten in omloop | Rekening-courant saldo's |                |                    |                | Tezaten der zichverbindingen |
|------------------|------------------------------|---|--------------------------|-----------------------------------|--|---|----------------|-------------------------|--------------------------|----------------|--------------------|----------------|------------------------------|
|                  |                              |   |                          |                                   |  |   |                |                         | Particulieren            |                | 's Rijks Schatkist |                |                              |
|                  |                              |   |                          |                                   |  |   |                |                         | geblokkeerde saldo's     | andere saldo's | speciale rekening  | andere saldo's |                              |
| 1944 Jaargemidd. | 932                          | (1) 23,0                                | 3.887                    | 62,5                              | 19,8   | 135   | 17,1           | 4.311                   | 517                      | 104            | 19                 | 4.951          |                              |
| 1945 Jaargemidd. | 818                          | 28,4                                    | 4.436                    | 48,6                              | 18,3   | 138   | 32,0           | 3.744                   | 921                      | 105            | 716                | 5.486          |                              |
| 1945 4 Juni      | 931                          | 724,4                                   | 4.431                    | 36,6                              | 20,5   | 134   | 20,0           | 5.264                   | 502                      | 105            | 242                | 6.113          |                              |
| 9 Juli           | 713                          | 595,3                                   | 4.431                    | 42,1                              | 15,5   | 132   | 28,5           | 4.901                   | 513                      | 105            | 43                 | 5.582          |                              |
| 8 Augustus       | 713                          | 239,3                                   | 4.431                    | 42,1                              | 15,5   | 136   | 34,5           | 3.087                   | 1.207                    | 105            | 255                | 5.214          |                              |
| 10 September     | 713                          | 1,1                                     | 4.431                    | 42,0                              | 14,3   | 138   | 36,6           | 2.445                   | 1.332                    | 105            | 521                | 4.972          |                              |
| 8 October        | 713                          | 0,1                                     | 4.431                    | 56,3                              | 14,5   | 134   | 55,2           | (2) 855                 | (3) 398                  | 105            | 1.686              | 4.999          |                              |
| 5 November       | 713                          | 0,1                                     | 4.431                    | 74,1                              | 14,4   | 142   | 36,7           | 521                     | 830                      | 105            | 2.409              | 5.002          |                              |
| 10 December      | 713                          | 0,1                                     | 4.452                    | 74,2                              | 14,1   | 138   | 72,3           | 344                     | 1.162                    | 492            | (4) 431            | 105            | 2.520                        |
| 1946 7 Januari   | 713                          | 0,2                                     | 4.455                    | 70,3                              | 14,0   | 140   | 70,8           | 322                     | 1.442                    | 532            | 327                | 105            | 2.238                        |
| 4 Februari       | 713                          | —                                       | 4.454                    | 207,3                             | 15,3   | 144   | 89,4           | 308                     | 1.812                    | 405            | 560                | 106            | 1.835                        |
| 4 Maart          | 713                          | —                                       | 4.431                    | 164,2                             | 15,2   | 180   | 66,7           | 302                     | 2.029                    | 177            | 551                | 106            | 1.797                        |
| 8 April          | 713                          | 1,1                                     | 4.431                    | 212,2                             | 15,8   | 157   | 35,0           | 292                     | 2.186                    | (5) 467        | 586                | 106            | 1.467                        |
| 6 Mei            | 713                          | 1,2                                     | 4.431                    | 207,6                             | 15,9   | 157   | 15,3           | 279                     | 2.260                    | (5) 614        | 730                | 106            | 1.122                        |
| 11 Juni          | 713                          | 1,0                                     | 4.431                    | 108,2                             | 15,6   | 172   | 18,5           | 277                     | 2.324                    | (5) 152        | 662                | 108            | 1.503                        |
| 8 Juli           | 713                          | 1,1                                     | 4.431                    | 78,2                              | 15,2   | 158   | 27,7           | 275                     | 2.391                    | (5) 134        | 643                | 108            | 1.434                        |
| 5 Augustus       | 713                          | 1,1                                     | 4.431                    | 53,2                              | 15,6   | 156   | 32,2           | 274                     | 2.466                    | (5) 124        | 635                | 109            | 1.349                        |

Discontorente { huidige: 2 1/2 pCt. sedert 27 Juni 1941.  
 { vorige: 3 pCt. sedert 29 Augustus 1939.

- (1) Gemiddelde der laatste zestien staten.  
 (2) Oude uitgiffen.  
 (3) Nieuwe uitgiffen.  
 (4) Incl. de saldi waarover alleen bij giro mag worden beslist, hetzij 19 millioen per 5 November 1945 en 51 millioen per 10 December 1945.  
 (5) Waarvan geblokkeerde saldi der banken: 65 millioen per 11 Juni, 80 millioen per 8 Juli, 67 millioen per 5 Augustus.

## Banque Nationale Suisse

(millioenen Zwitsersche franken)

| DATUM                | Goudvoorraad | Dadelijk beschikbare tegoeden in het buitenland | Binnenlandsche wissels | Voorschotten op onderpand | Binnenlandsche correspondenten | Bankbiljetten in omloop | Andere zichtverbindingen | Dekkingspercentage |
|----------------------|--------------|---|------------------------|---------------------------|--------------------------------|-------------------------|--------------------------|--------------------|
| 1944 Jaargemiddelde. | 4.386        | 90,6  | 93,7                   | 17,2                      | 5,9                            | 3.033                   | 1.427                    | 100,37             |
| 1945 Jaargemiddelde. | 4.689        | 117,3   | 184,1                  | 19,7                      | 7,3                            | 3.527                   | 1.276                    | 100,06             |
| 1945 7 Juni          | 4.771        | 113,9   | 335,2                  | 16,7                      | 7,3                            | 3.493                   | 1.536                    | 97,14              |
| 7 Juli               | 4.622        | 113,9   | 51,4                   | 18,4                      | 7,1                            | 3.473                   | 1.121                    | 103,08             |
| 7 Augustus           | 4.641        | 144,0   | 40,4                   | 29,2                      | 6,2                            | 3.489                   | 1.154                    | 103,05             |
| 7 September          | 4.684        | 150,8   | 65,6                   | 16,8                      | 5,8                            | 3.535                   | 1.172                    | 102,72             |
| 6 October            | 4.695        | 134,7   | 249,7                  | 17,8                      | 5,5                            | 3.618                   | 1.262                    | 98,97              |
| 7 November           | 4.805        | 107,4   | 269,9                  | 16,9                      | 7,8                            | 3.669                   | 1.323                    | 98,42              |
| 7 December           | 4.774        | 127,8   | 86,4                   | 25,5                      | 8,1                            | 3.696                   | 1.111                    | 101,98             |
| 1946 7 Januari       | 4.778        | 166,7   | 101,1                  | 24,3                      | 6,9                            | 3.712                   | 1.138                    | 101,94             |
| 7 Februari           | 4.735        | 184,9   | 80,0                   | 23,6                      | 5,8                            | 3.550                   | 1.259                    | 102,31             |
| 7 Maart              | 4.712        | 207,3   | 115,5                  | 20,3                      | 8,4                            | 3.531                   | 1.306                    | 101,70             |
| 6 April              | 4.757        | 180,4   | 69,0                   | 24,4                      | 8,4                            | 3.560                   | 1.260                    | 102,42             |
| 7 Mei                | 4.764        | 178,5   | 31,5                   | 41,7                      | 9,6                            | 3.536                   | 1.272                    | 102,79             |
| 7 Juni               | 4.776        | 174,9   | 28,5                   | 37,9                      | 8,2                            | 3.522                   | 1.278                    | 103,14             |
| 6 Juli               | 4.770        | 208,6   | 28,2                   | 39,5                      | 8,8                            | 3.583                   | 1.247                    | 103,10             |
| 7 Augustus           | 4.845        | 176,8   | 27,3                   | 32,1                      | 9,6                            | 3.597                   | 1.256                    | 103,49             |

Discontorente { huidige: 1 1/2 pCt. sedert 26 November 1936.  
 { vorige: 2 pCt. sedert 9 September 1936.



III — BANK VOOR INTERNATIONALE BETALINGEN, TE BAZEL

87

Staten in duizenden Zwitsersche goudfranken

[eenheden van 0,29032258... g. fijn goud (art. 5 der statuten)]

|  | 30 Juni 1946 |       | 31 Juli 1946 |       | 31 Augustus 1946 |       |
|--|--------------|-------|--------------|-------|------------------|-------|
| <b>ACTIVA</b>  |              |       |              |       |                  |       |
|  |              | pCt.  |              | pCt.  |                  | pCt.  |
| I. Goud in baren .....                                   | 118.437      | 26,4  | 124.774      | 27,4  | 124.774          | 27,4  |
| II. Kasmiddelen :  |              |       |              |       |                  |       |
| In de Bank en in rekening-courant bij andere banken .... | 11.544       | 2,6   | 5.673        | 1,2   | 4.958            | 1,1   |
| III. Rentegevende call-gelden .....                      | 141          | 0,0   | 140          | 0,0   | 141              | 0,0   |
| IV. Herdiscontopapier :                                  |              |       |              |       |                  |       |
| 1. Handelswissels en bankaccepten .....                  | 7.347        | 1,6   | 6.775        | 1,5   | 6.857            | 1,5   |
| 2. Schatkistpapier .....                                 | 2.296        | 0,5   | 3.846        | 0,9   | 3.360            | 0,7   |
|  | 9.643        |       | 10.621       |       | 10.217           |       |
| V. Rentegevende termijngelden :                          |              |       |              |       |                  |       |
| Op ten hoogste 3 maanden .....                           | 3.178        | 0,7   | 7.339        | 1,6   | 6.278            | 1,4   |
| VI. Effecten, beleggingen en diverse vorderingen :       |              |       |              |       |                  |       |
| 1. Schatkistpapier .....                                 | 30.291       | 6,8   | 26.300       | 5,8   | 26.331           | 5,8   |
| 2. Andere effecten, beleggingen en diverse vorderingen.. | 276.080      | 61,4  | 280.467      | 61,6  | 282.469          | 62,1  |
|  | 306.371      |       | 306.767      |       | 308.800          |       |
| VII. Andere activa .....                                 | 36           | 0,0   | 36           | 0,0   | 35               | 0,0   |
| <i>Totaal activa</i> .....                               | 449.350      | 100,0 | 455.350      | 100,0 | 455.203          | 100,0 |

**PASSIVA**

|   |         |       |         |       |         |       |  |  |  |
|---|---------|-------|---------|-------|---------|-------|--|--|--|
| I. Kapitaal :   |         |       |         |       |         |       |  |  |  |
| Geautoriseerd en geëmitteerd kapitaal : 200.000 aandelen van 2.500 Zwitsersche goudfranken ieder..... | 500.000 |       | 500.000 |       | 500.000 |       |  |  |  |
| Aandelen met 25 pCt. volgestort.....  | 125.000 | 27,8  | 125.000 | 27,4  | 125.000 | 27,5  |  |  |  |
| II. Reserves :  |         |       |         |       |         |       |  |  |  |
| 1. Wettelijke reserve .....   | 6.528   |       | 6.528   |       | 6.527   |       |  |  |  |
| 2. Algemeen reservefonds .....  | 13.342  |       | 13.342  |       | 13.343  |       |  |  |  |
|   | 19.870  | 4,4   | 19.870  | 4,4   | 19.870  | 4,4   |  |  |  |
| III. Langlopende deposito's :   |         |       |         |       |         |       |  |  |  |
| 1. Deposito's op de Trustrekening der Annuititeiten .....   | 152.667 | 34,0  | 152.667 | 33,5  | 152.667 | 33,5  |  |  |  |
| 2. Deposito der Duitse regeering .....  | 76.334  | 17,0  | 76.334  | 16,8  | 76.334  | 16,8  |  |  |  |
|   | 229.001 |       | 229.001 |       | 229.001 |       |  |  |  |
| IV. Kortlopende en dadelijk opvraagbare deposito's :  |         |       |         |       |         |       |  |  |  |
| (diverse munten)  |         |       |         |       |         |       |  |  |  |
| 1. Circulatiebanken voor eigen rekening :   |         |       |         |       |         |       |  |  |  |
| Dadelijk opvraagbaar .....  | 3.580   | 0,8   | 3.436   | 0,8   | 3.437   | 0,7   |  |  |  |
| 2. Circulatiebanken voor rekening van andere deposanten :   |         |       |         |       |         |       |  |  |  |
| Dadelijk opvraagbaar .....  | 633     | 0,1   | 633     | 0,1   | 633     | 0,1   |  |  |  |
| 3. Andere deposanten :  |         |       |         |       |         |       |  |  |  |
| a) Op ten hoogste 3 maanden .....   | 88      | 0,0   | 88      | 0,0   | 88      | 0,0   |  |  |  |
| b) Dadelijk opvraagbaar.....  | 835     | 0,2   | 932     | 0,2   | 931     | 0,2   |  |  |  |
|   | 923     |       | 1.020   |       | 1.019   |       |  |  |  |
| V. Kortlopende en dadelijk opvraagbaar deposito's (goud) :  |         |       |         |       |         |       |  |  |  |
| a) Op ten hoogste 3 maanden.....  | 244     | 0,1   | 244     | 0,1   | 244     | 0,1   |  |  |  |
| b) Dadelijk opvraagbaar.....  | 14.301  | 3,2   | 20.507  | 4,5   | 20.493  | 4,5   |  |  |  |
| VI. Diversen .....  | 14.545  | 12,4  | 20.752  | 12,2  | 20.737  | 12,2  |  |  |  |
|   | 55.798  |       | 55.638  |       | 55.506  |       |  |  |  |
| <i>Totaal passiva</i> .....   | 449.350 | 100,0 | 455.350 | 100,0 | 455.203 | 100,0 |  |  |  |

Nota : In deze staten zijn niet inbegrepen het *earmarked* goud van Circulatiebanken en de fondsen aangehouden voor den Dienst der Internationale Leeningen, waarvau de Bank voor Internationale Betalingen mandataris, trustee of fiscaal agent is.

# INHOUDSTAFEL

(De gegevens vergezeld van het letterteken « v » zijn als voorloopig te beschouwen)

## DOORLOPENDE MAANDSTATISTIEKEN

|  | Tab. |  | Tab. |
|--|------|--|------|
| <b>GELDMARKT</b>   |      | <b>PRODUCTIE</b>   |      |
| I — Rentetarief voor disconto en beleeningen .....   | 2    | I — Steenkolenmijnen en metaalbedrijven .....                                  | 55   |
| II — Rentestanden voor bankdeposito's en tegoed ter Algemeene Spaar- en Lijfrentekas ..... | 4    | II — Diverse producties .....  | 58   |
| <b>VALUTAMARKT EN MARKT DER EDELE METALEN</b>  |      | III — Electriciteit .....  | 58   |
| I — Noteering der edele metalen .....  | 9    | IV — Gas .....   | 59   |
| II — Officieele wisselkoersen .....  | 10   | <b>VERBRUIK</b>  |      |
| <b>KAPITAALMARKT</b>   |      | I — Verbruiksindexcijfers .....  | 65   |
| I — Noteeringen van enkele overheidsfondsen .....  | 14   | II — Tabakverbruik .....   | 66   |
| II — Maandindexcijfers der noteeringen ter Beurze van Brussel en Antwerpen .....           | 15   | III — Slachtingen in de 12 voornaamste slachthuizen van het land .....         | 67   |
| III — Omzetten ter Beurze van Brussel en Antwerpen .....                                   | 15   | <b>VERVOER</b>   |      |
| IV — Noteering en rendement van de voornaamste obligatietypen .....                        | 16   | I — Bedrijvigheid van de Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen ..... | 70   |
| V — Emissies van de Belgische en Congolesche nijverheids- en handelsvennootschappen .....  | 17   | a) bedrijfsontvangsten en -uitgaven  |      |
| Retrospectief overzicht  |      | b) wagens aan de nijverheid geleverd   |      |
| Detail der emissies : Juni 1946  |      | c) verkeer :   |      |
| Ingedeeld naar de belangrijkheid van het kapitaal  |      | 1° algemeen spoorverkeer   |      |
| VI — Leeningen uitgegeven door de Overheid .....   | 18   | 2° zware goederen :  |      |
| VII — Bankoperaties van het Gemeentekrediet .....  | 19   | A) gezamenlijk verkeer   |      |
| VIII — Hypotheekinschrijvingen .....   | 20   | B) binnenlandsch verkeer   |      |
| <b>RIJKSFINANCIEN</b>  |      | II — Bedrijvigheid van de Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen ..        | 70   |
| I — Opbrengst van de belastingen .....   | 26   | <b>BUITENLANDSCHE HANDEL</b>   |      |
| II — Kwartaalstaat van het Fonds tot Delging der Staatsschuld .....                        | 27   | I — Samenvatting aangenomen door de overeenkomst van Brussel .....             | 75   |
| <b>INKOMEN EN SPAREN</b>   |      | II — Samenvatting naar den graad van voltooiing der producten .....            | 76   |
| I — Rendement der Belgische naamloze vennootschappen .....                                 | 30   | <b>WERKLOOSHEID</b>  |      |
| Betaalbaar gestelde dividenden en obligatiecoupons :                                       |      | Aantal gecontroleerde werklozen .....  | 81   |
| Juni 1946  |      | <b>BANKSTATISTIEKEN</b>  |      |
| Retrospectief overzicht  |      | I — België :   |      |
| II — Algemeene Spaar- en Lijfrentekas ..   | 31   | Weekstaten van de Nationale Bank van België .....                              | 85   |
| a) Inlagen op particuliere spaarboekjes  |      | II — Buitenlandsche emissiebanken :  |      |
| b) Stortingen ingeschreven op de rekeningen der aangeslotenen bij de Lijfrentekas          |      | Staten .....   | 86   |
| <b>LOOP DER ZAKEN</b>  |      | Banque de France   |      |
| I — Verrekenkamers .....   | 35   | Bank of England  |      |
| II — Postchèque- en giroverkeer .....  | 36   | Nederlandsche Bank   |      |
|  |      | Banque Nationale Suisse  |      |
|  |      | Federal Reserve Banks  |      |
|  |      | Sveriges Riksbank  |      |
|  |      | Discontovoet van de voornaamste circulatiebanken                               |      |
|  |      | III — Bank voor Internationale Betalingen, te Bazel .....                      | 87   |